ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2026 оны 08 дугаар сарын 21
№31 (1426)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

201.	Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай	1880
202.	Авто замын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1894
203.	Автотээврийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1896
204.	Агаарын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1902
205.	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1904
206.	Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1905
207.	Амьтны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1906
208.	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1914
209.	Аудитын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1918
210.	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1920
211.	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1921
212.	Байгалийн ургамлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1925
213.	Банкны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1936

214.	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1938
215.	Барилгын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1944
216.	Боловсролын ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1950
217.	Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1954
218.	Гаалийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1956
219.	Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1957
220.	Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1958
221.	Газрын тосны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1960
222.	Газрын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1964
223.	Газрын хэвлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1966
224.	Гамшгаас хамгаалах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1968
225.	Генетик нөөцийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1970
226.	Геодези, зураг зүйн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1974
227.	Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1976
228.	Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1978

229.	Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1982
230.	Даатгалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1993
231.	Дипломат албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2002
232.	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2004
233.	Зар сурталчилгааны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2017
234.	Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2018
235.	Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2020
236.	Зөрчлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2057
237.	Зээлийн мэдээллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2058
238.	Кадастрын зураглал ба газрын кадастрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2060
239.	Мал, амьтны эм, тэжээлийн нэмэлтийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2064
240.	Малын генетик нөөцийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2065
241.	Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2066
242.	Монгол Улсын хилийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2067

243.	Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2068
244.	Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2072
245.	Нийгмийн халамжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2074
246.	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2075
247.	Ойн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2082
248.	Оюуны өмчийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2096
249.	Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2098
250.	Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2102
251.	Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2115
252.	Тамхины хяналтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2116
253.	Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2117
254.	Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2118
255.	Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2122

256.	Төмөр замын тээврийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2128
257.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2136
258.	Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2138
259.	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2140
260.	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2142
261.	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2146
262.	Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2148
263.	Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2152
264.	Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2153
265.	Усан замын тээврийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2154
266.	Усны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2156
267.	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2160
268.	Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2167

269.	Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2168
270.	Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2187
271.	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2188
272.	Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2192
273.	Хог хаягдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2196
274.	Хот байгуулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2200
275.	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2202
276.	Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2203
277.	Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2210
278.	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2212
279.	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай	2228
280.	Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2230

281.	Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2232
282.	Хувийн хамгаалалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2238
283.	Хувиргасан амьд организмын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2240
284.	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2241
285.	Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2242
286.	Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2244
287.	Чөлөөт бүсийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2248
288.	Шилэн дансны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай		2249
289.	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2250
290.	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2252
291.	Эрүүл мэндийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2253
292.	Эрчим хүчний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2260

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

293.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 40	2266

ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠔᠐᠑᠂	ᠬᠣᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠘᠘᠐
᠔᠐᠔᠂	ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠘᠙᠒
᠔᠐᠓᠂	ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠘᠙᠖
᠔᠐᠒᠂	ᠬᠢᠮᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠐᠔
᠔᠐᠕᠂	ᠬᠠᠮᠢ ᠰᠠᠩ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠐᠒
᠔᠐᠖᠂	ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠐᠕
᠔᠐᠗᠂	ᠬᠢᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠐᠖
᠔᠐᠘᠂	ᠬᠡᠷᠡᠭ᠂ ᠵᠥᠷᠢᠴᠡᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠑᠓
᠔᠐᠙᠂	ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠲᠤ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠑᠘
᠔᠑᠐᠂	ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠤ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠔᠐
᠔᠑᠑᠂	ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠤ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠔᠑

[illegible]

᠒᠒᠕.	[illegible]	᠑᠙᠗᠐
᠒᠒᠖.	[illegible]	᠑᠙᠗᠔
᠒᠒᠗.	[illegible]	᠑᠙᠗᠖
᠒᠒᠘.	[illegible]	᠑᠙᠗᠘
᠒᠒᠙.	[illegible]	᠑᠙᠘᠒
᠒᠓᠐.	[illegible]	᠑᠙᠙᠓
᠒᠓᠑.	[illegible]	᠒᠐᠐᠒
᠒᠓᠒.	[illegible]	᠒᠐᠐᠔
᠒᠓᠓.	[illegible]	᠒᠐᠑᠗
᠒᠓᠔.	[illegible]	᠒᠐᠑᠘
᠒᠓᠕.	[illegible]	᠒᠐᠒᠐
᠒᠓᠖.	[illegible]	᠒᠐᠕᠗
᠒᠓᠗.	[illegible]	᠒᠐᠕᠘
᠒᠓᠘.	[illegible]	᠒᠐᠖᠐
᠒᠓᠙.	[illegible]	᠒᠐᠖᠔
᠒᠔᠐.	[illegible]	᠒᠐᠖᠕

᠑᠔᠓.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠙᠘
᠑᠔᠕.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠙᠗
᠑᠔᠔.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ [illegible]	᠑᠙᠓᠔
᠑᠔᠖.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠓᠗
᠑᠔᠘.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ᠂ [illegible]	᠑᠙᠓᠖
᠑᠔᠗.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠓᠗
᠑᠔᠙.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠒᠐
᠑᠕᠐.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠒᠔
᠑᠕᠗.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠒᠖
᠑᠕᠔.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠒᠗
᠑᠕᠓.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠔᠔
᠑᠕᠒.	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠔᠓

᠑᠖᠕.	ᠡᠷᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠱᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠕᠔
᠑᠖᠖.	ᠡᠷᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠕᠖
᠑᠖᠗.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠖᠐
᠑᠖᠘.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠖᠗
᠑᠖᠙.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠖᠘
᠑᠗᠐.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠗᠗
᠑᠗᠑.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠘᠘
᠑᠗᠒.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠒
᠑᠗᠓.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠑᠙᠖
᠑᠗᠔.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠒᠐᠐
᠑᠗᠕.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠒᠐᠒
᠑᠗᠖.	[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	᠒᠐᠓

᠑᠑᠒.	[illegible]	[illegible]
᠑᠑᠓.	[illegible]	᠑᠑᠖᠒
᠑᠑᠔.	[illegible]	᠑᠑᠖᠖
᠑᠑᠕.	[illegible]	᠑᠑᠖᠑
᠑᠑᠖.	[illegible]	[illegible]
᠑᠑᠗.	[illegible]	᠑᠑᠖᠐
᠑᠑᠘.	[illegible]	[illegible]
᠑᠑᠙.	[illegible]	[illegible]
᠑᠒᠐.	[illegible]	[illegible]
᠑᠒᠑.	[illegible]	[illegible]
᠑᠒᠒.	[illegible]	[illegible]
᠑᠒᠓.	[illegible]	[illegible]

᠑᠗᠙.	[illegible]	᠑᠑᠗᠐
᠑᠘᠐.	[illegible]	᠑᠑᠗᠑
᠑᠘᠑.	[illegible]	᠑᠑᠗᠒
᠑᠘᠒.	[illegible]	᠑᠑᠙᠐
᠑᠘᠓.	[illegible]	᠑᠑᠙᠙

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсын Үндсэн хуульд заасан өмчлөгчийн эрхийг хамгаалах, бизнесийн үйл ажиллагааг чөлөөтэй эрхлэх эрх, эдийн засгийн эрх чөлөөг баталгаажуулах, шударга өрсөлдөөн, бизнесийн орчны тогтвортой байдлыг хангахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Эдийн засгийн эрх чөлөөний хууль тогтоомж

2.1.Эдийн засгийн эрх чөлөөний хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль[1], энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Эдийн засгийн эрх чөлөөг хангахад баримтлах зарчим

3.1.Эдийн засгийн эрх чөлөөг хангахад дараах зарчмыг баримтална:

3.1.1.хуулиар хориглосноос бусад бизнесийн үйл ажиллагааг чөлөөтэй эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх;

3.1.2.бизнесийн үйл ажиллагаанд хийх хязгаарлалт нь зорилгодоо хүрэхэд тохирсон, боломжит хамгийн бага түвшинд байх;

3.1.3.төрийн зохицуулалт нь тогтвортой, урьдчилан таамаглах боломжтой байх;

3.1.4.шударгаар олж авсан өмчлөх эрхийг хамгаалах;

[1] Монгол Улсын Үндсэн хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.1.5.бизнесийн үйл ажиллагаанд хамаарах мэдээллийг хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу цуглуулах, боловсруулах, ашиглах, хуульд зааснаас бусад тохиолдолд задруулахгүй байх;

3.1.6.хөдөлмөр, оюуны бүтээл, хөрөнгө оруулалтын үр шимээр болон хууль ёсны дагуу олсон орлогоо чөлөөтэй эзэмших, ашиглах, захиран зарцуулах эрхийг баталгаажуулах;

3.1.7.хуулийн хүрээнд гэрээг чөлөөтэй байгуулах, түүний агуулгыг бие даан тодорхойлох эрхийг хангах;

3.1.8.хөдөлмөрлөх эрхийг бүрэн хангах, зохистой хөдөлмөрийг дэмжих;

3.1.9.ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний бодлого, зохицуулалтыг хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлттэй уялдуулах;

3.1.10.шударга өрсөлдөөнийг үндэслэлгүйгээр хязгаарлахгүй байх, өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр шударгаар өрсөлдөх боломжоор хангах;

3.1.11.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд төрийн болон орон нутгийн өмчит компани байгуулахгүй байх;

3.1.12.төрийн үйлчилгээ цахим, ил тод, түргэн шуурхай, тэгш хүртээмжтэй байх, бизнес эрхлэгчээс нэг мэдээллийг нэг удаа авах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

3.1.13.нийтийн мэдээллийг хуульд заасны дагуу нээлттэй өгөгдөл болгож ашиглах боломжийг нэмэгдүүлэх;

3.1.14.бизнесийн үйл ажиллагаанд эрсдэлийн үнэлгээнд суурилсан, давхардалгүй, ил тод, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, зөвлөн туслахад чиглэсэн хяналт шалгалтыг тэргүүн ээлжид хэрэгжүүлэх;

3.1.15.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд төрөөс үнэ тогтоох үйл ажиллагаанд аливаа хэлбэрээр оролцохгүй байх.

3.2.Эдийн засгийн харилцааг зохицуулсан хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулах, хэлэлцэн батлахдаа энэ хуулийн 3.1-д заасан зарчмыг баримтална.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЧӨЛӨӨГ ХАНГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

4 дүгээр зүйл.Эдийн засгийн эрх чөлөөг хангах төрийн бодлого, зохицуулалт

4.1.Төрийн байгууллага, албан тушаалтан бизнесийн үйл ажиллагаанд хийх төрийн зохицуулалтыг боловсруулахдаа бизнес эрхлэгчид үзүүлэх ачаалал, шударга өрсөлдөөний хязгаарлалт, хөрөнгө оруулалтын орчинд үзүүлэх нөлөөллийг үнэлж, бизнес эрхлэгч болон мэргэжлийн холбоо, иргэний нийгмийн байгууллага, олон нийтийн оролцоог хангаж ажиллана.

4.2.Өмчлөх эрхийг хязгаарлах шийдвэр, үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Тавдугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасны дагуу хуулиар эрх олгосон байх шаардлагыг хангасан байна.

4.3.Төрөөс үнэ тогтоох, нийлүүлэлтийг хязгаарлах шийдвэр гаргахдаа энэ хуулийн 3.1.2-т заасан зарчмыг баримтлах бөгөөд аливаа хязгаарлалтыг зөвхөн тодорхой хугацаагаар тогтооно.

4.4.Тухайн жилийн төсвийн тухай хууль, түүнийг дагаж боловсруулсан хууль тогтоомжоос бусад хууль тогтоомж нь бизнес эрхлэгчийн ашигт ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлөх, зардлыг нэмэгдүүлэхээр байгаа бол түүний хүчин төгөлдөр болох хугацааг баталснаас хойш 6-аас доошгүй сарын дараа дагаж мөрдөхөөр тогтооно.

4.5.Бизнесийн үйл ажиллагааг зохицуулж байгаа хууль тогтоомж, захиргааны шийдвэрийн үр дагаварт жил тутам шинжилгээ хийж шаардлагагүй, давхардсан, үр ашиггүй зохицуулалтыг багасгах арга хэмжээ авна.

4.6.Бизнес эрхлэгчийн ашиг, орлого, хөрөнгөд ногдуулах татварыг зөвхөн хуулиар тогтооно.

4.7.Төр нь бизнесийн үйл ажиллагаанаас үүссэн маргааныг эвлэрүүлэн зуучлал, арбитрын болон бусад шүүхийн бус журмаар шуурхай, шударга, хараат бусаар шийдвэрлэх боломжийг дэмжинэ.

4.8.Төрийн аливаа сонгон шалгаруулах үйл ажиллагаа, төсвийн болон төсвийн бус хөрөнгийн захиран зарцуулалт, худалдан авалт нь бизнес эрхлэгчийн зах зээлд чөлөөтэй, шударга өрсөлдөх боломж, нөхцөлийг хангасан байна.

4.9.Мэргэжил эзэмших, дээд болон мэргэжлийн боловсрол, сургалт, ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөнийг хөдөлмөрийн зах зээл, эдийн засгийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцүүлэн зохицуулна.

4.10.Төсвийн сахилга батыг сахиж, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд[2] заасан төсвийн тусгай шаардлагыг хангаж ажиллана.

4.11.Төр нь бизнес эрхлэгчийн зөвшөөрөлтэй эрхэлж байгаа үйл ажиллагааг хэвийн, саадгүй явуулах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
ГОМДОЛ ГАРГАХ, ИЛ ТОД БАЙДАЛ, ХЯНАЛТ

5 дугаар зүйл.Гомдол гаргах эрх

5.1.Бизнес эрхлэгч төрийн хууль бус шийдвэр, үйл ажиллагаанд гомдол гаргах эрхтэй бөгөөд төрийн байгууллага, албан тушаалтан гомдлыг хуульд заасан хугацаанд шуурхай шийдвэрлэх, түүний зөрчигдсөн эрхийг сэргээх, бизнес эрхлэгчид учирсан хохирлыг хуульд заасны дагуу нөхөн төлөх үүрэгтэй.

6 дугаар зүйл.Ил тод байдал, хяналт

6.1.Төрийн байгууллага, албан тушаалтан бизнесийн үйл ажиллагаанд дагаж мөрдөж байгаа төрийн зохицуулалтын үндэслэл, зорилго, үр нөлөө, шийдвэр гаргах үйл явцын талаарх мэдээллийг нийтэд ил тод мэдээлж байна.

6.2.Төр бизнесийн үйл ажиллагаатай холбоотой өөрт байгаа мэдээллийг нийтэд тэгш, шударга, хүртээмжтэйгээр хүргэнэ.

6.3.Засгийн газар эдийн засгийн эрх чөлөөг хангах тухай энэ хуулийн хэрэгжилтийн тайланг жил бүр Улсын Их Хуралд танилцуулж, хэлэлцүүлнэ.

6.4.Тайланд дараах мэдээллийг тусгана:

6.4.1.эдийн засгийн зохицуулалт хийсэн хүрээ, арга хэлбэр, үр нөлөөний тоон үзүүлэлт;

6.4.2.эдийн засгийн эрх чөлөө зөрчигдсөн, нөхөн төлбөр олгосон тохиолдлын тоо, хэмжээ;

---

[2] Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2010 оны 30 дугаарт нийтлэгдсэн.

6.4.3.ил тод байдал, шударга өрсөлдөөний орчны талаарх дүн шинжилгээ;

6.4.4.үнэ тарифын зохицуулалттай бизнесийн үйл ажиллагааны жагсаалт, тэдгээрт төрөөс олгосон татаас, дэмжлэгийн хэмжээ, эдийн засаг, нийгэмд үзүүлэх нөлөөлөл, үнэ тарифын зохицуулалтын үргэлжлэх хугацаа;

6.4.5.энэ хуулийн 6.4.4-т зааснаас бусад төрөөс бизнесийн үйл ажиллагаанд олгосон татаас, дэмжлэгийн хэмжээ;

6.4.6.эдийн засгийн эрх чөлөөний төлөв байдлын талаарх хөндлөнгийн мэргэжлийн байгууллагын санал.

7 дугаар зүйл.Төрийн бодлого, үйл ажиллагаанд хориглох зүйл

7.1.Эдийн засгийн эрх чөлөөг хангах төрийн бодлого, үйл ажиллагаанд дараах зүйлийг хориглоно:

7.1.1.үндэсний аюулгүй байдал, иргэний үндсэн эрх, эрх чөлөө, хүн амын эрүүл мэнд, байгаль орчныг хамгаалах зорилгоор нийтийн ашиг сонирхол, шударга өрсөлдөөнийг хамгаалахаас бусад тохиолдолд эдийн засгийн эрх чөлөөг хязгаарласан, хориглосон хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний акт, дүрэм, журам, норм, стандартын баримт бичиг батлан гаргах;

7.1.2.бизнес эрхлэгчийн ажил хэргийн нэр хүндэд халдах, үндэслэлгүй, хуурамч мэдээлэл түгээх;

7.1.3.бизнес эрхлэгчийг нийгмийн хариуцлагын үйл ажиллагаанд албадан татан оролцуулах;

7.1.4.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд зарим бизнес эрхлэгчид давуу эрх олгосон захиргааны хэм хэмжээний акт, дүрэм, журам батлах, үйл ажиллагаа явуулах, эс үйлдэхүй гаргах;

7.1.5.энэ хуульд заасан зарчмыг зөрчиж эдийн засгийн эрх чөлөөг хязгаарласан хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний акт батлах, эс үйлдэхүй гаргах;

7.1.6.бизнесийн үйл ажиллагаанд зүй бусаар нөлөөлөх, оролцох, өмч хөрөнгийг нь хууль бусаар хураан авах, дайчлах;

7.1.7.бизнес эрхлэгчид төрийн үйлчилгээ үзүүлэхдээ хууль, захиргааны хэм хэмжээний актад зааснаас бусад баримт бичиг, түүний бүрдлийг шаардах;

7.1.8.бизнес эрхлэгчийн үйл ажиллагаанд хуульд заагаагүй хяналт шалгалт хийх, хяналт шалгалт хийхээр тогтоосон хугацааг хэтрүүлэх.

7.2.Хувийн өмчийг нийгмийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн хураах, дайчлан авах төрийн шийдвэр нь зөвхөн зах зээлийн бодит үнэлгээнд үндэслэсэн нөхөх олговор бүрэн төлөгдсөн тохиолдолд хэрэгжинэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ
БУСАД

8 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

8.1.Энэ хуулийг зөрчсөн төрийн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд[3] заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

8.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль[4], эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд[5] заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[3] Төрийн албаны тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2018 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.
[4] Эрүүгийн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2016 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.
[5] Зөрчлийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2017 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ [illegible] ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

[illegible]

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠒.᠑.᠓. [illegible]

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠓.᠑.᠓. [illegible]

᠓.᠑.᠑.᠓. [illegible]

᠓.᠑.᠓.᠑.᠓. [illegible]

3.1.3. [illegible]

3.1.4. [illegible]

3.1.5. [illegible]

3.1.6. [illegible]

3.1.7. [illegible]

3.1.8. [illegible]

3.1.9. [illegible]

3.1.10. [illegible]

3.1.11. [illegible]

3.1.12. [illegible]

3.1.13. [illegible]

᠒ [illegible]

᠖.᠓.᠖.᠑. [illegible]

[illegible]

᠖.᠓.᠖.᠒. [illegible] ᠖.᠓.᠖.᠑ – [illegible]

[illegible]

᠖.᠓.᠖.᠓. [illegible]

᠖.᠓.᠖.᠔. [illegible]

᠖.᠓.᠖.᠕. [illegible]

᠖.᠓.᠖.᠖. [illegible]

᠖.᠓.᠗. [illegible]

[illegible]

᠖.᠔. [illegible]

[illegible]

᠖.᠕. [illegible]

[illegible]

᠖.᠖. [illegible]

᠖ [illegible]

2.6. [illegible]

2.6.1. [illegible]

2.6.2. [illegible]

2.6.3. [illegible]

2.6.4. [illegible]

2.6.5. [illegible]

2.6.6. [illegible]

2.6.7. [illegible]

2.6.8. [illegible]

2.7. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋.ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

ᠳᠤᠭᠤᠶᠠᠷ ᠶᠤᠮ᠎ᠠ᠄

᠖. ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠲᠤ ᠶᠠᠮᠠᠨ ᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠯ ᠭᠡᠳᠡᠭ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠑᠐᠐᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠣ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠗. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠭᠡᠳᠡᠭ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠐᠘ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠣ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠘. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠭᠡᠳᠡᠭ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠐᠘ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠣ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠙. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠐᠙ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠣ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠕. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠭᠡᠳᠡᠭ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠐᠙ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠣ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АВТО ЗАМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Авто замын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 10.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“10.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Авто замын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“33.2.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан шаардлагаас гадна зөвшөөрөл эзэмшигч этгээдэд тавигдах нөхцөл, шаардлагыг авто замын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

3 дугаар зүйл.Авто замын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6 дахь хэсэг, 33 дугаар зүйлийн 33.1, 33.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠓᠐᠂᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠨᠡᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠢ:

«᠓᠐᠂᠖᠂ ... ᠬᠡᠰᠡᠭ ... ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓᠂᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖ — ᠳᠤ ... ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ... ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠂᠑᠂᠒᠂᠑᠂᠒ — ᠳᠤ ... ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ... ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠓᠂᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠷ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠨᠠᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠤᠭᠠᠢ:

«᠓᠓᠂᠒᠂ ... ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ... ᠳᠤ ... ᠬᠡᠰᠡᠭ ... ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ... ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠖᠂᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠓᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠓᠂᠑᠂ ᠓᠓᠂᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «...» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠃

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ... ᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ... ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋᠂ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АВТОТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 15.11, 15.12 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“15.11.Орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ, такси үйлчилгээг стандартын шаардлага хангасан этгээд эрхэлнэ.

15.12.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2 дахь хэсэг:

“15.1.Автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх ажил эрхлэх, хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээ эрхлэх үйл ажиллагааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 5.12-т заасан тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд, автотээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх, орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээг мөн хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 4.6, 4.7-д заасан энгийн зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд, такси үйлчилгээ эрхлэх үйл ажиллагааг мөн хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 3.1-д заасан мэдэгдэл хүргүүлсэн хуулийн этгээд эрхэлнэ.

15.2.Энэ хуулийн 15.1-д заасан зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой энэ хуулиар зохицуулснаас бусад харилцааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулиар зохицуулна.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.5 дахь хэсэг:

“15.5.Автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг дараах нөхцөл, шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдэд олгоно:

15.5.1.техникийн хяналтын үзлэг явуулах байр, тоног төхөөрөмж, хүний нөөц холбогдох стандартын шаардлагыг хангасан байх;

15.5.2.автотээврийн хэрэгсэл, түүний агрегат, зангилаа, системийн техникийн байдлыг шалгах, хэмжих, оношлох багаж, тоног төхөөрөмж нь тохирлын үнэлгээнд хамрагдаж, холбогдох байгууллагаар магадлан итгэмжлэгдсэн байх;

15.5.3.үйлчлүүлэгчийн автотээврийн хэрэгслийг аюулгүй байрлуулах зориулалтын зогсоол талбайтай байх;

15.5.4.автомашин болон явган хүний хөдөлгөөний урсгалыг аюулгүй зохицуулах зориулалтын хучилттай зам, гарцтай байх;

15.5.5.автотээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, ерөнхий байдал, үзлэгийн үйл явцыг бүрэн хянах боломжтой дүрс бичлэгийн төхөөрөмжийг байршуулж, бичлэгийг хадгалах, шалгах боломжтой байх;

15.5.6.техникийн хяналтын үзлэгийн инженер автотээврийн инженер, механикч мэргэжилтэй, мэргэшсэн инженер байх ба мэргэжлийн диплом, гэрчилгээтэй байх.”

3/15 дугаар зүйлийн 15.9 дэх хэсэг:

“15.9.Хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ эрхлэх этгээд дараах шаардлага хангасан байна:”

4/15 дугаар зүйлийн 15.9.6 дахь заалт:

“15.9.6.хот хоорондын нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээнд ашиглах тээврийн хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгдсэнээс хойш 12 жилээс, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээнд ашиглах тээврийн хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгдсэнээс хойш 10 жилээс хэтрээгүй зүүн талдаа жолооны хүрдтэй байх;”

3 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдэл” гэж, мөн зүйлийн 15.6 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 15.10 дахь хэсгийн “Такси үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Такси үйлчилгээг мэдэгдлээр эрхлэхэд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг, мөн зүйлийн 15.9.7 дахь заалтын “, татварын өргүй” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АГААРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Агаарын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.1.10 дахь заалт:

“7.1.10.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.9, 1.10-д заасан тусгай зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгох;”

2/7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсэг:

“7.2.Энэ хуулийн 7.1.10-д заасан тусгай зөвшөөрөл олгох эрхийг мэргэжлийн байгууллагад шилжүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Агаарын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.10 дахь заалтын дугаарыг “7.1.11” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1, 18.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠒ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠐ — ᠪᠠ ᠡᠳᠦᠷ — ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ — ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠳᠦ ᠬᠣᠷᠢᠭ ᠲᠠᠯᠪᠢᠬᠤ
ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠭᠤᠴᠢᠨ ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖.᠑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

᠑. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐.᠑.᠑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ, ᠓᠒.᠑.᠒ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ «᠕᠐᠐» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠒. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ «᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ» ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ... ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠓. ... ᠪᠦᠬᠦᠯᠢ ᠳᠦ ᠨᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠤ.ᠬᠦᠷᠡᠯᠰᠦᠬᠡ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь заалтын “банкны” гэснийг “банк, санхүүгийн байгууллагын” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.5.17 дахь заалтын “2024-2026 онд 90 хувиар, 2027-2029 онд” гэснийг “2024-2034 онд 90 хувиар, 2035-2040 онд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө. Энэ хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.5.17 дахь заалтыг 2041 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүртэл дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.3 дахь хэсгийн “дасгалжуулагч” гэсний дараа “, газар тариалан, дэвшилтэт технологи, хүнс, хөнгөн үйлдвэр, аялал жуулчлал, үйлчилгээний салбарт ажилтан” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.4 дэх заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦ ᠰᠢᠯᠵᠢᠯᠲᠡ ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦ ᠰᠢᠯᠵᠢᠯᠲᠡ ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 32 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 32.3 ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠳᠠᠰᠬᠠᠯ ᠵᠤᠤᠯᠤᠭᠴᠢ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «᠂ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠲᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠩ᠂ ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲᠡ ᠲᠡᠢ ᠲᠧᠬᠨᠣᠯᠣᠭᠢ᠂ ᠬᠦᠨᠡᠰᠦ᠂ ᠬᠥᠩᠭᠡᠨ ᠦᠢᠯᠡᠳᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠠᠶᠠᠯᠠᠯ ᠵᠤᠤᠯᠴᠢᠯᠠᠯ᠂ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦ ᠰᠢᠯᠵᠢᠯᠲᠡ ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 6.2.4 ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠢ᠃

ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Амьтны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг нэмсүгэй.

1/5 дугаар зүйлийн 5.9 дэх хэсэг:

“5.9.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

“**2/6^{1} дүгээр зүйл:**

6^{1} дүгээр зүйл.Амьтныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа

6^{1}.1.Амьтныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авах хүсэлтэд үйл ажиллагааны танилцуулга, ажилтны мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшсэн талаарх нотлох баримт, ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмжийн мэдээллийг хавсаргана.

6^{1}.2.Амьтныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага таван жилийн хугацаагаар олгож, үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэсэн тохиолдолд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу сунгана.”

3/7 дугаар зүйлийн 7.8 дахь хэсэг:

“7.8.Эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэх, халдварт өвчний голомтыг эрүүлжүүлэх зорилгоор амьтныг агнах, барих зөвшөөрөл авахдаа судалгааны багийн бүрэлдэхүүн, судалгаа шинжилгээний арга зүй, судалгааны ажлын батлагдсан удирдамж, хөтөлбөр, ажил гүйцэтгэх нарийвчилсан хуваарийг хавсаргана.”

4/8 дугаар зүйлийн 8.3 дахь хэсэг:

“8.3.Амьтныг сэргээн нутагшуулах, өсгөн үржүүлэх газрын мэдээлэл, аргачлал, ажлын удирдамж, хөтөлбөр, ажил гүйцэтгэх хугацааны хуваарь, тусгай зөвшөөрөл авах үйл ажиллагааны танилцуулгыг хавсаргана.”

5/20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсэг:

“20.4.Амьтны цуглуулга хийх тусгай зөвшөөрөл авах хүсэлтэд үйл ажиллагааны танилцуулга, зорилгыг тодорхой тусгана.”

6/29^1 дүгээр зүйлийн 29^1.15-29^1.18 дахь хэсэг:

“29^1.15.Энэ хуулийн 29^1.1-д заасан зөвшөөрлийн дуудлага худалдааны эхлэх босго үнэ тухайн амьтны экологи-эдийн засгийн үнэлгээний 50 хувьтай тэнцүү байна.

29^1.16.Дуудлага худалдааны ялагч агнуурын бүсийг гэрээгээр эзэмшигч бол тусгай зөвшөөрлийг өөрийн хариуцдаг агнуурын бүс нутагт бүртгүүлж, аймгийн байгаль орчны газартай гэрээ байгуулна.

29^1.17.Дуудлага худалдааны ялагч агнуурын бүсийг гэрээгээр эзэмшигч биш бол аймгийн байгаль орчны газар болон агнуурын бүс нутгийг гэрээгээр эзэмшигч хуулийн этгээдтэй гурвалсан гэрээ байгуулна.

29^1.18.Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар дуудлага худалдааны ялагчийн жагсаалт, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, хураамжийг төлсөн баримт, энэ хуулийн 29^1.16-д заасан гэрээг үндэслэн тусгай зориулалтаар агнуурын амьтныг агнах тусгай зөвшөөрлийг олгоно.”

2 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5.2 дахь заалтын “6.1.3, 6.1.7-6.1.9, 6.1.11” гэсний дараа “, 35 дугаар зүйлийн 35.1” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.6 дахь хэсгийн “25.1,” гэсний дараа “27.1,” гэж, 29^1 дүгээр зүйлийн 29^1.11 дэх хэсгийн “29^1.7” гэсний дараа “, 29^1.8” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсэг:

“20.2.Амьтны цуглуулга хийх тусгай зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага гурав хүртэлх сарын хугацаатай олгоно.”

2/27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсэг:

“27.1.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнуурын амьтныг агнах, барих тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу олгоно.”

3/29 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“29.2.Төрийн захиргааны төв байгууллагаас олгосон агнуурын амьтныг тусгай зориулалтаар агнах, барих зөвшөөрлөөр эрдэм шинжилгээ, соёл, спорт агнуур болон олзворын зориулалтаар амьтныг агнаж, барьж болно.”

4/29¹ дүгээр зүйлийн 29¹.1 дэх хэсэг:

“29¹.1.энэ хуулийн 27.1, 29.2-т заасан зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу дуудлага худалдааны журмаар олгоно.”

5/36 дугаар зүйлийн 36.2, 36.3 дахь хэсэг:

“36.2.Энэ хуулийн 36.1-д заасан амьтнаас бусад амьтныг амьдаар нь, амьтны гаралтай түүхий эд, судалгааны ажлын сорьц дээжийг улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хоёр сар хүртэлх хугацаагаар олгож, сунгалт нь нэг удаа нэг сар байна.

36.3.Энэ хуулийн 36.2-т заасан зөвшөөрлийг авах хүсэлтэд тухайн амьтныг агнах, барих, дээж цуглуулах зөвшөөрөл, гарал үүслийн тодорхойлолт, эзэмшилд байгаа амьтан, амьтны гаралтай эд зүйлс бол гарал үүслийн тодорхойлолт, зүүлт, амьтныг тээвэрлэх, түр байршуулах бол байр, технологийг тусгасан аргачлал, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнаж, барьсан бол эрх олгосон шийдвэр, гэрээний хуулбар, хүлээн авагч талтай байгуулсан гэрээ, эсхүл санамж бичгийн хувь, харь амьтныг хилээр нэвтрүүлэх бол экспортлогч талын гарал үүслийн тодорхойлолт, импортлогч талын итгэмжлэгдсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагын дүгнэлтийг хавсаргана.”

6/29¹ дүгээр зүйлийн 29¹.3, 29¹.4 дэх хэсэг:

“29¹.3.Энэ хуулийн 6¹ дүгээр зүйлд заасан мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэгч, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дэнчин төлж, бүртгүүлэн дуудлага худалдаанд оролцоно.

29^1.4.Дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаа эхлэх босго үнэтэй тэнцүү хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө дуудлага худалдаа зохион байгуулагчийн холбогдох дансанд байршуулна.”

7/29^1 дүгээр зүйлийн 29^1.8 дахь хэсэг:

“29^1.8.Дуудлага худалдааны ялагч энэ хуулийн 29^1.7-д заасан хугацаанд төлбөрийг бүрэн төлөөгүй бол дэнчинг улсын орлого болгож, дуудлага худалдааны үед дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээдэд түүний санал гаргасан үнийн дүнгээр 24 цагийн дотор санал тавина. Саналыг хүлээж авсан тохиолдолд тухайн этгээд төлбөрийг 24 цагийн дотор дуудлага худалдаа зохион байгуулагчийн холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэр гаргана.”

4 дүгээр зүйл.Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2.5, 5.7.2 дахь заалт, 7 дугаар зүйлийн 7.7 дахь хэсэг, 25 дугаар зүйлийн 25.5 дахь хэсэг, 36 дугаар зүйлийн 36.1, 36.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “байгаль орчны мэргэжлийн байгууллага” гэснийг “амьтныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллага” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.5.1 дэх заалтын “соёл, урлаг, эмчилгээний” гэснийг “соёлын” гэж, 29^1 дүгээр зүйлийн 29^1.12 дахь хэсгийн “хоёр дахь” гэснийг “дахин” гэж, 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсгийн “Засгийн газар” гэснийг “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн “иргэн,” гэснийг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “Тусгай төлбөр төлсөн иргэнд” гэснийг, 29^1 дүгээр зүйлийн 29^1.6 дахь хэсгийн “Дуудлага худалдаанд оролцогчид үнийн санал гаргаагүй тохиолдолд долоо хоногийн дотор хоёр дахь дуудлага худалдааг зохион байгуулна.” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5.2 дахь заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible] ᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АРХИВ, АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 26.8, 26.9, 26.10, 26.11 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“26.8.Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэгч хуулийн этгээдийн гаргасан зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулах хүсэлтийг архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

26.9.Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрлийг дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

26.9.1.архивын сан хөмрөгийн аюулгүй байдал, архивын аюулгүй ажиллагаа алдагдсан;

26.9.2.архивын байранд архивын үйл ажиллагаанаас өөр төрлийн үйл ажиллагаа явуулсан;

26.9.3.архивын байр, тоног төхөөрөмж, тавиур, шүүгээнд тавигдах стандартын шаардлага хангагдахгүй болсон;

26.9.4.мэргэжлийн бус ажилтан архивын үйл ажиллагааг явуулсан.

26.10.Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх болон энэ хуулийн 26.2-т заасан гэрээ байгуулахтай холбогдсон бусад харилцааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хууль, Иргэний хуульд заасны дагуу зохицуулна.

26.11.Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрөл олгоход энэ хуулийн 12.7-д заасныг баримтална.”

2 дугаар зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэг:

“26.3.Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх хуулийн этгээд дараах шаардлагыг хангасан байна:

26.3.1.энэ хуулийн 29.6-д заасан стандартын шаардлага хангасан архивын зориулалтын байр, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлтэй байх;

26.3.2.архив, албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээр мэргэжлийн хоёроос доошгүй ажилтантай байх;

26.3.3.архивын аюулгүй байдлын баталгааг хангасан, баримтын хадгалалт, хамгаалалтын тохиромжтой нөхцөлийг бүрдүүлсэн, хамгаалалтын болон галын дохиололтой, харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжээр хамгаалуулдаг байх;

26.3.4.архивын баримт хадгалах байранд гал түймрийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн байх.”

2/26 дугаар зүйлийн 26.6, 26.7 дахь хэсэг:

“26.6.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын даргын тушаалаар архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх хүсэлт гаргасан хуулийн этгээд энэ хуулийн 26.3-т заасан шаардлагыг хангасан эсэхийг хянаж, дүгнэлт гаргах ажлын хэсгийг байгуулна.

26.7.Ажлын хэсэг магадлан шалгах ажиллагааны дүгнэлтийг гаргах бөгөөд дүгнэлтийг үндэслэн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга энэ хуулийн 26.1-д заасан зөвшөөрөл олгоно.”

3 дугаар зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

«12.3. [illegible] ᠄

12.3.1. [illegible] ᠄

12.3.2. [illegible] ᠄

12.3.3. [illegible] ᠄

12.3.5. [illegible] ᠉»

[illegible] ᠄

«[illegible] ᠉»

[illegible] ᠉»

[illegible] ᠉

[illegible] ᠉

[illegible] ᠉

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

АУДИТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Аудитын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсэг**,** 22 дугаар зүйлийн 22.2, 22.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.4 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Аудитын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4 дэх заалтын, 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсэг, 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.1.1 дэх заалтын, 18 дугаар зүйлийн 18.1.1, 18.1.2 дахь заалтын, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн, 20.1.1, 20.1.2 дахь заалтын, 20.2, 20.3 дахь хэсгийн, 22 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 22.1, 22.3, 22.4, 22.5, 22.7 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠓.᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠯᠲᠠ» ᠶᠢᠨ ᠥᠮᠡᠨ᠎ᠡ «ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠢᠯᠵᠢᠯᠲᠡ» ᠶᠢᠨ᠂ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠯᠲᠠ» ᠶᠢᠨ ᠥᠮᠡᠨ᠎ᠡ «ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠯᠲᠠ» ᠶᠢᠨ ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠢ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔.᠓.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠕.᠑.᠒᠂ ᠕.᠑.᠗ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠖.᠑.᠑᠂ ᠖.᠑.᠔᠂ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠘.᠒᠂ ᠘.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ» ᠶᠢᠨ ᠥᠮᠡᠨ᠎ᠡ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠢ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠲᠤᠰ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨ.ᠤᠴᠠᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “Монгол Улсын аж ахуйн нэгжид” гэснийг “хуулийн этгээдэд” гэж, мөн хэсгийн, мөн зүйлийн 12.2, 12.9 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠳᠤ ᠨᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠦ
ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠦᠨᠡᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠳᠤ ᠨᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠦᠨᠡᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠴᠡ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠲᠦ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠮᠥᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ᠂ ᠮᠥᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠒᠂ ᠑᠒᠂᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу тус хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан байгаль орчны чиглэлээр зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/10[1] дүгээр зүйлийн 6, 7, 8 дахь хэсэг:

“6.Байгаль орчны аудит хийх эрхтэй хуулийн этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан байгаль орчны бусад төрлийн тусгай зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагааг давхар эрхлэхгүй.

7.Байгаль орчны аудит хийх хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх удирдлага байгаль орчны аудитор байх ба нийт гурваас доошгүй орон тооны байгаль орчны аудитортай байна.

8.Байгаль орчны аудитор байгалийн шинжлэх ухаан, хүрээлэн буй орчин болон эрх зүйч мэргэжилтэй, байгаль орчны чиглэлээр таваас доошгүй жил ажилласан, сургалтын байгууллагаас зохион байгуулсан байгаль орчны аудиторын сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан байна.”

2/30 дугаар зүйлийн 4-7 дахь хэсэг:

“4.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.31-д заасан тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

1/хүрээлэн буй орчин, байгалийн шинжлэх ухааны чиглэлийн гурваас доошгүй хүний нөөцийн мэргэжлийн болон техникийн

боловсрол эзэмшсэн нотлох баримт, ажилд томилсон тушаал, хөдөлмөрийн гэрээ;

2/нөхөн сэргээлтийг аргачлалын дагуу гүйцэтгэхэд шаардлагатай хүнд машин механизм, техник хэрэгслийн гэрчилгээний хуулбар.

5.Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрх сунгуулах хүсэлтэд нөхөн сэргээлт хийсэн ажлын тайлан, нөхөн сэргээлт хүлээлгэж өгсөн актын мэдээллийг хавсаргана.

6.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.5 дугаар зүйлд заасны дагуу зөвшөөрлийн хугацааг сунгах тохиолдолд энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан баримт бичгийг шаардахгүйгээр сунгана.

7.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.31-д заасан зөвшөөрөл эзэмшигч нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 6.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаас гадна мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэлийг өөрчилж, ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаа явуулсан тохиолдолд хүчингүй болгоно.”

2 дугаар зүйл.Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 10^1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“3.Байгаль орчны аудит хийх тусгай зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.”

3 дугаар зүйл.Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠄

᠖/᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«[illegible]»

᠘/᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«[illegible]»

[illegible]

[illegible]»

᠘/᠑᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«[illegible]»

᠘/᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«[illegible]»

᠑᠐/᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«[illegible]»

[illegible]

ᠮᠡᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БАЙГАЛИЙН УРГАМЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6.Нэн ховор, ховор ургамлын жагсаалтыг Засгийн газар батална.”

2/11 дүгээр зүйлийн 4, 5 дахь хэсэг:

“4.Судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар олгох нэг удаагийн зөвшөөрлийн хэмжээ нэн ховор ургамлын газрын дээрх болон доорх хэсэг 0.2 килограмм, ховор ургамлын газрын дээрх болон доорх хэсэг 0.5 килограмм, элбэг ургамлын газрын дээрх хэсэг 2 килограмм, газрын доорх хэсэг 1.5 килограммаас илүүгүй байна.

5.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд судалгааны ажлын товч танилцуулгыг хавсаргаж ирүүлнэ.”

3/12 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Ахуйн зориулалтаар нэг удаагийн зөвшөөрлөөр олгох ховор ургамал газрын дээрх хэсэг 3 килограмм, газрын доорх хэсэг 2 килограмм, элбэг ургамал газрын дээрх хэсэг 8 килограмм, газрын доорх хэсэг 5 килограммаас илүүгүй байна.”

4/13^{1} дүгээр зүйл:

“13^{1} дүгээр зүйл.Дуудлага худалдаа зохион байгуулах

1.Энэ хуулийн 13 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу дуудлага худалдааны журмаар олгоно.

2.Дуудлага худалдааг энэ хуулийн 7^{1} дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу үйлдвэрлэлийн зориулалтаар түүж бэлтгэх ургамлын дээд хэмжээ баталсан шийдвэр гарснаас хойш 14 хоногийн дотор олон нийтэд нээлттэй зарлаж, 30 хоногийн дотор цахим хэлбэрээр зохион байгуулна.

3.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.25-д заасан зөвшөөрлийн дуудлага худалдааг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга зохион байгуулна.

4.Дэнчин төлж, бүртгүүлсэн этгээд, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дуудлага худалдаанд оролцоно.

5.Дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаа эхлэх босго үнийн 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө холбогдох дансанд байршуулж, бүртгэл хийлгэнэ. Дуудлага худалдаанд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч ялаагүй этгээдэд дэнчинг буцаан олгоно.

6.Анхны үнийн санал гарснаар дуудлага худалдааг эхэлсэнд тооцох бөгөөд хамгийн өндөр үнийн санал өгөөд 30 секундын дотор өөр оролцогч үнэ өсгөөгүй тохиолдолд дуудлага худалдаа зохион байгуулагч сүүлийн үнийг зарлан ялагчийг тодруулж дуудлага худалдааг дуусгавар болгоно.

7.Дуудлага худалдааны ялагч нь дуудлага худалдаанд ялсан үнийг 24 цагийн дотор холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэр гаргана.

8.Дуудлага худалдааны ялагч энэ зүйлийн 7-д заасан хугацаанд төлбөрийг бүрэн төлөөгүй, эсхүл өөрийн хүсэлтээр татгалзсан тохиолдолд дуудлага худалдааны үед дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээдэд 24 цагийн дотор дуудлага худалдааны ялагч болох саналыг хүргүүлнэ.

9.Дуудлага худалдааг зохион байгуулагч дуудлага худалдааны явцад тэмдэглэл үйлдэж, дуу, дүрсний бичлэгийн төхөөрөмжөөр баталгаажуулах бөгөөд оролцогчид болон зохион байгуулагч талын төлөөлөл тэмдэглэлд гарын үсэг зурна.

10.Энэ зүйлийн 7-д заасан төлбөрийг төлөхөд дуудлага худалдаанд оролцоход урьдчилан төлсөн дэнчинг үнийн дүнд оруулж тооцно.

11.Дараах тохиолдолд дараагийн дуудлага худалдааг зохион байгуулна:

1/дуудлага худалдаанд нэг оролцогч оролцсон;
2/дуудлага худалдаанд оролцогчид үнийн санал гаргаагүй;
3/энэ зүйлийн 8-д заасан нөхцөл байдал үүссэн бөгөөд дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээд татгалзсан;

4/байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл тохиолдсон, дуудлага худалдаа хэвийн явагдах боломжгүй болсон нь нотлогдсон.

12.Дуудлага худалдааны босго үнийг ургамлын экологи-эдийн засгийн үнэлгээний 50 хувиар тооцно. Дуудлага худалдааг өсгөх үнэ босго үнийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна.

13.Дуудлага худалдаанаас олсон нийт орлогын 50 хувийг Байгаль орчин, уур амьсгалын санд төвлөрүүлнэ.”

5/15[1] дүгээр зүйл:

“15[1] дүгээр зүйл.Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

1.Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага өмчийн аль ч хэлбэртэй байж болох бөгөөд Монгол Улсад бүртгэлтэй, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа, татвар төлөгч хуулийн этгээд байна.

2.Энэ хуулийн 15[1] дүгээр зүйлийн 1-д заасан байгууллага дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

1/байгалийн ургамлыг түүж бэлтгэх, нөхөн сэргээх;
2/байгалийн ургамлыг тарималжуулах.

3.Мэргэжлийн байгууллагын эрх авахыг хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргасан байна:

1/тухайн чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд шаардагдах мэргэжлийн хүний нөөцийн жагсаалт, дипломын хуулбар;

2/хүний нөөцийг ажилд томилсон тушаал, хөдөлмөрийн гэрээ;
3/шаардлагатай багаж хэрэгсэл, техник, тоног төхөөрөмжийн гэрчилгээний хуулбар.

4.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн мэргэжлийн байгууллагын эрхийг таван жилийн хугацаатай олгож, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу сунгана.

5.Мэргэжлийн байгууллага тухайн онд гүйцэтгэсэн ажлын тайланг 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газарт хүргүүлнэ.

6.Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар энэ хуулийн 15^1 дүгээр зүйлийн 6-д заасны дагуу ирүүлсэн тайланг нэгтгэн энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1-д заасан мэдээллийн санд оруулна.”

2 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн “заасны дагуу” гэсний дараа “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “мэдээлэх” гэсний өмнө “6 сараас 1.5 жилийн дотор” гэж, 13 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “1.16-д заасны дагуу” гэсний дараа “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/13 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсэг:

“1.Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага ховор, элбэг ургамлыг зөвшөөрлийн үндсэн дээр түүж бэлтгэж болно.

2.Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага байгалийн нэн ховор, ховор, элбэг ургамлыг тарималжуулан ашиглаж болно.”

3/17 дугаар зүйл:

“**17 дугаар зүйл.Ургамлыг улсын хилээр нэвтрүүлэх**

1.Нэн ховор ургамлыг судалгаа шинжилгээ, ховор, элбэг ургамлыг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар улсын хилээр нэвтрүүлэх, тарималжуулсан байгалийн ургамлыг гадаад улсад гаргах зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.19-д заасны дагуу байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.

2.Судалгаа шинжилгээний зориулалтаар улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд судалгааны ажлын товч танилцуулга, судалгаа хийх талтай байгуулсан гэрээг хавсаргана.

3.Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гадаад улсад гаргах зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд ургамал түүж бэлтгэх болон нийлүүлэгч талтай байгуулсан гэрээ, гадаад улсаас оруулахад ургамал ашиглах зориулалт, танилцуулгыг хавсаргана.

4.Тарималжуулсан байгалийн ургамлыг гадаад улсад гаргах зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд байгалийн ургамлыг тарималжуулсан нь үнэн болохыг тогтоосон сум, дүүргийн Засаг даргын тодорхойлолт, төрийн шинжлэх ухааны байгууллагын дүгнэлтийг хавсаргана.

5.Ховор, элбэг ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг хатаасан болон боловсруулалт хийсэн, эсхүл эцсийн бүтээгдэхүүн болгосноос бусад тохиолдолд улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглоно.

6.Гадаад улсаас оруулсан харь зүйл ургамлыг байгальд тарималжуулахыг хориглоно.

4 дүгээр зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн, 7 дугаар зүйлийн 6, 8 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 3, 5 дахь хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 2, 7 дахь хэсгийн, 20 дугаар зүйлийн 2, 3, 5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.4-т заасны дагуу” гэснийг “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “тайлангаа Генетик нөөцийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан генетик нөөц, генетик нөөцтэй холбоотой уламжлалт мэдлэгийн бүртгэл” гэснийг “тайлан, үр дүнг энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1-д заасан” гэж, 13 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “сум, дүүргийн” гэснийг “аймаг, нийслэлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “/энэ хуулийн хавсралтаар тогтоосон/” гэснийг, мөн зүйлийн 4 дэх хэсгийн “Ховор ургамлын жагсаалтыг Засгийн газар батална.” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “эм” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

«19⁹ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

1/19⁹ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«3. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠲᠠᠯᠠᠪᠤᠷ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠵᠢ ᠬᠢᠨ᠎ᠡ᠂ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 3 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 4 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 5 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

3/19 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 3 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

2. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 1 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠭᠠᠷ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠮᠵᠢᠯ᠃»

«6. ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ᠂ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠲᠠᠯᠠᠪᠤᠷ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ 0.6 ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ 0.4 ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 1.4 ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

6/11 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 1.4 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«1. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠬᠢᠨ᠎ᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃»

1/3 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 1 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ᠂ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ
ᠪᠠᠢᠩᠭᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ

2026 ᠣᠨ ᠤ 6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ 26 – ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠪᠡᠷ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠣᠯ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠣᠯᠠᠨ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠪᠤᠴᠠ ᠳᠤ ᠮᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠨ ᠢ᠋ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠷ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ ᠄

[illegible]

ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠄ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

2 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

3 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

4 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠬ.ᠪᠤᠯᠭᠠᠨᠲᠤᠶᠠ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БАНКНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Банкны тухай хуулийн 36 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 36.2.3 дахь заалт нэмсүгэй:

“36.2.3.гадаадын банк байгуулахад энэ хуулийн 36.1 дэх хэсэг хамаарахгүй.”

2 дугаар зүйл.Банкны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсгийн “Монголбанкны зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “Монголбанканд мэдэгдсэнээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠔.᠓.᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡ ᠦᠨ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠔.᠓.᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠄

«᠒᠔.᠓.᠔. ᠨᠡᠷᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠒.᠓.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ᠂ ᠒᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠓.᠑.᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠳᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠮᠦᠨ᠎ᠡ «ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ᠂ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠳᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ᠂ ᠒᠓.᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠳᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠮᠦᠨ᠎ᠡ «ᠨᠡᠷᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡ᠃

᠓. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠳᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠨ᠂ ᠪᠠᠲᠤᠪᠠᠶᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсэг:

“6.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу тус хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны чиглэлээр зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/8 дугаар зүйлийн 8.1.9 дэх заалт:

“8.1.9.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг тухайн хуулийн этгээдийн дансанд байршуулсан талаарх банкны дансны хуулга.”

3/9 дүгээр зүйлийн 9.1.5 дахь заалт:

“9.1.5.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан.”

4/9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсэг:

“9.4.Банк бус санхүүгийн итгэлцлийн үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрлийг энэ хуулийн 9.1-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан этгээдэд олгоно:

9.4.1.банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааг гурваас доошгүй жил эрхэлсэн, сүүлийн 4 улирал дараалан энэ хуулийн 13.4-т заасан зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангаж, ашигтай ажилласан, чанаргүй зээлийн багц нь салбарын дундаж үзүүлэлтээс хэтрээгүй;

9.4.2.гуравны нэгээс доошгүй хувь нь хараат бус гишүүнээс бүрдсэн төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх;

9.4.3.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.5, 11.8 дугаар зүйлд заасан үндэслэлээр сүүлийн нэг жилийн хугацаанд хоёр ба түүнээс дээш удаа хариуцлага хүлээгээгүй.”

5/9 дүгээр зүйлийн 9.6-9.8 дахь хэсэг:

“9.6.Банк бус санхүүгийн байгууллага нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан санхүүгийн бусад үйлчилгээг Санхүүгийн зохицуулах хороо зөвшөөрсөн тохиолдолд хавсран эрхэлж болно.

9.7.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхэлнэ.

9.8.Энэ зүйлийн 9.6-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

6/19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсэг:

“19.4.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах үндэслэлээр хүчингүй болгоно:

19.4.1.банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг сэргээснээс хойш хоёр жилийн дотор энэ хуулийн 19.3-т заасан зөрчлийг гаргасан;

19.4.2.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.5, 11.8 дугаар зүйлд заасан зөрчлийг нэг жилийн дотор гурав буюу түүнээс дээш удаа гаргасан.”

2 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн “зөвшөөрөл” гэсний дараа “, мэдэгдэл” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“19.3.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах үндэслэлээр түдгэлзүүлнэ:

19.3.1.санхүүгийн тайлан, мэдээг хоёр улирал дараалан ирүүлээгүй;

19.3.2.энэ хуулийн 14.2-т заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангаж ажиллаагүй;

19.3.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн эх үүсвэрийг зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаанаас өөр үйл ажиллагаанд зарцуулсан;

19.3.4.энэ хуулийн 19.2.1-д заасан үүрэг даалгаврыг биелүүлээгүй;

19.3.5.газар дээрх хяналт шалгалтаас санаатай зайлсхийсэн.”

4 дүгээр зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалтын “санхүүгийн тайлан;” гэснийг “санхүүгийн тайлан, эсхүл эхлэлтийн тайлан тэнцэл;” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1 дэх заалтын “хүрсэн” гэснийг “хүрсэн, тухайн мөнгөн хөрөнгийн гарал үүсэл хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийн, 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн “хорооны зөвшөөрөлтэйгээр” гэснийг “хороонд мэдэгдсэнээр” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийн дугаарыг “9.5” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.2.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠲᠣᠭᠣᠳᠣᠭᠰᠠᠨ ᠠᠴᠠ ᠡᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠄

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠙᠂᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠵᠤ «᠂ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠬᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠉

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ ᠤᠨ «ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠪᠠ ᠪᠣᠰᠣ ᠪᠠᠭᠠ ᠰᠢᠷᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠉»

᠑᠙᠂᠖᠂᠔᠂ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠑᠑᠂᠒᠂ ᠑᠑᠂᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠣᠭᠰᠠᠨ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠙᠂᠔ — ᠳᠦ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠰᠤᠭᠰᠠᠨ᠄

᠑᠙᠂᠖᠂᠑᠂ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠢ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠ᠄

«᠑᠙᠂᠖᠂ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠢ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ᠂ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ

᠖/᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠙᠂᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

᠐᠂᠒᠂ᠪᠠᠶᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠐᠂᠖ — ᠳᠦ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠢ᠉»

᠐᠂᠗᠂ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ᠂ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠂᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠳᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠭᠰᠡᠨ᠉

«᠐᠂᠖᠂ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ᠂ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠵᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ

᠘/᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠐᠂᠖ — ᠐᠂᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠ ᠪᠣᠰᠣ ᠪᠠᠭᠠ ᠰᠢᠷᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠉»

᠐᠂᠖᠂᠔᠂ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ ᠪᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠑᠑᠂᠒᠂ ᠑᠑᠂᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠢ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠪᠠᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠ᠄

᠐᠂᠖᠂᠔᠂ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠶᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠤᠳᠠᠯᠳᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠ᠄

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БАРИЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Барилгын тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.11 дэх заалтын “үзүүлэх” гэсний дараа “зөвшөөрөл бүхий” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсэг:

“20.3.Барилгын үйл ажиллагааны болон барилгын ажлын зөвшөөрөл авахаар өргөдөл гаргасан хуулийн этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ:

20.3.1.барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилгын ажил эрхлэх, өргөх байгууламж, түүний эд ангийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.1.а.хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

20.3.1.б.багаж, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн жагсаалт;

20.3.1.в.тусгай зөвшөөрлийн сунгалт хийлгэх хуулийн этгээдийн хувьд үйл ажиллагааны тайлан болон нормчлолын сангийн шимтгэл төлсөн баримт.

20.3.2.даацын хийц, бүтээц, эдлэхүүн, материал, түүний түүхий эд болон шатамхай, химийн хортой, эрчим хүчний хэмнэлттэй бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.2.а.барилгын материал үйлдвэрлэгч хуулийн этгээдийн тохирлын гэрчилгээ;

20.3.2.б.тусгай зөвшөөрлийн сунгалт хийлгэх болон нэмэлт ажлын төрлөөр хүсэлт гаргах аж ахуйн нэгж, байгууллагын хувьд үйл ажиллагааны тайлан.

20.3.3.Барилгын ажлын зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.3.а.барилга байгууламжийн байршил, газрын бүртгэлийн мэдээлэл, загвар зураг, техникийн нөхцөлийг баталгаажуулсан шийдвэр;

20.3.3.б.барилга байгууламжийн магадлал хийгдсэн иж бүрэн зураг төсөл, магадлалын дүгнэлт;

20.3.3.в.байгаль орчны хууль тогтоомжийн дагуу байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай барилга байгууламжийн үнэлгээний тайлан;

20.3.3.г.гэнэтийн ослын болон хариуцлагын даатгалд даатгуулсан баримт;

20.3.3.д.барилгын ажлын захиалагч, гүйцэтгэгчийн талаарх мэдээлэл;

20.3.3.е.төслийг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чадавхыг нотлох баримт.

20.3.4.энэ хуулийн 10.1.4, 20.2-т заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.4.а.барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах даалгаврыг хэлэлцүүлсэн холбогдох мэргэжлийн зөвлөлийн шийдвэр;

20.3.4.б.барилга байгууламжийн ажлын зураг төсөлд хийсэн магадлалын дүгнэлт;

20.3.4.в.өндөр төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилгын ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хуулбар.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь хэсэг:

“21.2.Энэ хуулийн 21.1-д заасан чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа хуулийн этгээдэд энэ хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан ангиллын дагуу тавих нөхцөл, шаардлагыг барилгын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

3 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.21 дэх заалтын, 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.6, 20.8, 20.13 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.2, 27.4, 27.7, 27.8 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн”

гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл, бүртгэлийн” гэснийг “зөвшөөрлийн” гэж, 18.2 дахь хэсгийн “байгууламжийн барилгын ажлыг” гэснийг “байгууламж барих үйл ажиллагааг” гэж, 20 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 20.1 дэх хэсгийн “шийдвэрлэнэ” гэснийг “шийдвэрлэж, зөвшөөрөл олгоно” гэж, 27 дугаар зүйлийн 27.1.3 дахь заалтын “27.1.1, 27.1.2-т” гэснийг “27.1.1-д” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.5 дахь хэсгийн “27.1.2-т” гэснийг “27.1.3-т” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.4 дэх хэсгийн “шаардлага, бүртгэх журмыг” гэснийг “шаардлагыг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Барилгын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг, 27 дугаар зүйлийн 27.8 дахь хэсгийн “27.1.2,” гэснийг, 33 дугаар зүйлийн 33.1.15 дахь заалтын “, хяналт тавих журмыг батлах” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсгийг, 20 дугаар зүйлийн 20.12 дахь хэсгийг, 27 дугаар зүйлийн 27.1.2 дахь заалтыг, 28 дугаар зүйлийг, 33 дугаар зүйлийн 33.1.25 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

«᠒᠑.᠒.ᠵᠢᠯ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ ᠒᠑.᠑— ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭᠠᠳ ᠰᠠᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠤᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠡ ᠵᠢᠯ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ
᠑᠐ ᠬᠤᠪᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠪᠡ ᠵᠠᠰᠠᠭᠠᠳ ᠰᠠᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠪ ᠲᠥᠯᠦᠪᠯᠡᠭᠡ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠳᠠᠨ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯᠠᠪᠠᠷ
ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ ::»

᠒/᠒᠑ ᠬᠤᠪᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠑.᠒ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠡᠯᠡᠨ :

᠒᠐.᠓.᠕.᠑.ᠠ.ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠲᠥᠷᠥ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠦᠷᠢᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢ
ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ::»

᠒᠐.᠓.᠕.᠑.ᠪ.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠷᠥ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠡ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ;

᠒᠐.᠓.᠕.᠑.ᠭ.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠲᠥᠷᠥ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠦᠷᠢᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠯ
ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ;

᠒᠐.᠓.᠕.ᠵᠢᠯ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ ᠑᠐.᠑.᠕᠂ ᠒᠐.᠒—ᠲᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭᠠᠳ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠡ :

᠒᠐.᠓.᠓.ᠠ.ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠬᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠯ ᠤ ᠲᠥᠯᠦᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ..

᠒᠐.᠓.᠓.ᠪ.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ᠂ ᠲᠠᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢ ᠲᠠ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ;

᠒᠐.᠓.᠓.ᠭ.ᠭᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠭᠠᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠠ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠪᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ;

᠒᠐.᠓.᠓.ᠳ.ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠤ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠲᠠ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠤ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠬᠤ ᠲᠥᠷᠥ
ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤ ᠠᠵᠢᠯ;

᠒᠐.᠓.᠓.ᠡ.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠲᠥᠷᠥ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ;

᠒᠐.᠓.᠓.ᠵ.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭᠠᠳ ᠲᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯ ᠲᠥᠷᠥ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠶᠢᠨ
ᠬᠣᠯᠪᠣᠭ᠎ᠠ ᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ;

᠒᠐.᠓.᠓.ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠡ :

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠭ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑᠐᠂ ᠑᠐.᠑᠑᠂ ᠑᠐.᠑᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ᠂ ᠤᠨᠳᠤᠭᠠᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑᠓᠂ ᠑᠐.᠑᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ᠂ ᠤᠨᠳᠤᠭᠠᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠐.᠑᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠴᠡ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠴᠡ᠂ ᠬᠣᠣᠯᠯᠤᠬ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠴᠡ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠑᠐.᠑.᠑—᠑᠐.᠑.᠓» ᠭᠡᠵᠦ᠂ «᠑᠐.᠑.᠑—᠑᠐.᠑.᠔» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠑᠐.᠑.᠑—᠑᠐.᠑.᠕» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠴᠢᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠴᠢᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠣᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠭ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ᠂ ᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠓.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠑᠐.᠓» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠲᠣᠰ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠰᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠭ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ᠂ ᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ᠂ ᠑᠓.᠓.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠰ ᠲᠤᠰ ᠬᠦᠴᠢᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭ᠎ᠠ ᠣᠨ ᠤ ᠲᠠᠪᠤᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠨ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ   ᠳ᠂ ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠭᠠᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Боловсролын ерөнхий хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/19 дүгээр зүйлийн 19.6 дахь хэсэг:

“19.6.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу тус хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан боловсролын чиглэлээр зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.8, 20.9 дэх хэсэг:

“20.8.Боловсролын сургалтын байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авахад дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлж, зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ:

20.8.1.гадаадын хуулийн этгээд бол чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллага, эсхүл олон улсын чанарын баталгаажуулалтын сүлжээ байгууллагад гишүүнчлэлтэй байх;

20.8.2.дотоодын хуулийн этгээд бол Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мэргэжлийн нэгдсэн холбоо, мэргэжлийн холбоо байх.”

20.9.Энэ хуулийн 20.1-д заасан сургуулийн өмнөх боловсролын сургалт, үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлтэй этгээдэд нэгэн адил хамаарна.”

2 дугаар зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэг:

“20.1.Энэ хуулийн 19.1-д заасан этгээд зөвшөөрөл авахад Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна баримт бичгийг

хичээлийн жил эхлэхээс дөрвөөс доошгүй сарын өмнө зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ:"

2/20 дугаар зүйлийн 20.1.1, 20.1.2 дахь заалт:

"20.1.1.боловсролын сургалтын байгууллагыг байгуулах, өөрчлөн байгуулах болон Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийн үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх үүсгэн байгуулагчийн шийдвэр;

20.1.2.сургалтын хөтөлбөр төлөвлөгөө, багшлах хүний нөөцийн боловсролын түвшин, цолны баримт бичгийн хуулбар;"

3/20 дугаар зүйлийн 20.1.9 дэх заалт:

"20.1.9.боловсролын сургалтын байгууллагад гадаадын харьяат багш, удирдах ажилтан ажиллах тохиолдолд багшийн мэргэжлийн үнэмлэхийн хуулбар."

3 дугаар зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.22 дахь заалтын "эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон" гэснийг "чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллагаас тогтоосон" гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн 17.14 дэх хэсэг, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.2, 19.4 дэх хэсгийн, 20 дугаар зүйлийн 20.2, 20.3, 20.4, 20.5 дахь хэсгийн, 21 дүгээр зүйлийн 21.1, 21.2 дахь хэсгийн, 28 дугаар зүйлийн 28.2.3 дахь заалтын "Зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлийн гарчгийн ", түүнд тавих шаардлага" гэснийг, мөн зүйлийн 20.5 дахь хэсгийн "20.1.3, 20.1.4, 20.1.5," гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.3, 20.1.4, 20.1.5, 20.1.10 дахь заалт, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠒ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠰᠦᠭᠡᠢ ᠄

᠑/᠔᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠙.᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠄

«᠔᠙.᠖.ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠷᠥᠯ ᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠘.᠒.᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠔᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠙.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠔᠙.᠖» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠔᠙.᠗» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ ᠄

᠒/᠔᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠙.᠗ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠄

«᠔᠙.᠗.ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠴᠠᠯᠢᠩ ᠬᠥᠯᠦᠰᠦ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃»

«᠔᠙.᠘.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠴᠠᠭ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠳᠦ ᠲᠥᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃»

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГААЛИЙН ТАРИФ, ГААЛИЙН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 38.8 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“38.8.Дата болон хиймэл оюун ухааны төвийн үндсэн хөрөнгөөр бүртгэгдэх мэдээллийн технологийн зориулалттай тоног төхөөрөмж, Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 11.2-т заасан барилга угсралтын ажлын хугацаанд импортолсон техник, тоног төхөөрөмжийн импортын барааны гаалийн албан татварыг 100 хувь хөнгөлнө.”

2 дугаар зүйл.Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.5, 38.6 дахь хэсгийн “38.4-т” гэснийг “38.4, 38.8-д” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ [illegible] ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

1 [illegible]

2 «[illegible]»

3 [illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГААЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гаалийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.2, 70.4 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 70.2, 70.6 дахь хэсгийн, 138 дугаар зүйлийн 138.4 дэх хэсэг, 139 дүгээр зүйлийн 139.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 70 дугаар зүйлийн 70.6 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Гаалийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн гарчгийн, 70.1, 70.3, 70.4, 70.5 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ
2026 он №31/1426/

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.8 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠳᠤ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠡᠷᠬᠡ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠳᠤ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠡᠷᠬᠡ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗.᠘ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠭᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠣᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 5.4 дэх хэсэг нэмсүгэй:

"5.4.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно."

2 дугаар зүйл.Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 5 дугаар зүйлийн 5.2.5 дахь заалтын, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.5 дахь хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.4, 9.6 дахь хэсгийн "Зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4, 9.6 дахь хэсгийн "тусгай" гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋.ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠭᠠᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГАЗРЫН ТОСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Газрын тосны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсэг:

“8.2.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу тус хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсэг:

“19.4.Хайгуулын талбайд нээлттэй сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах ажлын хэсгийг тухай бүр газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага байгуулна.”

3/20 дугаар зүйлийн 20.2.9 дэх заалт:

“20.2.9.төрийн захиргааны байгууллагаас хайгуул, ашиглалтын талбайн геологийн судалгааны багц материал худалдан авсан баримт.”

2 дугаар зүйл.Газрын тосны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар тус тус өөрчлөн найруулсугай:

“37.1.Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага анхан шатны баримтад үндэслэн гэрээлэгчийн батлагдсан төлөвлөгөө, төсвийн дагуу гүйцэтгэсэн ажил, өртөг нөхөгдсөн болон нөхөгдөх зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, хуваарилалтын тайланг хянан шалгаж, дүгнэлтээ газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

37.3.Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 37.2-т заасан баталгаажуулалтыг хийхдээ хараат бус шинжээч, мэргэжилтэн оролцуулж болно.”

3 дугаар зүйл.Газрын тосны тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь хэсгийн “тайлан, дүгнэлтэд төрийн аудитын байгууллага аудит хийж,” гэснийг “дүгнэлтийг газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Газрын тосны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалтын “гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах тухай;” гэснийг, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах журмын дагуу үнэлгээ хийж” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Газрын тосны тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2.2 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

[illegible] ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Газрын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 58^{1} дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“**58^{1} дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл**

58^{1}.1.Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

58^{1}.2.Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

58^{1}.2.1.газар зохион байгуулагчийн бакалавр, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй, газрын кадастрын бакалавр, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

58^{1}.2.2.газар зохион байгуулагч нэг ажилтан нь мэргэшсэн инженер, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй байх;

58^{1}.2.3.хөрс судлаач болон ургамал судлаачийн бакалавр, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй ажилтантай байх.

58^{1}.3.Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ хуулийн 58^{1}.2-т заасан шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлэн тусгай зөвшөөрлийн цахим системээр дамжуулан хүсэлтээ гаргана.

58^{1}.4.Зөвшөөрөл олгогдсон, сунгагдсан хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулж, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.3 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэгт заасан хугацааны дотор гэрчилгээг олгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠄

«᠑᠐ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠃

᠑᠐.᠑. ᠰᠢᠨᠡ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠦᠭᠡ ᠨᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠪᠡᠯᠡᠳᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠑᠐.᠑.᠑. ᠰᠢᠨᠡ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠪᠦᠲᠦᠴᠡ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐.᠑.᠒. ᠰᠢᠨᠡ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠐.᠑.᠓. ᠰᠢᠨᠡ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠢᠨᠡ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠪᠡᠯᠡᠳᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠑᠐.᠑.᠔. ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠲᠦᠴᠡ ᠶᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠪᠡᠯᠡᠳᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠑᠐.᠒. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠵᠢᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠐.᠓. ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠯ᠂ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠭᠡᠷ᠎ᠡ ᠲᠡᠢ ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨ.ᠪᠠᠶᠠᠷᠴᠡᠴᠡᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГАЗРЫН ХЭВЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Газрын хэвлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 6, 8, 9 дэх хэсэг, 42 дугаар зүйлийн 3, 4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 15 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн “Засгийн газар” гэснийг “газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 7 дахь хэсгийн “Засгийн газраас” гэснийг “газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Газрын хэвлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 10 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ - ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖.᠘.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔.᠗ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠦᠨ ᠦᠵᠡᠯ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠦᠨ ᠦᠵᠡᠯ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠦᠨ ᠦᠵᠡᠯ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ   ᠨ᠂ ᠤᠴᠢᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3, 7.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.8-д” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 10.19-д” гэж, мөн зүйлийн 7.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2, 7.3, 7.7 дахь хэсгийн, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.14 дэх заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.2.8 дахь заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠰᠢᠭᠦᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠭᠦᠢᠴᠡᠲᠭᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠰᠢᠭᠦᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠭᠦᠢᠴᠡᠲᠭᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠓.᠒.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐.᠒ — ᠲᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠒ — ᠲᠤ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ ::

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠰᠢᠭᠦᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠭᠦᠢᠴᠡᠲᠭᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠑.᠒᠂ ᠒.᠓.᠒᠂ ᠒.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ᠂ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠖.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠳᠡᠷᠡᠭᠦᠦ ᠶᠢᠨ᠂ ᠓᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠒.᠑.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠳᠡᠷᠡᠭᠦᠦ ᠶᠢᠨ «ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠣᠰᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠤᠭᠠᠢ ::

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠰᠢᠭᠦᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠭᠦᠢᠴᠡᠲᠭᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠦᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋.ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 17.5-17.8 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“17.5.Бичил биетнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх хүсэлтэд бичил биетэн, бичил биетний гаралтай түүхий эд, судалгааны ажлын сорьц дээжийг хилээр нэвтрүүлэх талаар хүлээн авагч болон нийлүүлэгч талтай байгуулсан гэрээний хувь, гарал үүслийн гэрчилгээ, код, зүүлтийг хавсаргана.

17.6.Генетик нөөцийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийг 60 хоногийн хугацаатай олгож, нэг удаа 30 хоногийн хугацаагаар сунгана.

17.7.Энэ зүйлийн 17.1-д заасан зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 6.2 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу хүчингүй болгоно.

17.8.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгосон зөвшөөрөлтэй холбоотой мэдээллийг гаалийн болон татварын асуудал хариуцсан байгууллагатай хамтарч, улсын хилээр нэвтэрсэн генетик нөөцийн тоо хэмжээ, төлбөр, хураамжийн төлөлтийн байдалд хяналт тавьж ажиллана.”

2 дугаар зүйл.Генетик нөөцийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.2 дахь заалт:

“8.1.2.энэ хуульд заасан урьдчилсан тохиролцоо, био соёлын тэмдэглэл, үр шимийн гэрээ, генетик нөөцийн материал дамжуулах гэрээ, газар зүйн гарал үүслийн тодорхойлолтын загварыг батлах;”

2/17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсэг:

“17.1.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага генетик нөөцийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийг олгоно.”

3 дугаар зүйл.Генетик нөөцийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалтын, 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 15.3, 15.4, 15.5, 15.11 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 4 дүгээр зүйлийн 4.1.15 дахь заалтын, 14 дүгээр зүйлийн гарчгийн “зөвшөөрөл” гэснийг “тохиролцоо” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн “эзэмшигчээс урьдчилсан зөвшөөрөл авна” гэснийг “эзэмшигчтэй урьдчилсан тохиролцоо хийнэ” гэж, 14.2 дахь хэсгийн “урьдчилсан зөвшөөрөл авахыг” гэснийг “урьдчилсан тохиролцоо хийхийг” гэж, 14.3 дахь хэсгийн “урьдчилсан зөвшөөрөл аваагүй” гэснийг “урьдчилсан тохиролцоо хийгээгүй” гэж, 14.4 дэх хэсгийн “Урьдчилсан зөвшөөрөл авахын” гэснийг “Урьдчилсан тохиролцоо хийхийн” гэж, 14.5 дахь хэсгийн “урьдчилсан зөвшөөрөл авах” гэснийг “урьдчилсан тохиролцоо хийх” гэж, 14.6 дахь хэсгийн “урьдчилсан зөвшөөрөл авснаар” гэснийг “урьдчилсан тохиролцоо хийснээр” гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.1.6 дахь заалтын “урьдчилсан зөвшөөрөл” гэснийг “урьдчилсан тохиролцоо” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ

ᠤ.ᠬᠦᠷᠡᠯᠰᠦᠬᠡ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Геодези, зураг зүйн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 5^1 дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“**5^1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл**

5^1.1.Геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага геодези, зураг зүйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрлийг олгоно.

5^1.2.Геодези, зураг зүйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

5^1.2.1.геодези, зураг зүйн бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

5^1.2.2.таван сантиметрээс ихгүй дундаж квадрат алдаа бүхий геодезийн хэмжилтийн электрон тахеометр, эсхүл хиймэл дагуулаас байрлал тодорхойлох хоёр долгионы багажтай, таван миллиметрээс ихгүй хэмжилтийн нарийвчлалтай өндрийн хэмжилтийн багаж хэрэгсэлтэй байх.

5^1.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Геодези, зураг зүйн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА** **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГЭРИЙН ТЭЖЭЭВЭР АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 21.4 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“21.4.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 7.1-д заасан эзэнгүй амьтан түр байрлуулан асрамжлах үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд мэдэгдлийг цахимаар явуулна.”

2 дугаар зүйл.Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл авсан” гэснийг “мэдэгдэл хүргүүлсэн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ... ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠂ ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠭᠠᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГЭРЭЭТ ХАРУУЛ ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.4 - 7.6 дахь хэсэг:

“7.4.Харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүссэн хуулийн этгээд дараах шаардлагыг хангасан байна:

7.4.1.энэ хуулийн 6.1-д заасан шаардлагыг хангасан байх;

7.4.2.энэ хуульд заасан шаардлага хангасан наймаас доошгүй 65 хүртэлх насны харуул хамгаалалтын алба хаагчтай байх;

7.4.3.хуулийн этгээд нь гэмт хэрэгт холбогдож байгаагүй байх.

7.5.Харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл сунгуулахыг хүссэн хуулийн этгээд дараах шаардлага хангасан байна:

7.5.1.зээл, батлан даалт, баталгааны гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн өргүй байх;

7.5.2.холбоо, дохиолол, техник, хэрэгсэлтэй байх;

7.5.3.харуул хамгаалалтын алба хаагч тус бүрийн энэ хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан сургалтад хамрагдсан байх;

7.5.4.харуул хамгаалалтын алба хаагч тус бүрийн эрүүл мэндийн дүгнэлттэй байх;

7.5.5.харуул хамгаалалтын алба хаагч нь ял шийтгэлгүй байх.

7.6.Энэ зүйлийн 7.4, 7.5-д заасан баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.4, 21.5 дахь хэсэг:

“21.4.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

21.4.1.харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээд гэмт хэрэгт холбогдсон бол эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татах тогтоол үйлдсэн өдрөөс эхлэн уг тогтоолыг хүчингүй болгох, эсхүл хэргийг хэрэгсэхгүй болгох хүртэл хугацаагаар;

21.4.2.энэ хуулийн 6.1-д заасан шаардлагыг хангахгүй болсон нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

21.4.3.бусдыг мөрдөн мөшгөсөн, хүн, хуулийн этгээдийн талаар хууль бусаар баримт сэлт цуглуулсан, эсхүл гүйцэтгэх ажлын техник, хэрэгсэл ашигласан буюу ашиглахаар олж авсан болох нь эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон.

21.5.Хуульд заасан түдгэлзүүлэх үндэслэл арилсан бол Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу зөвшөөрлийг сэргээнэ.”

2 дугаар зүйл.Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалтын, 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн, 7 дугаар зүйлийн 7.1, 7.3 дахь хэсгийн, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

2.2.2. [illegible]

2.2.6. [illegible]

2.2.3. [illegible]

2.2.4. [illegible]

2.2.5. [illegible]

2.2.6. [illegible]

2.3. [illegible]

2.3.4. [illegible]

[illegible]

2.9.1. [illegible]

2.9.2. [illegible]

«2.9. [illegible]»

[illegible] 2.9 — 2.6 [illegible]

6. [illegible]

[illegible]

2026 [illegible] 6 [illegible] 30 — [illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/11 дүгээр зүйлийн 11.9 дэх хэсэг:

“11.9.Зохицуулах хороо энэ хуулийн 8.1.1-д заасан зөвшөөрөл олгох чиг үүргээ Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 4.1.2-т заасан этгээдэд гэрээний үндсэн дээр шилжүүлж болно.”

2/13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь хэсэг:

“13.7.Энэ хуулийн дагуу зөвшөөрөл авсан даатгалын мэргэжлийн оролцогч өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газар нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулахдаа Зохицуулах хороонд урьдчилан мэдэгдэх бөгөөд мэдэгдэлд энэ хуулийн 10.1.5, 10.1.8, 13.4.1, 13.4.6-д заасан шалгуурыг хангасан талаарх баримт бичгийг хавсаргана.”

3/14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсэг:

“14.5.Даатгалын зуучлагч дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай бүр дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг Зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

14.5.1.дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан байх;

14.5.2.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлтийг тусгасан байх;

14.5.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогын эх үүсвэрээс бүрдсэн байх;

14.5.4.шинэ хувьцаа эзэмшигч нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх.”

2 дугаар зүйл.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/10 дугаар зүйл:

“**10 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргах**

10.1.Даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд гаргана:

10.1.1.компанийн хэлбэртэй хуулийн этгээд байх;

10.1.2.даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гаргаж, үйл ажиллагааны чиглэлийг компанийн дүрэмд тусгасан байх;

10.1.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

10.1.4.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

10.1.5.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;

10.1.6.үйл ажиллагааны эрсдэл, хариуцлагаа хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 150 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээгээр даатгуулсан байх;

10.1.7.хоёроос доошгүй даатгагчтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан байх;

10.1.8.даатгуулагч, үйлчлүүлэгчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан нь сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;

10.1.9.гурваас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө, мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр, даатгалын гомдол, маргааныг шийдвэрлэх, санхүүгийн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдох харилцааг зохицуулсан журам, хүний нөөцийг хөгжүүлэх болон дотоод хяналтын бодлого, даатгалын хэлбэр тус бүрийн хувьд даатгалын зуучлагчид олгох даатгалын орлогын шимтгэлийн дээд хувь хэмжээг төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан байх.

10.2.Банк өргөдөл гаргагч бол энэ хуулийн 10.1-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд гаргана:

10.2.1.даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд татгалзахгүй тухай Монголбанкны тодорхойлолтыг авсан байх;

10.2.2.банк нь даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах тусгайлсан нэгжтэй байх ба даатгалын салбарт ажиллаж байсан туршлагатай нэгээс доошгүй ажилтантай байх.

10.3.Даатгалын хохирол үнэлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч энэ хуулийн 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.4, 10.1.5, 10.1.6-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд гаргана:

10.3.1.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

10.3.2.хөрөнгийн үнэлгээний тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

10.3.3.хоёроос доошгүй хөрөнгийн үнэлгээчинтэй байх;

10.3.4.хувьцаа эзэмшигч, үнэлгээчин, эрх бүхий албан тушаалтан нь даатгагч, даатгалын зуучлагчийн эрх бүхий албан тушаалтан биш байх;

10.3.5.даатгуулагчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан даатгалын хохирол үнэлэгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;

10.3.6.эрхлэх даатгалын хэлбэрээр хохирлын үнэлгээ хийх судалгаа, мэдээллийн санг бүрдүүлсэн байх.

10.4.Даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх этгээд нь иргэн бол дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг хүсэлтийн хамт Зохицуулах хороонд хүргүүлнэ:

10.4.1.тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

10.4.2.даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцэж, мэргэшсэн байх;

10.4.3.төлөөлж ажиллах даатгагч болон эрхлэх даатгалын хэлбэрийг тодорхойлсон байх.

10.5.Даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх этгээд нь хуулийн этгээд бол энэ хуулийн 10.1.2, 10.1.4, 10.4.3-т зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг хүсэлтийн хамт Зохицуулах хороонд хүргүүлнэ:

10.5.1.төлөөлж ажиллах даатгагч болон эрхлэх даатгалын хэлбэрийг тодорхойлсон байх;

10.5.2.даатгуулагчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан нь даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх.”

2/13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.4 дэх хэсэг:

“13.3.Энэ хуулийн 13.1-д заасан зөвшөөрөл хүсэгч Зохицуулах хороонд өргөдөл гаргана. Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл энэ хуулийн 10.1.5, 10.1.6, 10.1.8-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

13.4.Хүсэлтийг бичгээр, эсхүл энэ хуулийн 10.2-т заасан цахим хэлбэрээр гаргах бөгөөд дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг хавсаргана:

13.4.1.салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэр гарсан байх;

13.4.2.Монгол Улсын арилжааны банкны дансанд Зохицуулах хорооноос тогтоосон даатгалын баталгаа хөрөнгийг байршуулсан байх;

13.4.3.харьяалах улсын эрх бүхий төрийн байгууллагаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт салбар, төлөөлөгчийн газар нээхийг зөвшөөрсөн байх;

13.4.4.сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулсан, төлбөрийн чадвартай байх, санхүүгийн тайланг аудитаар баталгаажуулсан байх;

13.4.5.салбар, төлөөлөгчийн газрын бүтэц, үйл ажиллагааны зорилго, төлөвлөгөөтэй байх, түүнд борлуулах даатгалын бүтээгдэхүүний мэдээлэл, танилцуулгыг нарийвчлан тусгасан байх;

13.4.6.салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлага тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх.”

3/20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсэг:

“20.2.Энэ хуулийн 20.1-д заасан зөвшөөрөл хүсэгч Даатгалын тухай хуулийн 33.2.1, 33.2.2-т заасан шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд гаргана.”

3 дугаар зүйл.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрөлгүйгээр” гэснийг “Зөвшөөрөлгүйгээр” гэж, мөн зүйлийн 9.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 11, 12 дугаар зүйлийн гарчиг, 39 дүгээр зүйлийн 39.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсэг, 38, 39 дүгээр зүйлийн гарчиг, 38 дугаар зүйлийн 38.2, 38.4, 38.5, 38.6, 38.7 дахь хэсэг, 39 дүгээр зүйлийн 39.2, 39.3, 39.4 дэх хэсэг, 40 дүгээр зүйлийн 40.1, 40.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.5 дахь хэсгийн “13.1-д заасан зөвшөөрлийг хүссэн өргөдлийг” гэснийг “13.1, 13.7-д заасан хүсэлтийг” гэж, мөн зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн “13.1-д” гэснийг “13.1, 13.7-д” гэж, 25 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрөлгүй” гэснийг “Зөвшөөрөлгүй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1, 5 дугаар зүйлийн 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3 дахь заалтын, 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсгийн, гуравдугаар бүлгийн гарчгийн, 8 дугаар зүйлийн гарчгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.3, 9.4 дэх хэсгийн, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5, 11.6, 11.7 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 11.1.1, 11.1.7, 11.3.1, 11.3.2, 11.3.7, 11.3.8 дахь заалтын, 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6 дахь хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.2 дахь хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн, 36 дугаар зүйлийн 36.1.5, 36.1.6 дахь заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.1.1, 37.1.2 дахь заалтын, 38 дугаар зүйлийн 38.1, 38.2, 38.4, 38.5, 38.6, 38.7, 38.8 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 38.1.2, 38.1.3, 38.7.1, 38.7.2, 38.7.3 дахь заалтын, 39 дүгээр зүйлийн 39.1, 39.2, 39.3, 39.4, 39.5 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 39.1.1, 39.1.3, 39.1.4, 39.1.5, 39.4.1, 39.4.2 дахь заалтын, 40 дүгээр зүйлийн 40.3 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 40.4.2 дахь заалтын, 41 дүгээр зүйлийн 41.3 дахь хэсгийн, 43 дугаар зүйлийн 43.1.1 дэх заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.4, 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. [illegible]

᠑/᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠑᠑.᠙. [illegible]»

᠒/᠑᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠓.᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠑᠓.᠒. [illegible]»

᠓/᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠑᠒.᠑. [illegible]»

[illegible]

᠑᠐.᠑.᠒.ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠶᠢᠭ ᠲᠤ ᠪᠦᠷᠢᠨ᠂ ᠰᠣᠶᠤᠯ᠂ ᠰᠣᠶᠤᠯ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ᠂ ᠵᠠᠰᠠᠯ ᠬᠢᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐.᠑.᠓.ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ᠂ ᠬᠠᠷᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠮᠠᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠳᠤ ᠨᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄
᠑᠐.᠑.᠔.ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠭᠴᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠡᠨ

ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ᠂ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠶᠢᠭ ᠲᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄
᠑᠐.᠑.᠕.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ
᠑᠐.᠑.᠖.ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠮᠠᠨ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠶᠢᠭ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ᠄
᠑᠐.᠑.ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠬᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ

«᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

᠑/᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ᠄
᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠬᠠᠯᠠᠭ ᠤᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭ᠎ᠠ

᠑᠑.᠒.᠑.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄»

ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄
᠑᠑.᠒.᠔.ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠯᠲᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠠᠭᠤᠷᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠪ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠨ ᠬᠢᠵᠢᠭᠯᠡᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢᠶᠠᠷ

᠑᠑.᠒.᠕.ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠠ ᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠑·᠖· [illegible] ᠑᠔᠐ [illegible] ;

᠑᠐·᠑·᠗· [illegible] ;

᠑᠐·᠑·᠘· [illegible] ;

᠑᠐·᠑·᠙· [illegible] ᠃

᠑᠐·᠒· [illegible] ᠑᠐·᠑ – [illegible] ;

᠑᠐·᠒·᠑· [illegible] ;

᠑᠐·᠒·᠒· [illegible] ᠃

᠑᠐·᠓· [illegible] ᠑᠐·᠑·᠑· ᠑᠐·᠑·᠒· ᠑᠐·᠑·᠓· [illegible] ᠑᠐·᠑·᠔· ᠑᠐·᠑·᠕· ᠑᠐·᠑·᠖ – [illegible] ;

᠑᠐·᠓·᠑· [illegible] ;

᠑᠐.᠓.᠒.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠳᠤ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠠᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠓.᠓.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠓.᠔.ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠲᠠ
ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠓.᠕.ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠪᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠠ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂
ᠰᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠓.᠖.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠪᠠ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠐.᠔.ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ
ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ:

᠑᠐.᠔.᠑.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;
᠑᠐.᠔.᠒.ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠰᠠᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠔.᠓.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠐.᠕.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠠ
᠑᠐.᠑.᠒᠂ ᠑᠐.᠑.᠔᠂ ᠑᠐.᠔.᠓ – ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ:

᠑᠐.᠕.᠑.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑᠐.᠕.᠒.ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠪᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠲᠠ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂
ᠰᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒/᠑᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠓.᠓᠂ ᠑᠓.᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ДААТГАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Даатгалын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/19 дүгээр зүйлийн 19.2.1-19.2.8 дахь заалт:

“19.2.1.даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гаргаж, үйл ажиллагааны чиглэлийг компанийн дүрэмд тусгасан байх;

19.2.2.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

19.2.3.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

19.2.4.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;

19.2.5.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл таваас доошгүй гишүүнтэй байх ба тэдгээрийн гуравны нэгээс доошгүй нь хараат бус гишүүн байх;

19.2.6.гурваас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө, мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр, даатгалын гомдол, маргааныг шийдвэрлэх, санхүүгийн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдох харилцааг зохицуулсан журам, хүний нөөцийг хөгжүүлэх болон дотоод хяналтын бодлого, даатгалын хэлбэр тус бүрийн хувьд даатгалын зуучлагчид олгох даатгалын орлогын шимтгэлийн дээд хувь хэмжээг төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан байх;

19.2.7.эрхлэх даатгалын ангилал, хэлбэр, төрлийг тодорхойлсон байх;

19.2.8.зах зээлд борлуулах хоёроос доошгүй даатгалын бүтээгдэхүүнийг боловсруулсан байх.”

2/39 дүгээр зүйлийн 39.4 дэх хэсэг:

“39.4.Зохицуулах хороо энэ хуулийн 39.1-д заасан зөвшөөрөл олгох чиг үүргээ Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 4.1.2-т заасан этгээдэд гэрээний үндсэн дээр шилжүүлж болно.”

3/60 дугаар зүйлийн 60.4 дэх хэсэг:

“60.4.Даатгагч нь оноосон нэр өөрчлөх тохиолдолд дараах баримт бичиг, мэдээллийг Зохицуулах хороонд мэдэгдлээр хүргүүлнэ:

60.4.1.хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг өөрчлөх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр;

60.4.2.хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт хийсэн талаарх мэдээлэл;

60.4.3.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлт оруулсан талаарх мэдээлэл.”

2 дугаар зүйл.Даатгалын тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/14 дүгээр зүйлийн 14.2.9 дэх заалт:

“14.2.9.актуарчийн үйл ажиллагаанд тавигдах нөхцөл, шаардлага;”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсэг:

“21.4.Даатгагч энэ хуулийн 21.3-т заасан үйлдэл хийх зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг Зохицуулах хороонд гаргах бөгөөд дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг хавсаргана:

21.4.1.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан байх;

21.4.2.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлтийг тусгасан байх;

21.4.3.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогын эх үүсвэрээс бүрдсэн байх;

21.4.4.шинэ хувьцаа эзэмшигч нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх.”

3/39 дүгээр зүйлийн 39.2 дахь хэсэг:

“39.2.Актуарчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр өргөдөл гаргана:

39.2.1.эдийн засагч, статистикч, санхүүч, математикч, эдийн засгийн математик загварчлалын чиглэлээр аль нэг мэргэжлийг эзэмшсэн байх;

39.2.2.актуарчийн мэргэшлийн шалгалт, эсхүл түүнтэй дүйцэхүйц шалгалтыг өгч, тэнцсэн байх.”

4/54 дүгээр зүйлийн 54.1, 54.2 дахь хэсэг:

“54.1.Даатгагч өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх тохиолдолд дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг Зохицуулах хороонд мэдэгдлээр хүргүүлнэ:

54.1.1.салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэр гарсан байх;

54.1.2.салбар, төлөөлөгчийн газарт ажиллах удирдах болон бусад албан тушаалтныг томилсон байх;

54.1.3.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх.

54.2.Гадаадын даатгагч Монгол Улсад салбар, төлөөлөгчийн газар нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхэд энэ хуулийн 54.1-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг ирүүлсэн тохиолдолд Зохицуулах хороо зөвшөөрлийг олгоно:

54.2.1.салбар, төлөөлөгчийн газрын ажилтнуудын 50-аас доошгүй хувийг Монгол Улсын иргэдээс бүрдүүлсэн байх;

54.2.2.харьяалах улсын эрх бүхий төрийн байгууллагаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхийг зөвшөөрсөн байх;

54.2.3.Монгол Улсын арилжааны банкны дансанд Зохицуулах хорооноос тогтоосон даатгалын баталгаа хөрөнгийг байршуулсан байх;

54.2.4.энэ хуулийн 19.2.7-д заасан шаардлагыг хангасан байх;

54.2.5.сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулсан, төлбөрийн чадвартай байх, санхүүгийн тайланг аудитаар баталгаажуулсан байх;

54.2.6.бүтэц, үйл ажиллагаа, борлуулах даатгалын бүтээгдэхүүний мэдээлэл, танилцуулгатай байх.”

5/55 дугаар зүйлийн 55.1 дэх хэсэг:

“55.1.Даатгагч болон энэ хуулийн 12^1 дүгээр зүйлд заасан Холбоо нь даатгалын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтныг томилж мэдээллийг мэдэгдлээр хүргүүлнэ.”

3 дугаар зүйл.Даатгалын тухай хуулийн 12^1 дүгээр зүйлийн 12^1.9 дэх хэсгийн “зөвшөөрсөн” гэснийг “санал авч тусгасан” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “Зохицуулах хорооноос тогтоосон загварын дагуу энэ хууль болон даатгалын багц дүрэмд заасан” гэснийг “дараах шаардлагыг хангасан талаарх” гэж, 39 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 39.1, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн “эрх” гэснийг “зөвшөөрөл” гэж тус тус өөрчилсүгэй**.**

4 дүгээр зүйл.Даатгалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.15 дахь заалтыг, 33 дугаар зүйлийн 33.3 дахь хэсгийг, 55 дугаар зүйлийн 55.2 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

᠑/᠑᠐ — ᠑᠐.᠒.᠑ — ᠑᠐.᠒.᠗ ...

«᠑᠐.᠒.᠑. ...

᠑᠐.᠒.᠒. ...

᠑᠐.᠒.᠓. ...

᠑᠐.᠒.᠔. ...

᠑᠐.᠒.᠕. ...

᠑᠐.᠒.᠖. ...

᠑᠙·᠔·᠕· [illegible]

᠑᠙·᠔·᠖· [illegible] ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠔/᠔᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠙·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠔᠙·᠑· [illegible]

[illegible] ᠃»

᠔/᠖᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖᠐·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠖᠐·᠑· [illegible] ᠄

᠖᠐·᠗·᠑· [illegible] ᠄

᠖᠐·᠗·᠓· [illegible] ᠄

᠖᠐·᠗·᠔· [illegible] ᠃»

᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠄

᠑/᠑᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠗·᠔·᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠑᠗·᠔·᠙· [illegible] ᠄»

᠔/᠔᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠑·᠗ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠑᠙·᠖·᠑·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠙·᠔ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠠᠳ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

᠑᠙·᠖·᠒·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢ ᠦᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠣᠬᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠯ ᠳᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠳᠦ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠡᠴᠡ ᠬᠠᠰᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠙·᠖·᠓·ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠯᠪᠢᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

᠑᠙·᠖·᠔·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠠᠵᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠙·᠖·᠕·ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠬᠢᠭᠰᠡᠨ ᠪᠣᠯ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠡᠴᠡ ᠬᠠᠰᠤᠨ᠎ᠠ ᠃»

᠔/᠑᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠙·᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

«᠑᠙·᠔·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠦᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠣᠬᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠯ ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠦᠰᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠡᠶ᠎ᠡ ᠪᠡᠷ ᠭᠠᠷᠭᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠒/᠒᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠙·᠑· ᠒᠙·᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

«᠒᠙·᠑·ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

᠒᠙·᠔·ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ ᠃»

᠒/᠒᠒ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠡᠢ ᠤ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠵᠢᠯ ᠶᠠᠮ᠄

᠒.᠒.᠖.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒.᠒.᠗.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠲᠦ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠩᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ
ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠒.᠘.ᠨᠢ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠪᠠᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠦᠨ ᠪᠠᠷ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠒.᠙.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠡᠴᠡ ᠪᠦᠷᠢᠳᠦᠭᠰᠡᠨ
ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠒.᠑᠐.ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠭᠰᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠭᠤᠭᠰᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠶᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ
ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠒.᠑᠑.ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠶᠤ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠒.᠑᠒.ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠳᠤ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠶᠤ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠳᠤ ᠣᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠓.ᠨᠢ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠤᠴᠠ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠒.᠓.᠒.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠭᠰᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠓.᠓.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠤᠴᠠ ᠪᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠓.᠔.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ᠂ ᠬᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ᠂ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠒.᠓.᠕.ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠒.᠓.᠖.ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠤᠴᠠ ᠪᠠ ᠬᠤᠯᠪᠤᠭᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ
ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

«᠑᠑.᠖. ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠶᠢ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠐.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠓.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠢ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠐.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠒.᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠂ ᠓᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠓.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠶ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ
ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠳ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ДИПЛОМАТ АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Дипломат албаны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 7.1.8, 7.1.9 дэх заалт нэмсүгэй:

“7.1.8.суугаа болон хавсран суугаа оронд Монгол Улсын хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин, дотоод зах зээлийн нөхцөл байдал, хөрөнгө оруулалт эрэлхийлсэн төсөл, хөтөлбөрийг сурталчлах, хөрөнгө оруулалт татах, тус орон руу экспортыг нэмэгдүүлэх, холбох зэрэг хуульд заасан бусад чиглэлээр дэмжлэг үзүүлэн ажиллах;

7.1.9.энэ хуулийн 7.1.8.-д заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагатай хамтарч ажиллах.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠳᠣᠷ᠎ᠠ ᠲᠠᠢᠯᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠐᠒᠐᠂ ᠒᠐᠒᠖ ᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠠᠴᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

᠑᠂ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ... ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠭᠠᠮ ᠤᠨ «᠒᠐᠒᠔᠂ ᠒᠐᠒᠖» ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ ᠳᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠬᠢᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ ᠢ ᠨᠡᠮᠡᠵᠦ᠂ ᠲᠥᠰᠥᠪ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ᠂ ᠰᠠᠨᠬᠦᠦᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠵᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠒᠂ ᠡᠨᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ... ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠲᠤ ᠳᠠᠯᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯᠭᠠᠵᠤ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠨᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠢᠶᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠳᠠᠯᠠᠯᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠡᠨᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠭ᠂ ᠵᠠᠩᠳᠠᠩᠱᠠᠲᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалт:

“8.1.3.жолоодох эрхийн шалгалтыг зохион байгуулах.”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.8 дахь хэсэг:

“14.8.Тээврийн хэрэгслийн жолооч бэлтгэх сургалтын байгууллага шалгалтад орох хүний мэдээллийг шалгалтад орохоос 14-өөс доошгүй хоногийн өмнө жолоочийн бүртгэл, мэдээллийн санд илгээсэн байна.”

3/14^{1} дүгээр зүйл:

“**14^{1} дүгээр зүйл.Жолоодох эрхийн шалгалт авах**

14^{1}.1.Жолоодох эрхийн шалгалтад орох хүн дараах шаардлагыг хангасан байна:

14^{1}.1.1.Монгол Улсын Замын хөдөлгөөний дүрэмд заасан тухайн ангиллын тээврийн хэрэгслийг жолоодох насанд хүрсэн байх;

14^{1}.1.2.эрүүл мэндийн үзлэгээр тэнцсэн байх;

14^{1}.1.3.жолоодох эрхийн шалгалтад орох үнэлгээний хуудас авсан байх;

14^{1}.1.4.“C” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн шалгалтад орох тохиолдолд “B” ангиллын тээврийн хэрэгслийг гурван сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх;

14^{1}.1.5.“D” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн шалгалтад орох тохиолдолд “B” ангиллын тээврийн хэрэгслийг зургаан сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх;

14^{1}.1.6.“E” ангиллын нэмэлт эрх авах шалгалтад орох тохиолдолд тухайн үндсэн ангиллын тээврийн хэрэгслийг зургаан сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх.

14^{1}.2.Жолоодох эрхийн шалгалт нь онолын шалгалт болон жолоодох ур чадварыг тодорхойлох дадлага хийж гүйцэтгэх шалгалтаас бүрдэнэ. Жолоодох эрхийн шалгалтад “тэнцсэн”, “тэнцээгүй” гэсэн үнэлгээгээр дүгнэнэ.

14^{1}.3.Онолын шалгалтыг энэ хууль, Монгол Улсын Замын хөдөлгөөний дүрэм, тээврийн хэрэгслийг аюулгүй жолоодох онол, тухайн зам тээврийн осолд өртсөн хүнд үзүүлэх эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх мэдлэгийг шалгах бөгөөд дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14^{1}.3.1.шалгалтыг цахимаар, эсхүл бичгийн хэлбэрээр авах;
14^{1}.3.2.шалгалт нь “B” ангилалд 20, “C”, “D” ангилалд нэмэлт 10 асуумжаар үнэлэх бөгөөд үргэлжлэх хугацаа 20 минут, нэмэлт мэдлэгийн тестээр авахад 10 минут байх;

14^{1}.3.3.техникийн болон цахилгааны саатлын улмаас цахим төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагаа алдагдвал шалгалтыг цахим хэлбэрээр өгч байгаа тухайн шалгуулагч дахин шалгалт өгөх;

14^{1}.3.4.шалгалтыг бичгэн хэлбэрээр авах тохиолдолд хариу тохироогүй, нэг нүдэнд нэгээс олон тоо бичсэн, гаргацгүй бичсэн, давхардуулсан тэмдэглэл хийсэн бол алдаанд тооцох;

14^{1}.3.5.тухайн оногдсон тестийн 90, түүнээс дээш хувийг зөв хариулсан тохиолдолд тэнцсэнд тооцох;

14^{1}.3.6.урьд нь аль нэг ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх авч байгаагүй хүн “A”, эсхүл “M” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх авах тохиолдолд онолын ерөнхий шалгалт өгөх.

14^{1}.4.Жолоодох ур чадварын шалгалтыг “B” ангилалд замын хөдөлгөөнд, “A”, “C”, “D”, “E”, “M” ангилалд дадлагын талбайд тус тус авна.

14^{1}.5.Дадлагын талбайн жолоодлогын шалгалтыг дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14^{1}.5.1.“A” ангилалд цуваа байрлалтай таван туг сүлжих, наймын тоо хэлбэрийн зураас дээгүүр явах, 15 метрийн урт хяналтын шугамаар бага хурдтай явах;

14^{1}.5.2.“C” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж, зогсоолд байрлуулах, оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах, гүвээний өгсүүрт зогсож, өгсөж хөдлөх;

14[1].5.3.“D” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж зогсоолд байрлуулах, цуваа байрлалтай гурван туг сүлжих, хажуугийн зогсоолд зөв байрлуулах;

14[1].5.4.“BE”, “CE”, “DE” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж зогсоолд байрлуулах, цуваа байрлалтай гурван туг сүлжих, оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах;

14[1].5.5.“M” ангилалд оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах, гүвээний өгсүүрт зогсож, өгсөж хөдлөх.

14[1].5.6.талбайн жолоодлогын шалгалтын бүх үйлдлийг гүйцэтгэх хугацаа 10 минут бөгөөд хяналтын шон буюу хашлагыг мөргөх, шүргэх, унагаах, үйлдлийг эхний оролдлогоор гүйцэтгээгүй, эсхүл тээврийн хэрэгслийг хажуугийн зогсоолд багтаагаагүй, туг сүлжихдээ шон алгассан, ухрах байранд дутуу орж зогссон, гүвээний өгсүүрт зогсож, хөдлөхдөө ухарч алдсан, эсхүл хөдөлгүүрийг хоёр удаа унтраасан, эсхүл бүх үйлдлийг тогтоосон хугацаанд гүйцэтгээгүй тохиолдолд тэнцээгүйд тооцно.

14[1].6.Замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтыг дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14[1].6.1.замын хөдөлгөөний түгжрэл, хязгаарлалт, техникийн саатлаас шалтгаалан зогссон хугацааг тооцохгүйгээр шалгалтыг 10 минутаас багагүй хугацаанд авах;

14[1].6.2.хөдөлгөөн эхлэх, чиг өөрчлөх, гүйцэж түрүүлэх, түр, эсхүл удаан зогсох үйлдлийг зөвхөн эрх бүхий албан тушаалтны удирдлагаар гүйцэтгэх бөгөөд тухайн үйлдлийг гүйцэтгэх боломж бүхий зайнаас, товч тодорхой, ойлгогдохуйц байдлаар өгөх;

14[1].6.3.замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтаар хөдөлгөөн эхлэх, чиг өөрчлөх, байрлан явах, хурд тохируулах, гүйцэж түрүүлэх, уулзвар, гарц, явган хүний гарц нэвтрэх, түр зогсох, тээврийн хэрэгслийг зогсоолд ухрааж байрлуулах үйлдлийг гүйцэтгэх ур чадварыг шалгах;

14[1].6.4.үйлдлүүдийг гүйцэтгэх явцын алдааг “-1”, “-3”, “-5” гэсэн оноогоор тооцож, дүгнэх бөгөөд онооны нийлбэр “-5” буюу түүнээс хэтэрсэн тохиолдолд тэнцээгүйд тооцох;

14[1].6.5.зогсоолын тоормостой хөдөлсөн, ар талыг харах толь ашиглаагүй, чиг заах дохио өгөөгүй, эсхүл буруу өгсөн, эсхүл хөдөлгөөн эхлэхдээ болон хөдөлгөөний үед хөдөлгүүр унтраасан тохиолдолд “-1” оноо өгөх;

14[1].6.6.хамгаалах бүс бүслээгүй, эгнээ байр эзлэх журам зөрчсөн, буцаж эргэх үйлдлийг буруу гүйцэтгэсэн, замын тэмдэглэлийн заалт зөрчсөн, хэт удаан явсан, түр зогсох үйлдлийг буруу гүйцэтгэсэн, зогсоолд ухрааж байрлуулах үйлдлийг эхний оролдлогоор бүрэн гүйцэд зөв гүйцэтгээгүй тохиолдолд “-3” оноо өгөх;

14[1].6.7.гэрэл, зохицуулагчийн дохио, замын тэмдгийн заалт зөрчсөн, давуу эрх бүхий тээврийн хэрэгсэлд зам тавьж өгөөгүй, хориглосон нөхцөлөөр эсрэг урсгал сөрсөн, гүйцэж түрүүлэх журам зөрчсөн, явган хүний гарц нэвтрэхдээ явган зорчигчид зам тавьж өгөөгүй, төмөр замын гарам нэвтрэх журам зөрчсөн, хурд хэтрүүлсэн, шаардлагатай тохиолдолд зогсоох арга хэмжээ авч чадаагүй тохиолдолд “-5” оноо өгнө.

14[1].7.Венийн конвенцын гишүүн бус орноос олгогдсон жолоочийн эрхийн үнэмлэхтэй хүн онолын ерөнхий мэдлэгийн шалгалтад хамрагдах бөгөөд ур чадварын шалгалт шаардахгүй.

14[1].8.Шалгалтыг онол, дадлага гэсэн дараалаар зохион байгуулах бөгөөд эхний шалгалтад тэнцээгүй хүнийг дараагийн шатны шалгалтад хамруулахгүй.

14[1].9.Шалгалтад тэнцээгүй хүн дахин шалгалт өгөх эрхтэй бөгөөд шалгалт хоорондын хугацаа 7 хоногоос багагүй байна.

14[1].10.Онолын шалгалтад тэнцсэнээс хойш 6 сарын хугацаанд дадлагын шалгалтад тэнцээгүй, хамрагдаагүй тохиолдолд шалгалтад тэнцсэн үнэлгээ хүчингүй болно.

14[1].11.Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнээс жолоодох эрхийн шалгалт авах тохиолдолд энэ хуулийн 21.1, 21.2-т заасан шаардлагыг хангасан тээврийн хэрэгслээр шалгалтыг авч, жолоочийн үнэмлэхийн тусгай тэмдэглэлд тусгана.

14[1].12.Жолоодох эрхийн шалгалтад хамрагдаж байгаа шалгуулагч бусдаас туслалцаа авах, техник хэрэгсэл, материал ашиглахыг хориглох бөгөөд зөрчсөн тохиолдолд эрх бүхий албан тушаалтан “тэнцээгүй” үнэлгээг өгнө.

14[1].13.Дадлагын шалгалтад ашиглах тээврийн хэрэгсэл, дадлагын талбай нь Монгол Улсын стандартыг хангасан байна.

14[1].14.Эрх бүхий албан тушаалтан замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтыг жолоочийн хажуугийн суудлаас өөрийн шууд удирдлага, хяналтын дор авах бөгөөд замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах үүргийг хариуцаж, үнэлгээг баримтжуулан тэмдэглэл үйлдэнэ.”

4/15 дугаар зүйлийн 15.1.4 дэх заалт:

“15.1.4.гадаад улсын жолоодох эрхийн үнэмлэх солих тохиолдолд монгол хэл дээр хөрвүүлсэн баталгаат орчуулга, тухайн улсаас олгогдсон жолоодох эрхийн үнэмлэхийг үнэн зөв эсэхийг тодорхойлох баримт бичиг.”

5/15 дугаар зүйлийн 15.5 дахь хэсэг:

“15.5.Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын яам болон Консулын газрын дипломат төлөөлөгч, тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн хүсэлтийг үндэслэн түүнд жолоочийн үнэмлэхтэй нь тохирох ангиллын үндэсний жолоочийн үнэмлэхийг олгож болно.”

6/18 дугаар зүйлийн 18.3.4 дэх заалт:

“18.3.4.шүүх болон эрх бүхий албан тушаалтны эрхээ сэргээх тухай шийдвэр гарсан.”

7/18 дугаар зүйлийн 18.5 дахь хэсэг:

“18.5.Замын хөдөлгөөний тухай Венийн конвенцод нэгдэн орсон улсын иргэнд олгосон жолоодох эрхийн буюу олон улсын жолоодох эрхийн хүчин төгөлдөр үнэмлэх бүхий гадаад улсын иргэн тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасахаар заасан зөрчил үйлдсэн тохиолдолд үнэмлэхийг хураан авч, Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу шийдвэрлэж, жолоодох эрхийн үнэмлэхийг холбогдох шийдвэрийн хамт цагдаагийн төв байгууллага, гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийн “10 жил,” гэсний дараа “гадаад орны жолоодох эрхийн үнэмлэхийг сольж олгохдоо тухайн орны үндэсний жолоодох эрхийн үнэмлэхийн хүчинтэй хугацаагаар,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь заалт:

“10.1.3.жолоочийн бүртгэл, мэдээллийн санд жолоодох эрхийн үнэмлэх шинээр, эсхүл нөхөн авах, ангилал нэмэх, жолоодох эрхийг хасах, сэргээх, олон улсын жолоодох эрхийн үнэмлэх болон түр зөвшөөрөл олгох бүртгэл, мэдээллийг хамруулах;”

2/15 дугаар зүйлийн 15.3, 15.4 дэх хэсэг:

“15.3.Жолоодох эрхийн болон олон улсын жолоодох эрхийн үнэмлэхийг олгох, бүртгэх ажлыг цагдаагийн байгууллага хариуцах бөгөөд Монгол Улсын болон олон улсын жолоочийн үнэмлэхийг өөрт нь, эсхүл итгэмжлэл бүхий иргэн, хуулийн этгээдэд олгож болно.”

15.4.Жолооны багшийн үнэмлэхийн загварыг мэргэжлийн боловсрол, сургалтын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, жолоодох эрхийн үнэмлэхийн загварыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тус тус батална.”

3/24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг:

“24.2.Цагдаагийн байгууллага тусгай дуут болон гэрлэн дохио хэрэглэх байгууллага, тээврийн хэрэгслийн цахим мэдээллийн санг хариуцан хөтөлнө.”

4 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.3.2 дахь заалтын, мөн зүйлийн 9.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3, 8.4 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠲᠤᠬᠠᠢ
ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠄

᠑/᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠑.᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠒.᠑.᠔.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠴᠠᠬᠤ᠃»

᠔/᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠑᠑.᠒.ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠦᠪᠰᠢᠨ ᠳᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠨᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠡᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠔/᠑᠑᠂ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠑᠑᠂ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠ

᠑᠑᠂.᠑.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠ ᠪᠣᠯ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠑᠂.᠑.᠑.ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠴ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠄

᠑᠑᠂.᠑.᠔.ᠡᠷᠦᠯᠲᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠒¹·᠑·᠓·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠳᠦ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠳᠠᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠑·᠔·«C» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ «B» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠡᠴᠡ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠲᠤᠷᠱᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠑·᠕·«D» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ «B» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠭᠤᠷᠪᠠ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠡᠴᠡ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠲᠤᠷᠱᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠑·᠖·«E» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠭᠤᠷᠪᠠ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠡᠴᠡ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠲᠤᠷᠱᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠒·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ ᠳᠤ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠳᠠᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ «ᠨᠣᠮ᠎ᠤᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ»᠂ «ᠨᠣᠮ᠎ᠤᠨ ᠪᠤᠰᠤ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ» ᠶᠢ ᠠᠪᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠓·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠢ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ᠂ ᠰᠣᠯᠢᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ ᠢ ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠳᠬᠤ ᠳᠠᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠠᠪᠬᠤ ᠦᠭᠡᠢ᠂ ᠡᠷᠡᠭᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠵᠡᠯᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠳᠦᠩ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠠᠪᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠔·᠑·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃
᠑᠒¹·᠔·᠒·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ «B» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠑᠐᠂ «C»᠂ «D» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠕᠐ ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠂ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠨᠢ ᠕᠐ ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃
᠑᠒¹·᠔·᠓·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠳᠤᠷᠠᠳᠬᠠᠯ ᠢ ᠭᠠᠷᠭᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒¹·᠕·ᠵᠣᠯᠣᠭᠣᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ ᠨᠦᠬᠦᠴᠡᠯ᠂ ᠵᠠᠭᠠᠪᠤᠷᠢ᠂ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠒¹·᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢᠶᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

ᠭᠠᠷᠤᠭ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠮᠣᠭᠠ · ᠭᠣᠮᠣᠭᠠ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠭᠠᠨ · ᠮᠠᠰᠢᠨ ᠲᠡᠬᠡᠨᠢᠭ ᠦᠨ

᠑᠑¹.᠒.᠖.ᠵᠣᠯᠣᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠭᠠᠰᠬᠠᠯᠲᠠ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠳᠤ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ::

᠑᠑¹.᠒.᠒.«M» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠲᠷᠠᠺᠲ᠋ᠣᠷ ᠪᠠ ᠥᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨ ᠶᠠᠪᠤᠭᠴᠢ ᠮᠠᠰᠢᠨ ᠮᠧᠬᠠᠨᠢᠽᠮ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ · ᠪᠣᠰᠬᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡ ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠵᠢᠷᠤᠮ · ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ · ᠲᠷᠠᠺᠲ᠋ᠣᠷ ᠳᠤ ᠥᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨ ᠶᠠᠪᠤᠭᠴᠢ ᠮᠠᠰᠢᠨ ᠮᠧᠬᠠᠨᠢᠽᠮ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ;

᠑᠑¹.᠒.᠕.«B E»· «C E»· «D E» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢᠨ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠴᠢᠷᠡᠭᠴᠢ · ᠬᠦᠨᠳᠦ ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯ ᠲᠡᠢ ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠯ ᠪᠤᠶᠤ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ · ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯ ᠦᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ ;

᠑᠑¹.᠒.᠓.«D» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠵᠣᠯᠣᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠠᠴᠠ ᠭᠠᠳᠠᠨ᠎ᠠ · ᠨᠠᠢᠮᠠ ᠪᠤᠶᠤ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠡᠴᠡ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ · ᠲᠷᠠᠺᠲ᠋ᠣᠷ ᠳᠤ ᠥᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨ ᠶᠠᠪᠤᠭᠴᠢ ᠮᠠᠰᠢᠨ ᠮᠧᠬᠠᠨᠢᠽᠮ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ · ᠪᠣᠰᠬᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡ ᠶᠢ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠳᠤ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ;

᠑᠑¹.᠒.᠔.«ᠲ» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠵᠣᠯᠣᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠠᠴᠠ ᠭᠠᠳᠠᠨ᠎ᠠ · ᠨᠠᠢᠮᠠ ᠪᠤᠶᠤ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠡᠴᠡ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ · ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠳᠤ ᠥᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨ ᠶᠠᠪᠤᠭᠴᠢ · ᠵᠠᠮ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ · ᠑᠒ ᠲᠣᠮᠣᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠲᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠲᠡᠢ ᠲᠡᠷᠭᠡ ;

᠑᠑¹.᠒.᠑.«A» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠮᠣᠲ᠋ᠣᠴᠢᠺᠯ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ · ᠵᠠᠮ ᠤᠨ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠳᠤᠭᠤᠢ ᠲᠠᠢ ᠮᠣᠲ᠋ᠣᠴᠢᠺᠯ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠨ᠎ᠠ ;

᠑᠑¹.᠒.ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠲᠡᠷᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠯᠲᠠ · ᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ :

ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠ ᠬᠠᠮᠠ ᠦᠭᠡᠢ ::

᠑᠑¹.᠑.ᠵᠣᠯᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠳᠤ «B» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠳᠤ · «A»· «C»· «D»· «E»· «M»

ᠮᠠᠰᠢᠨ «M» ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠨ ᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠵᠣᠯᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠰᠤᠷᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠡᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ::

᠑᠑¹.᠓.᠖.ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠠᠭᠤᠯᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠨ ᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠵᠣᠯᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ «A»·

ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠨ᠎ᠠ ;

᠑᠑¹.᠓.᠒.ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠭᠤᠴᠢᠨ ᠤᠨ ᠙᠐· ᠬᠣᠨᠤᠭ ᠡᠴᠡ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠ ᠬᠢᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ
[illegible] ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ

᠑ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠃

[illegible] ᠃
᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ [illegible]

[illegible] «[illegible]» [illegible] «[illegible]» [illegible] ᠃
᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ [illegible]

[illegible] ᠃»
«[illegible]

[illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

[illegible] ᠃»
«[illegible]

[illegible] ᠃»
«[illegible]

[illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

[illegible] ᠄»
[illegible]
«[illegible]

[illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠠᠷ ᠤᠬᠤᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠵᠠᠷ ᠤᠬᠤᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠢᠰᠦᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠂᠑᠂ ᠙᠂᠒᠂ ᠙᠂᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.2.9-7.2.12 дахь заалт:

“7.2.9.Амьтны тухай хуулийн 29^{1}.13 дугаар зүйлд заасан дуудлага худалдаанаас олсон орлого;

7.2.10.Ойн тухай хуулийн 38^{1}.25 дугаар зүйлд заасан дуудлага худалдаанаас олсон орлого;

7.2.11.байгалийн нөөц ашиглах эрхийн бичиг, гарал үүслийн гэрчилгээ, мэргэжлийн байгууллагын эрхийн бичиг болон гэрчилгээг зөвшөөрөл хүсэгчийн хүсэлтийн дагуу цаасан хэлбэрээр хэвлүүлсэн тохиолдолд баримт бичиг хэвлүүлсний төлбөрийн орлого;

7.2.12.тусгай хамгаалалттай газар нутагт нэвтрэх хураамжийн орлого.”

2/7 дугаар зүйлийн 7.3.13, 7.3.14 дэх заалт:

“7.3.13.ой, амьтан, ургамлын нөөцийг хамгаалах, судалгаа шинжилгээ, нөхөн сэргээх;

7.3.14.тусгай хамгаалалттай газар нутгийг хамгаалах, судалгаа шинжилгээ хийх.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ　　　　ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠡᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠲᠡᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ ᠄

᠑/ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠔.᠕—᠒.᠔.᠘ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

«᠒.᠔.᠕.ᠰᠠᠭᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠠᠩᠬᠠᠨ ᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠃

᠒.᠔.᠖.ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠃

᠒.᠔.᠗.ᠲᠦᠪᠰᠢᠨ ᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠃

᠒.᠔.᠘.ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠦᠪᠰᠢᠨ ᠦ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠰᠡᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠃»

᠒/ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠔.᠙—᠒.᠔.᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

«᠒.᠔.᠙.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠃

᠒.᠔.᠑᠐.ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠬᠤ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠲᠡᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠨᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ　　　　ᠳ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/1.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.4, 1.5 дахь заалт:

“1.4.“мэдэгдэл” гэж энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг эрхлэхээр мэдэгдэл хүлээн авах эрх бүхий этгээдэд хүргүүлэх Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 4.1.9-д заасан цахим баримт бичгийг;

1.5.“мэдэгдэл хүлээн авах эрх бүхий этгээд” гэж энэ хуулийн 8.3-т заасан мэдэгдлийг хүлээн авах төрийн байгууллага, албан тушаалтан, эсхүл төрийн зарим чиг үүргийг хууль, гэрээнд заасны дагуу шилжүүлэн авсан этгээдийг.”

2/1.5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.7 дахь заалт:

“1.7.ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх.”

3/2.2 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх үйл ажиллагаа нэг удаагийн шинжтэй, эсхүл улирлын чанартай бол энэ зүйлийн 1-д заасан хугацаа хамаарахгүй.”

4/2.4 дүгээр зүйл:

“**2.4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн баримт бичиг**

1.Эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгосныг тодорхойлох зөвшөөрлийн баримт бичиг буюу гэрчилгээ, түүнтэй адилтгах эрхийн бичгийг цахим хэлбэрээр олгоно.

2.Зөвшөөрлийн баримт бичиг нь зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаанд зөвшөөрөл олгосон шийдвэр, зөвшөөрлийн лавлагааны нэгэн адил эрх зүйн хүчинтэй байна.

3.Зөвшөөрлийн баримт бичгийг гээх, үрэгдүүлэх, гэмтээх, хүлээж аваагүй байх нь зөвшөөрлийг хүчингүй гэж үзэх үндэслэл болохгүй.

4.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгааг тодорхойлох мэдэгдлийн баримт бичиг нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сангийн лавлагаа байна.”

5/2.5 дугаар зүйл:

“2.5 дугаар зүйл.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх нийтлэг журам

1.Энэ хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 14-т заасан эрсдэлийн үнэлгээгээр эрсдэлийн түвшин багатай гэж тогтоогдсон, эрсдэлд суурилсан явцын хяналт хэрэгжүүлэх бодит шаардлага бүхий, эрх бүхий байгууллагад мэдэгдсэний үндсэн дээр эрхлэх үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаанд хамааруулна.

2.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд үйл ажиллагааг эхлүүлэхээс ажлын 5-аас доошгүй өдрийн өмнө мэдэгдлийг зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд цахим хэлбэрээр бүртгүүлснээр мэдэгдлийг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлсэнд тооцно.

3.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд нь энэ хуулийн 4.1 дүгээр зүйлийн 1-д заасан нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна.

4.Мэдэгдэл хүргүүлснээр мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийг тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх бүртгэлтэй этгээдэд тооцох бөгөөд мэдэгдлийг эрх бүхий байгууллага зөвшөөрөх, эсхүл татгалзах шийдвэр гаргахыг хориглоно.

5.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн эрх, үүрэг:

5.1.энэ зүйлийн 2-т заасны дагуу эрх бүхий байгууллагад мэдэгдсэнээр үйл ажиллагаагаа эрхлэх;

5.2.мэдэгдсэн үйл ажиллагааны талаар зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сангаас лавлагаа авах;

5.3.мэдэгдлээр эрхэлж байгаа үйл ажиллагааны анх бүртгүүлсэн мэдээлэлд өөрчлөлт орсон даруйд зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгүүлэх;

5.4.мэдэгдлээр эрхэлж байгаа үйл ажиллагааг зогсоох тохиолдолд зогсоохоос ажлын 5-аас доошгүй өдрийн өмнө мэдэгдэх.

6.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх хугацаанд мэдэгдлийг бусдад шилжүүлэхийг хориглоно.

7.Мэдэгдэл хүлээн авах эрх бүхий байгууллагын эрх, үүрэг:

7.1.энэ зүйлийн 2-т заасан мэдэгдлийг зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сангаас, холбогдох бусад мэдээллийг нийтийн мэдээллийн дэд бүтцээр дамжуулан солилцох;

7.2.энэ зүйлийн 7.1-д заасны дагуу мэдэгдлийг хүлээн авч, баримт бичгийн бүрдлийг хянан үзэж, нөхөн бүрдүүлэх шаардлагатай баримт бичгийн талаар мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдэд мэдэгдэх;

7.3.хууль, журамд зөвшөөрсөн тохиолдолд мэдэгдэл хүлээн авах бүрэн эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн бусад этгээдэд шилжүүлэх;

7.4.мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг мэдэгдэл хүргүүлэхгүй эрхэлсэн, эсхүл энэ хуулийн 9.1 дүгээр зүйлийн 5.6-д заасан баримт бичгийг хуурамчаар үйлдсэн нь тогтоогдсон бол үйл ажиллагааг зогсоох.”

6/3.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.10, 2.11 дэх заалт:

“2.10.зөвшөөрөлд тавигдах шаардлагад хамаарах аливаа газар, хөдлөх болон үл хөдлөх эд хөрөнгө, техник, тоног төхөөрөмж нь зөвшөөрөл хүсэгч, эсхүл эзэмшигчийн эзэмшлийн болон өмчлөлийн байх шаардлага тавихгүй байх;

2.11.зөвшөөрөл хүсэгч, эзэмшигчээс зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгоход татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өргүй байх шаардлага тавихгүй байх.”

7/5.5 дугаар зүйлийн 21, 22 дахь хэсэг:

“21.Зөвшөөрлийг сунгуулах хүсэлт гаргасан этгээд нь зөвшөөрлийн хугацаа дуусахаас 1 жилээс доошгүй хугацаанд зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг зөрчөөгүй болох нь хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон тохиолдолд зөвшөөрлийг энэ зүйлд заасан магадлан шалгах ажиллагаа хийхгүйгээр сунгана.

22.Эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 5.5 дугаар зүйлийн 21 дэх хэсэгт заасан эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн зөвшөөрөл сунгуулах хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын 2 өдрийн дотор сунгана.”

8/8.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.17, 1.18 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.17.нэг жилийн нийт хэрэглээ нь 1000 килограмм хүртэл химийн хорт болон аюултай бодис импортлох, ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.18.ойгоос мод бэлтгэх эрх	Ойн анги, эсхүл сум, дүүргийн эрх бүхий албан тушаалтан

9/8.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.52-2.54 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.52.үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.53.үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.54.даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

10/8.2 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн 3.4, 3.5 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
3.4.газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох	Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.5.газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох	Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

11/8.2 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 4.6, 4.7 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
4.6.тээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх	Автотээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
4.7.орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ эрхлэх	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

12/8.2 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.5-5.13 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.5.аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.6.хөрөнгийн үнэлгээний үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.7.гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.8.гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.9.гаалийн баталгаат барилгын талбай ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.10.гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газар ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.11.гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.12.гаалийн тусгай бүс байгуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.13.татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага

13/8.2 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийн 7.3-7.5 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.3.бүх төрлийн шатахууны бөөний, жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.4.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашиглах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
7.5.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал хайх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

14/8.2 дугаар зүйлийн 10 дахь хэсгийн 10.16-10.19 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
10.16.архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
10.17.хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Хуульчдын холбоо

10.18.оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
10.19.гамшгийн эрсдэлийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх	Онцгой байдлын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

15/8.2 дугаар зүйлийн 11 дэх хэсгийн 11.9, 11.10 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
11.9.согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, эсхүл чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч
11.10.ургамал хамгааллын бүтээгдэхүүнийг импортлох, худалдаалах	Ургамал хамгааллын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

16/8.3 дугаар зүйл:

“8.3 дугаар зүйл.Мэдэгдлийн жагсаалт

1.Банк, банкнаас бусад санхүүгийн үйлчилгээний чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
1.1.банк бус санхүүгийн байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
1.2.даатгалын байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
1.3.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийн салбарыг бүртгүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо, эсхүл тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
1.4.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн гүйцэтгэх удирдлага, оноосон нэр, хаяг байршилд өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо, эсхүл тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
1.5.даатгалын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтныг бүртгэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
1.6.банк бус санхүүгийн салбар, төлөөлөгчийн газар, нэгж байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
1.7.даатгагч нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
1.8.үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээд нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо

2.Зам, тээврийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
2.1.такси үйлчилгээ эрхлэх	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

3.Санхүү, эдийн засаг, гааль, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
3.1.татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

4.Соёл, боловсролын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
4.1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гадаадын иргэн, хуулийн этгээд кино зураг авалт хийх	Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

5.Харилцаа холбоо, мэдээлэл технологийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
5.1.мэдээллийн аюулгүй байдлын аудит хийх	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.2.кибер аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийх	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

6.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
6.1.эзэнгүй амьтан түр байрлуулан асрамжлах	Мал, амьтны эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

17/9.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.6 дахь заалт:

“5.6.хуульд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг эрхлэхээс өмнө эрх бүхий этгээдэд хүргүүлэх баримт бичгийн жагсаалтыг батлах.”

18/9.1 дүгээр зүйлийн 7 дахь хэсэг:

“7.Эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгож байгаа үйл ажиллагаанд Засгийн газар дахь хяналт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллага хяналт тавьж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авна.”

2 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Иргэний хууль,” гэсний дараа “Захиргааны ерөнхий хууль,” гэж, Хоёрдугаар бүлгийн гарчгийн “ЗӨВШӨӨРӨЛ” гэсний дараа “, МЭДЭГДЭЛ” гэж, 5.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “11.1,” гэсний дараа “11.2, 11.5,” гэж, 8.2 дугаар зүйлийн 6.9 дэх заалтын “засварлах” гэсний дараа “, зөөж тээвэрлэх” гэж, 9.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Зөвлөлийг Ерөнхий сайд тэргүүлнэ.” гэсний дараа “Зөвлөлийн бүрэлдэхүүний 50-аас доошгүй хувь нь мэргэжлийн нэгдсэн холбоо, төрийн бус байгууллагын төлөөллөөс бүрдэнэ.” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/1.3 дугаар зүйлийн 1-3 дахь хэсэг:

“1.Хүн, хуулийн этгээд хуулиар хориглосон, эсхүл энэ хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан тусгай болон энгийн зөвшөөрөл /цаашид “зөвшөөрөл” гэх/, 8.3 дугаар зүйлд заасан мэдэгдлээр эрхлэхээс бусад төрлийн үйл ажиллагааг чөлөөтэй эрхэлж болно.

2.Монгол Улсад зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх үйл ажиллагааны жагсаалт, зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд болон мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны журам, жагсаалтыг тогтоох, мэдэгдэл хүлээн авах эрх бүхий этгээдийг энэ хуулиар зохицуулна.

3.Зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх үйл ажиллагааг эрхлэхэд зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, эсхүл мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг тухайлсан хуулиар зохицуулснаас бусад харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.”

2/1.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.2 дахь заалт:

"1.2."зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд" /цаашид "эрх бүхий этгээд" гэх/ гэж хуулиар зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхээр заасан төрийн байгууллага, албан тушаалтан, эсхүл төрийн зарим чиг үүргийг хуульд заасны дагуу шилжүүлэн авсан этгээдийг;"

3/1.5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

"3.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд Засгийн газар, төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллага, нутгийн захиргааны байгууллага, төрийн зарим чиг үүргийг хуульд заасны дагуу шилжүүлэн авсан этгээд зөвшөөрөл, мэдэгдлээр эрхлэхээс бусад чөлөөтэй эрхлэх үйл ажиллагаанд аливаа шаардлага тавих, шаардлага хангахгүй үндэслэлээр үйл ажиллагааг зогсоох, саад учруулах, бусад хязгаарлалт тогтоохыг хориглоно."

4/1.5 дугаар зүйлийн 14-16 дахь хэсэг:

"14.Энэ хуулийн 8.1, 8.2, 8.3 дугаар зүйлд заасан зөвшөөрөл, мэдэгдлийг ангилал хооронд шилжүүлэх, өөрчлөх болон шинээр үйл ажиллагаа нэмэх тохиолдолд тухайн үйл ажиллагааг төрөөс зохицуулах шаардлага, эдийн засаг, нийгмийн үр ашиг, хүний амь нас, эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх нөлөөлөлд судалгаа, шинжилгээ, эрсдэлийн үнэлгээ хийж эрсдэлийн түвшинг тогтооно.

15.Энэ зүйлийн 14-т заасан эрсдэлийн үнэлгээний аргачлалыг Засгийн газар батална.

16.Энэ хуулийн 8.1, 8.2, 8.3 дугаар зүйлд заасан зөвшөөрөл, мэдэгдлийг нэмэх, задлах, хуваах, салгах, түүний хамрах хүрээг өргөжүүлэхийг хориглоно."

5/2.1 дүгээр зүйл:

"2.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн ангилал

1.Зөвшөөрлийг доор дурдсанаар ангилна:

1.1.тусгай зөвшөөрөл;
1.2.энгийн зөвшөөрөл.

2.Энэ хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 14-т заасан эрсдэлийн үнэлгээний дагуу тогтоосон эрсдэлийн түвшинтэй уялдуулан өндөр эрсдэлтэй үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөл, дунд эрсдэлтэй үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлд хамааруулна.

3.Тусгай зөвшөөрлийг хуульд заасан тохиолдолд түүнд тавигдах нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангуулах үүднээс урьдчилсан байдлаар олгож болно.”

6/7.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг:

“1.Энэ хуульд заасан зөвшөөрөл хүссэн болон сунгуулах өргөдлийг хүлээн авах, өргөдөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийг магадлан шалгах, шийдвэр гаргах үйл ажиллагааны явц болон зөвшөөрөл олгосон, сунгасан, түдгэлзүүлсэн, сэргээсэн, хүчингүй болгосон шийдвэрийн талаарх мэдээлэл, мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны мэдээллийг агуулсан зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан /цаашид “нэгдсэн сан” гэх/-тай байх бөгөөд уг сан нь цахим хэлбэртэй байна.”

7/7.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Нэгдсэн сангийн мэдээлэл, түүнийг бүрдүүлэх, уг санд зөвшөөрөл, мэдэгдлийг хүргүүлэх, лавлагаа, мэдээлэл өгөхтэй холбогдсон журмыг Засгийн газар батална.”

8/8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.4 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.4.амьтныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

9/8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.11-1.15 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.11.ойн тооллого, зохион байгуулалт хийх, мод үржүүлэх, ойг нөхөн сэргээх, ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийх, ойд үйлдвэрлэлийн ашиглалт явуулах, арчилгаа цэвэрлэгээ хийх, ойн дагалт баялгийг ашиглах, хамгаалах ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Ойн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

1.12.усны хайгуул, судалгаа явуулах, цооног өрөмдөх, тоноглох, сэргээн засварлах, усны барилга, байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барих, тоноглох, сэргээн засварлах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
1.13.байгалийн ургамлыг тарималжуулах, ашиглах, нөхөн сэргээх мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.14.нэг жилийн нийт хэрэглээ нь 1000 килограммаас их химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, худалдах, ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.15.амьтны цуглуулга хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

10/8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.19 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.19.ургамлыг судалгаа шинжилгээ, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар улсын хилээр нэвтрүүлэх, тарималжуулсан байгалийн ургамлыг гадаад улсад гаргах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

11/8.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.1 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.1.төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах, ашиглах, зураг төсөл боловсруулах, техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

12/8.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.4 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.4.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

13/8.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.12 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.12.хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээ эрхлэх	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

14/8.1 дүгээр зүйлийн 7 дахь хэсгийн 7.9 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.9.боловсролын сургалтын байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх	Чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллага

15/8.1 дүгээр зүйлийн 13 дахь хэсгийн 13.20 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
13.20.сувилал, хөнгөвчлөх, асаргаа сувилгааны төв, түргэн тусламжийн төв, сэргээн засах төв, сувилахуйн төвийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл тухайн аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар

16/8.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.33, 2.34 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.33.хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.34.актуарчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

17/8.2 дугаар зүйлийн 10 дахь хэсгийн 10.8 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
10.8.ан агнах, спорт-сургалтын зорилгоор галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг улсын хилээр оруулах, гаргах, худалдан авах	Цагдаагийн төв байгууллага

18/9.2 дугаар зүйл:

“9.2 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн эрсдэлийг үнэлэх

1.Зөвлөл зөвшөөрөл, мэдэгдэл, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь энэ хуулийн зорилго, зарчим, нөхцөл, шаардлагад нийцэж байгаа эсэхэд энэ хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 14-т заасан аргачлалын дагуу хоёр жил тутам үнэлгээ хийн эрсдэлийн түвшинг тодорхойлж, шинээр бий болгох, хэвээр үлдээх, нэг ангиллаас нөгөөд шилжүүлэх, жагсаалтаас хасах, өөрчлөх асуудлаар дүгнэлт гаргаж, Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулна.

2.Энэ зүйлийн 1-д заасны дагуу үнэлгээ хийхдээ мэргэжлийн нэгдсэн холбоо, төрийн бус байгууллагын оролцоог хангана.”

19/9.3 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсэг:

“1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийг шинээр бий болгох, нэг ангиллаас нөгөөд шилжүүлэх, өөрчлөх, жагсаалтаас хасах асуудлаар хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолд Зөвлөл энэ хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 14-т заасан аргачлалын дагуу үнэлсэн эрсдэлийн түвшинг харгалзан санал, дүгнэлт гаргаж Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулна.

2.Зөвлөл шинээр бий болгох зөвшөөрөл, мэдэгдлийн талаар дүгнэлт гаргахдаа энэ зүйлийн 1-д заасан эрсдэлийн түвшнээс гадна дараах нөхцөлийг тодорхойлно:”

20/9.3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.2 дахь заалт:

“2.2.энэ хуулийн 8.1, 8.2, 8.3 дугаар зүйлд заасан зөвшөөрөл, мэдэгдлийн жагсаалттай давхардах, уялдах эсэх;”

4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн нэрийн “ЗӨВШӨӨРЛИЙН” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ, МЭДЭГДЛИЙН” гэж, 1.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “зөвшөөрлийн ангилал, жагсаалтыг” гэснийг “зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх үйл ажиллагааны жагсаалт болон мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны журам, жагсаалтыг” гэж, 1.2 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн, 3.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.5, 2.6 дахь заалтын, 4.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.5 дахь заалтын, 5.3 дугаар зүйлийн 9 дэх хэсгийн, 5.5 дугаар зүйлийн 20 дахь хэсгийн “зөвшөөрлийн” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 7.1 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 1.5 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрөл олгох, сунгах, шинээр бий болгоход” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн харилцаанд” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Эрх бүхий этгээд” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн “үйл ажиллагаанд” гэснийг “, эсхүл мэдэгдлээр эрхлэх үйл

ажиллагаанд” гэж, мөн зүйлийн 17 дахь хэсгийн “болгохтой” гэснийг “болгох болон мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаатай” гэж, 2.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “таван” гэснийг “арван” гэж, мөн хэсгийн “гурван” гэснийг “таван” гэж, 3.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “бүрэн эрх” гэснийг “эрх, үүрэг” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн “бүрэн эрхийг" гэснийг “эрх, үүргийг" гэж, 5.4 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн баримт бичиг” гэснийг “Баримт бичиг” гэж, 5.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “1.15” гэснийг “1.16” гэж, мөн хэсгийн “9.11 дэх заалт” гэснийг “9.11, 9.13 дахь заалт” гэж, Долоодугаар бүлгийн гарчгийн “ЗӨВШӨӨРЛИЙН” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ, МЭДЭГДЛИЙН” гэж, 7.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “шийдвэрийг” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 4 дэх хэсгийн “шийдвэрийг зөвшөөрлийн” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 6 дахь хэсгийн “шийдвэрийн” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийн” гэж, Наймдугаар бүлгийн гарчгийн “ЗӨВШӨӨРЛӨӨР” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ, МЭДЭГДЛЭЭР” гэж, 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.1 дэх заалтын “Засгийн газар” гэснийг, 1.18 дахь заалтын “Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэснийг, мөн зүйлийн 1.20 дахь заалтын “Удирдан зохицуулах зөвлөл” гэснийг, мөн зүйлийн 1.23 дахь заалтын “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 1.8 дахь заалтын “генетикийн” гэснийг “генетик” гэж, мөн зүйлийн 1.24, 1.25 дахь заалтын “Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга” гэснийг, мөн зүйлийн 1.28 дахь заалтын “Тухайн сав газрын захиргаа” гэснийг, мөн зүйлийн 1.29 дэх заалтын “Тухайн ойн анги, эсхүл тухайн нутаг дэвсгэрийн байгаль хамгаалагч” гэснийг “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэж, мөн зүйлийн 1.27 дахь заалтын “алба” гэснийг “газар” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.22 дахь заалтын “арилжааны тооцооны” гэснийг “клирингийн" гэж, мөн зүйлийн 2.23 дахь заалтын “төлбөрийн" гэснийг “төлбөр, тооцооны" гэж, мөн зүйлийн 7 дахь хэсгийн 7.2 дахь заалтын “их сургууль, дээд сургууль, коллежийн” гэснийг “дээд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын” гэж, мөн зүйлийн 7.3 дахь заалтын “олон улсын хөтөлбөрийн сургалттай ерөнхий боловсролын сургууль байгуулах” гэснийг “олон улсын хөтөлбөрөөр ерөнхий боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 7.4 дэх заалтын “төрийн өмчийн бус мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэснийг “мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 7.6 дахь заалтын “цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа эрхлэх” гэснийг “сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 7.7 дахь заалтын “ерөнхий боловсролын сургууль байгуулах” гэснийг “ерөнхий боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 8 дахь хэсгийн 8.1 дэх заалтын “Засгийн газар” гэснийг “Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 8.2 дахь заалтын “Засгийн газар” гэснийг “Хүнд үйлдвэрийн

асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага" гэж, мөн зүйлийн 8.20, 8.21, 8.22, 8.23 дахь заалтын "Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага" гэснийг "Цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага" гэж, мөн зүйлийн 9 дэх хэсгийн 9.13 дахь заалтын "дотоодын шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "шуудангийн сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 9.15 дахь заалтын "улс хоорондын шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13 дахь хэсгийн 13.9 дэх заалтын "сэргээн засахын дагнасан тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13.10 дахь хэсгийн "сувилахуйн дагнасан тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "клиникийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13.11 дэх хэсгийн "түргэн тусламжийн үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "нэгдсэн эмнэлэг, уламжлалт анагаах ухааны нэгдсэн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13.12 дахь хэсгийн "эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "төрөлжсөн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13.13 дахь хэсгийн "эмнэлгийн яаралтай тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "тусгай эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 13.14 дэх хэсгийн "эх барихын тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "амаржих газрын тусламж, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14 дэх хэсгийн 14.1 дэх заалтын "0.1-5МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "0.1-100 МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэрийн засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14.2 дахь хэсгийн "0.1-100МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "100 МВт-аас дээш эрчим хүчний эх үүсвэрийн засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14.3 дахь хэсгийн "100МВт-аас дээш эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "0.4-35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14.4 дэх хэсгийн "0.4-15кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "110 кВ болон түүнээс дээш хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14.5 дахь хэсгийн "0.4-35кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэснийг "0.07-8.0 МПа даралттай зуух, даралтат сав, дулаан дамжуулах төв, шугам, хоолой, тоноглолын угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх" гэж, мөн зүйлийн 14.6 дахь хэсгийн "0.4-110кВ-ын

цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх” гэснийг “8.0 МПа-аас дээш даралттай зуух, даралтат сав, дулаан дамжуулах төв, шугам, хоолой, тоноглолын угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 14.7 дахь хэсгийн “220 кВ болон түүнээс дээш хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх” гэснийг “Эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах” гэж, 8.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.2 дахь заалтын “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэснийг “Тухайн сав газрын захиргаа” гэж, мөн зүйлийн 1.11 дэх заалтын “Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга” гэснийг “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэж, мөн зүйлийн 1.13 дахь заалтын “ховор ургамлыг өөрийн ам бүлийн хүнсний болон ахуйн бусад хэрэгцээг хангах зорилгоор ашиглах” гэснийг “ховор ургамлыг ахуйн зориулалтаар ашиглах” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.2 дахь заалтын “салбар” гэснийг “нэгж” гэж, мөн зүйлийн 6 дахь хэсгийн 6.2 дахь заалтын “дээд боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах” гэснийг “дээд боловсролын шинэ хөтөлбөрөөр сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, мөн зүйлийн 6.3 дахь заалтын “хамтарсан сургууль байгуулах” гэснийг “ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн боловсрол, техникийн боловсрол болон дээд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 6.4 дэх заалтын “их сургууль, дээд сургуулийн харьяа ерөнхий боловсролын ахлах сургууль байгуулах” гэснийг “дээд боловсролын сургалтын байгууллагын харьяа ерөнхий боловсролын сургууль, сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, 9.1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн “Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар” гэснийг “эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн 5.3 дахь заалтын “энэ хуульд өөрчлөлт оруулах” гэснийг “энэ хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах” гэж, 9.3 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрөл шинээр бий болгох, зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг өөрчлөхөд дүгнэлт гаргах” гэснийг “Санал, дүгнэлт гаргах” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.5 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “, эсхүл гэрээнд” гэснийг, 3.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.3 дахь заалтын “тухайн зөвшөөрлийн” гэснийг, 5.5 дугаар зүйлийн 15 дахь хэсгийн “татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өргүй,” гэснийг, 7.1 дүгээр зүйлийн 2, 3 дахь хэсгийн “зөвшөөрлийн” гэснийг, 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.16 дахь заалтын “эм” гэснийг, 8 дахь хэсгийн 8.22 дахь заалтын “болон түүнтэй холбогдсон бусад” гэснийг, 9.3 дугаар зүйлийн 2.3 дахь заалтын “зөвшөөрлийн ангилалд үндэслэн” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.3, 1.30 дахь заалтыг, 2 дахь хэсгийн 2.13, 2.19, 2.20 дахь заалтыг, 3 дахь хэсгийн 3.6, 3.7 дахь заалтыг, 5 дахь хэсгийн 5.5 дахь заалтыг, 6 дахь хэсгийн 6.1, 6.2, 6.4, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12 дахь заалтыг, 7 дахь хэсгийн 7.1, 7.10, 7.11, 7.12 дахь заалтыг, 8 дахь хэсгийн 8.4, 8.29, 8.30 дахь заалтыг, 11 дэх хэсгийн 11.7, 11.8, 11.9, 11.13 дахь заалтыг, 12 дахь хэсгийн 12.4, 12.6, 12.13 дахь заалтыг, 14 дэх хэсгийн 14.8, 14.9, 14.10, 14.11, 14.12, 14.13, 14.14, 14.15, 14.16, 14.17, 14.18, 14.19, 14.20, 14.21, 14.22 дахь заалтыг, 8.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.1 дэх заалтыг, 2 дахь хэсгийн 2.7, 2.27, 2.28, 2.32, 2.38, 2.39, 2.40, 2.41, 2.42, 2.43, 2.44, 2.45, 2.46, 2.47, 2.48, 2.49, 2.50, 2.51 дэх заалтыг, 3 дахь хэсгийн 3.2 дахь заалтыг, 6 дахь хэсгийн 6.5, 6.13 дахь заалтыг, 8 дахь хэсгийн 8.1, 8.2 дахь заалтыг, 10 дахь хэсгийн 10.9, 10.10 дахь заалтыг, 11 дэх хэсгийн 11.8 дахь заалтыг, 9.3 дугаар зүйлийн 2.1 дэх заалтыг, мөн зүйлийн 3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠑/᠒.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«᠔. [illegible] ᠦᠨ ᠑ — ᠳᠦ [illegible]..»

᠓/᠒.᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠑.᠗. [illegible]..»

᠓/᠑.᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑.᠗ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

᠑.᠔.«[illegible]» [illegible] ᠓.᠔ — ᠳᠦ [illegible]..»

«᠑.᠕.«[illegible]».᠑ [illegible] ᠕.᠑.᠘ — ᠳᠦ [illegible] ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ;

᠑/᠑.᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑.᠕. ᠑.᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. [illegible]:

[illegible]
[illegible]

[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

«᠒.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ :: [illegible]

᠑· [illegible] ::

᠒· [illegible] ::

᠓· [illegible] ::

᠔· [illegible] ::»

᠕/᠒·᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«᠒·᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ :: [illegible]

᠑· [illegible] ::

᠒· [illegible] ::

᠓· [illegible] ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ::

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ᠔᠂᠖ – [illegible] »

[illegible] ᠙ [illegible] ᠙᠂᠑᠐᠂ ᠙᠂᠑᠑ [illegible]᠄

«᠙᠂᠑᠐᠂ [illegible]

᠙᠂᠑᠑᠂ [illegible] »

[illegible] ᠙᠑᠂ ᠙᠙ [illegible]᠄

«᠙᠑᠂ [illegible]

᠙᠙᠂ [illegible] »

[illegible] ᠑ [illegible] ᠑᠂᠑᠒᠂ ᠑᠂᠑᠔ [illegible]᠄

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠑᠐᠐᠐ [illegible]
[illegible]	᠑᠂᠑᠔᠂ [illegible]

᠙/᠑.᠒ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭᠲᠦ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠮᠥᠷ ᠦᠨ ᠒.᠒ – ᠒.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ	ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠬᠤ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ
᠒.᠒.᠑ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠴᠤ ᠲᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ	ᠠᠯᠪᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠳ
᠒.᠒.᠒ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ᠂ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠪᠠ᠂ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠴᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠷᠢᠨ	ᠠᠯᠪᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠳ
᠒.᠒.᠓ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠠᠯᠪᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠳ

᠖᠖/᠑.᠒ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭᠲᠦ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠮᠥᠷ ᠦᠨ ᠓.᠑.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ	ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠬᠤ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ
᠓.᠑.᠒.᠑ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠮᠠᠳ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠴᠡ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠣᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠓.᠑.᠒.᠒ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠶᠠᠮᠠᠳ ᠦᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠬᠤ ᠤᠨ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠴᠡ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠣᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠳᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

᠖᠖/᠑.᠒ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭᠲᠦ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠮᠥᠷ ᠦᠨ ᠑.᠑.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ	ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠬᠤ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ
᠑.᠑.᠑ ᠰᠣᠶᠣᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠰᠣᠶᠣᠯᠤᠨ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠴᠡ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠣᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠰᠣᠶᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠑.᠑.᠑ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠰᠣᠶᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠰᠠᠶᠢᠳ᠂ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠐᠒᠑ — ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ᠌

ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠢ	ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ
᠒.᠐.᠒. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ · ᠬᠣᠣᠰᠣᠷᠣᠨ ᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠐.᠖. ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ · ᠬᠣᠣᠰᠣᠷᠣᠨ ᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠐.᠗. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ · ᠬᠣᠣᠰᠣᠷᠣᠨ ᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠐.᠘. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠐.᠙. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑᠐. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠦᠮᠦᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑᠑. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠢᠷᠣᠭᠣᠯᠣᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑᠒. ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠣᠶᠣᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑᠓. ᠣᠶᠣᠨ ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠐᠓ — ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ᠌

ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠢ	ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ
᠒.᠓.᠓. ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ · ᠬᠢᠮᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ	ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠠᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑᠐. ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
᠒.᠑. ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ · ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

ᠪᠠᠢᠭᠤᠯ ᠮᠠᠭᠠᠳᠯᠠᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠠᠷ ᠶᠠᠭ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠬᠤ:

᠑. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ:

«᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠶᠠᠭ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠖/᠒᠐ ᠤ ᠶᠠᠭ:

ᠶᠠᠮ ᠤᠨ ᠨᠡᠷᠡᠢᠳᠦᠯ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠪᠤᠶᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ	ᠶᠠᠮ ᠤᠨ ᠨᠡᠷᠡᠢᠳᠦᠯ
ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠠᠢ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ᠂ ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠢ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠖/᠒᠐ ᠤ ᠶᠠᠭ ᠢᠨ ᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠑.᠐᠑ ᠡᠴᠡ ᠐᠑.᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠭᠣᠷᠣᠨᠳᠤ:

ᠶᠠᠮ ᠤᠨ ᠨᠡᠷᠡᠢᠳᠦᠯ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠪᠤᠶᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ	ᠶᠠᠮ ᠤᠨ ᠨᠡᠷᠡᠢᠳᠦᠯ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ
ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦᠯᠬᠦ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ	᠐᠑.᠐᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ	ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ
[illegible]	[illegible]

[illegible]

ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ	ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠠᠪᠤᠴᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠢ 3.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ · ᠬᠠᠳᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ · ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ · ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠪᠠ ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠨᠦᠭᠦᠳ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
3.6.3.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠮᠡᠯ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ	ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ · ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠤᠭᠤᠳ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠠᠪᠤᠴᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠢ 5.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ · ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠪᠠ ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠨᠦᠭᠦᠳ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
5.1.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠡᠷ ᠪᠢᠴᠢᠭᠰᠡᠨ ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ · ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠳᠠᠨ᠎ᠠ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ	ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ · ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠠᠪᠤᠴᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠢ 2.ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ · ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠪᠠ ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠨᠦᠭᠦᠳ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
2.6.2.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠨᠦᠭᠦᠳ	ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ · ᠮᠠᠶᠢᠭᠲᠤ · ᠬᠡᠪᠯᠡᠮᠡᠯ ᠬᠤᠳᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠤᠭᠤᠳ
2.1.2.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠨᠦᠭᠦᠳ	ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ · ᠮᠠᠶᠢᠭᠲᠤ · ᠬᠡᠪᠯᠡᠮᠡᠯ ᠬᠤᠳᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠨᠤᠭᠤᠳ

᠖.ᠪᠢᠴᠢᠬᠦ᠂ ᠪᠢᠴᠢᠭᠯᠡᠬᠦ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠠᠪᠬᠤ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠵᠢᠭᠠᠨ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ :

ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠲᠡᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ	ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤ
᠖.᠑.᠑.ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠶᠡᠬᠡ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ	ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠲᠠᠢ᠂ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ

᠑᠔/᠙.᠑ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ :

«᠒.᠖.ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠢᠳ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠰᠢᠭᠦᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠵᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ ..»

᠑᠒/᠙.᠑ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠔.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ :

«᠒.᠑.ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ᠂ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ᠂ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠷ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠬᠦ᠂ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠬᠤ ᠳᠤ ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡ ᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠣᠲᠣᠭᠠᠳᠤ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ..»

᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠢᠪᠠ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠤ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ᠂» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠭᠡ «ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠯ᠂» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠳᠤ «ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠭᠡ «᠂ ᠬᠠᠮᠤᠭ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠔.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠑᠑.᠖.» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠭᠡ «᠑᠑.᠙.᠑᠑.᠔.» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠔.᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ «ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠭᠡ «᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠯ ᠲᠡᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑.᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ..» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠭᠡ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠔᠐ – ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠷᠭᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠵᠢᠴᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ..» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ ..

᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ..ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ :

᠑/᠑·᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑ – ᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

[illegible]

᠔/᠑·᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑·᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠯᠢᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

᠔/᠑·᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

[illegible]

᠖/᠑·᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑ – ᠑᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

[illegible]

«᠑᠑·ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒·᠑· ᠒·᠓· ᠒·᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ· ᠲᠥᠷᠥᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠵᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ· ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ·
ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠤᠷ ᠪᠠᠷ ᠠᠵᠢᠯ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠯᠥᠭᠡ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠭ᠎ᠡ ᠰᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠪᠠᠷ· ᠬᠠᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ·
ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠪᠠᠷ· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡ· ᠬᠠᠷᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ· ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ·
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠡᠭᠡᠷ᠎ᠡ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ::

᠑᠘·ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑᠑ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ::

᠑᠕·ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒·᠑· ᠒·᠓· ᠒·᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ· ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠥᠷᠥ· ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ· ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ· ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ::»

᠘/᠔·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠔·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ·· ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ

᠑·ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ:

᠑·᠑·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ;
᠑·᠔·ᠬᠠᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ··

᠔·ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑·᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑᠑ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ· ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠳᠦ
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ::

᠙·ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠤᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠳᠦ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ· ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠲᠡᠷ᠎ᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠢ ᠨᠡᠮᠡᠭᠦᠯᠬᠦ
ᠳᠡᠭᠡᠷ᠎ᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ::»

᠙/᠓·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«᠖.ᠨᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠪᠡ ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠪᠤᠷᠢ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤ ᠪᠡ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠢ ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠬᠦ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠵᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠨᠠᠷ ᠤᠨ ᠤᠷ᠎ᠠ ᠴᠢᠳᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ «ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ» ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ ᠪᠣᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠵᠤ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ ᠭᠡᠵᠦ»

᠒/᠕/᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠕ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ:

«᠗.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠨᠡᠶᠢᠭᠡᠮ ᠦᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠶᠢᠨ ᠤᠷ᠎ᠠ ᠴᠢᠳᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠰᠤᠷᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠢ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ ᠪᠣᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ ᠭᠡᠵᠦ»

᠒.᠒.᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠣᠷᠢᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑.᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠬᠥᠯᠦᠰᠦ ᠶᠢ ᠨᠡᠮᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠤᠶᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ	᠑.᠑᠐.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠤᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤᠨ᠂ ᠰᠢᠭᠤᠳ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠦᠭᠡᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ

᠒.᠒.᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠣᠷᠢᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠑.᠑᠙ – ᠑.᠒᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ	᠑.᠑᠙.ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠤᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤᠨ ᠪᠠᠭᠠᠰᠬᠠᠨ᠂ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠦᠭᠡᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible] ᠄

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible] ᠄

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible] ᠄

«9.1 [illegible]

[illegible]

[illegible] »

2026/1/3 [illegible] ᠄

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “тусгай зөвшөөрөл, бүртгэл, эрхгүйгээр” гэснийг “зөвшөөрөлгүйгээр” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠥᠷᠢᠴᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠤᠢᠯ᠃ ᠵᠥᠷᠢᠴᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠑.᠑᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠤᠢᠯ ᠤᠨ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠣᠨᠴᠠ ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠡᠷ» ᠭᠡᠭᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠡᠷ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠤᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠰ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар
сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗЭЭЛИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“23.3.Монголбанк энэ хуулийн 23.2, 23.7-д заасан өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг бүрэн хүлээн авснаас хойш ажлын 60 өдрийн дотор зээлийн мэдээллийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох эсэх, 30 хоногийн дотор сунгах эсэх асуудлыг хянан шийдвэрлэж, шийдвэр гарснаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор бичгээр, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 18.2-т заасан систем, албаны цахим шуудангаар дамжуулан цахим хэлбэрээр хариу өгнө.”

2 дугаар зүйл.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2, 23.7 дахь хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠒ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ [illegible] ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ [illegible]

[illegible]

[illegible] «᠑᠑·᠑·[illegible]» [illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

КАДАСТРЫН ЗУРАГЛАЛ БА ГАЗРЫН КАДАСТРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Кадастрын зураглал ба газрын кадастрын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 10^{1} дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“**10^{1} дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл**

10^{1}.1.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

10^{1}.2.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

10^{1}.2.1.газрын кадастрын бакалавр, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй, газар зохион байгуулагчийн бакалавр, эсхүл түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

10^{1}.2.2.газрын кадастрын нэг ажилтан нь лэнд менежер программ хангамжийн сургалтад хамрагдсан байх.

10^{1}.3.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч энэ хуулийн 10^{1}.2-т заасан шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлэн зөвшөөрлийн цахим системээр дамжуулан хүсэлт гаргана.

10^{1}.4.Зөвшөөрөл олгогдсон, сунгагдсан хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулж, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.3 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэгт заасан хугацааны дотор гэрчилгээг олгоно.

10^{1}.5.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Кадастрын зураглал ба газрын кадастрын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5.10 дахь заалтын “тусгай” гэснийг хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

᠓.᠒. ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ [illegible] ᠳᠤ [illegible]

᠔.᠓.᠑. [illegible] ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ [illegible] ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠔.᠒.᠑. [illegible]

᠔.᠒.᠒. [illegible] ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠔.᠑.᠑. [illegible]

᠔.᠑.᠒. [illegible]

[illegible]

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. [illegible] ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ [illegible]
[illegible] ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ
[illegible]

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МАЛ, АМЬТНЫ ЭМ, ТЭЖЭЭЛИЙН НЭМЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Мал, амьтны эм, тэжээлийн нэмэлтийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн 17.1, 17.2, 17.3, 17.4, 17.6, 17.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МАЛЫН ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Малын генетик нөөцийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2 дахь хэсгийн, 9.2.5 дахь заалтын, 9.3, 9.7, 9.13, 9.14 дэх хэсгийн, 9.14.1, 9.14.3, 9.14.4 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МАНСУУРУУЛАХ ЭМ, СЭТГЭЦЭД НӨЛӨӨТ БОДИСЫН ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3, 8.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠣᠨ ᠤ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠡᠮ᠂ ᠰᠡᠲᠬᠢᠯ ᠳᠦ ᠨᠥᠯᠦᠭᠡᠲᠡᠢ ᠪᠣᠳᠠᠰ ᠤᠨ ᠡᠷᠭᠢᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠪᠢᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠡᠮ᠂ ᠰᠡᠲᠬᠢᠯ ᠳᠦ ᠨᠥᠯᠦᠭᠡᠲᠡᠢ ᠪᠣᠳᠠᠰ ᠤᠨ ᠡᠷᠭᠢᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠪᠢᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠘᠂᠓᠂ ᠘᠂᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠭᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠠᠵᠤ ᠠᠬᠤᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын хилийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.11 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖ, ТҮҮНИЙ УДИРДЛАГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/59 дүгээр зүйлийн 59.1.23 дахь заалт:

"59.1.23.хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан Засгийн газар, эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн биелэлтийг харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулж, хэрэгжилтийг хангуулах;"

2/60 дугаар зүйлийн 60.1.21 дэх заалт:

"60.1.21.хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан Засгийн газар, эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн биелэлтийг харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулж, хэрэгжилтийг хангуулах;"

3/62 дугаар зүйлийн 62.1.13 дахь заалт:

"62.1.13.хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан Засгийн газар, эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн биелэлтийг харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулж, хэрэгжилтийг хангуулах;"

4/63 дугаар зүйлийн 63.1.15 дахь заалт:

"63.1.15.хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан гаргасан Засгийн газар, эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн биелэлтийг харьяалах нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулж, хэрэгжилтийг хангуулах;"

2 дугаар зүйл.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.4, 20.6 дахь хэсгийн "Зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн" гэж, 59 дүгээр зүйлийн 59.1.23 дахь заалтын дугаарыг "59.1.24" гэж, 60 дугаар зүйлийн

60.1.21 дэх заалтын дугаарыг “60.1.22” гэж, 62 дугаар зүйлийн 62.1.13 дахь заалтын дугаарыг “62.1.14” гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.1.15 дахь заалтын дугаарыг “63.1.16” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ
ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠤᠭᠠᠢ ::

᠔/᠕᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠑᠙.᠐᠕.᠑᠔ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ:

«᠒᠐᠑᠙.᠐᠕.᠑᠔ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ ::»

᠔/᠖᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠐.᠐᠖.᠐᠑ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ:

«᠒᠐᠒᠐.᠐᠖.᠐᠑ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ ::»

᠔/᠖᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠑.᠐᠖.᠑᠔ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ:

«᠒᠐᠒᠑.᠐᠖.᠑᠔ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠵᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ ::»

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“20.1.Нийгмийн даатгалын байгууллага улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгэгдсэн ажил олгогчийн мэдээллийг үндэслэн ажил олгогчийг нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгчөөр бүртгэнэ.”

2 дугаар зүйл.Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсгийн “ажил олгогч, даатгуулагчийг бүртгэж,” гэснийг “ажил олгогч, даатгуулагчид” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ [illegible]

᠒ [illegible]

᠓ [illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠤ᠂ ᠬᠦᠷᠡᠯᠰᠦᠬ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.6 дахь хэсгийн “батална” гэснийг “баталж, стандартын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийн тохирлын гэрчилгээ олгоно” гэж, мөн зүйлийн 19.7 дахь хэсгийн “газрыг магадлан итгэмжлэх болон түүний” гэснийг “газрын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — **С.БЯМБАЦОГТ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.1.10-4.1.14 дэх заалт:

“4.1.10.“хиймэл оюун бүхий систем” гэж өгөгдөл, алгоритм, загвар, дүрэмд үндэслэн мэдээлэл боловсруулж, тодорхой зорилгын хүрээнд таамаглал, зөвлөмж, дүгнэлт, агуулга болон шийдвэрийн төсөл зэрэг үр дүн үүсгэх чадвартай, бие даасан ажиллагааны тодорхой түвшин бүхий мэдээллийн системийг;

4.1.11.“автоматжуулсан шийдвэр” гэж мэдээллийн систем, эсхүл хиймэл оюун бүхий системээр мэдээлэл боловсруулсны үр дүнд хүний оролцоогүйгээр шийдвэр гаргах*,* эсхүл хариу үйлдэл гаргах ажиллагааг;

4.1.12.“бүртгэлийн хамгаалалттай технологи” гэж мэдээллийг сүлжээний олон зангилаанд хуваарилан хадгалж, шифрлэлтийн аргаар баталгаажуулах бүртгэлийн бүрэн бүтэн байдал, өөрчлөлтийн түүхийг хадгалах боломжтой цахим технологийг;

4.1.13.“мэдээлэл солилцох сервис” гэж мэдээллийн систем хооронд тогтоосон дүрэм, протокол, техникийн нөхцөлийн дагуу өгөгдөл солилцох, функц дуудах, цахим үйлчилгээ авах, үзүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн цахим үйлчилгээний хэлбэрийг;

4.1.14.“цахим бизнес эрхлэгч” гэж Монгол Улсад биечлэн оршин суухгүйгээр Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу цахим хэлбэрээр аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх, төрийн үйлчилгээ авах зорилгоор зохих журмын дагуу бүртгүүлсэн гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнийг.”

2/19^{1} дүгээр зүйл:

“19^{1} дүгээр зүйл.Цахим бизнес эрхлэгчийн бүртгэл

19^{1}.1.Цахим бизнес эрхлэгч хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд төрийн цахим үйлчилгээ, танилт, нэвтрэлтийн системийг ашиглаж болно.

19[1].2.Цахим бизнес эрхлэгчийн бүртгэлд бүртгэгдсэн нь Монгол Улсын иргэншил, виз, визийн зөвшөөрөл, хилээр нэвтрэх, оршин суух, цагаачлах, газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийг үүсгэхгүй.

19[1].3.Цахим бизнес эрхлэгчид давхцахгүй бүртгэлийн дугаар олгоно.

19[1].4.Цахим бизнес эрхлэгчийг бүртгэхэд Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагын дагуу эрсдэлд суурилсан таньж мэдэх ажиллагаа хэрэгжүүлнэ.

19[1].5.Цахим бизнес эрхлэгчийн бүртгэл хөтлөх, бүртгэлийн дугаар олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журмыг Засгийн газар батална."

3/27 дугаар зүйлийн 27.12 дахь хэсэг:

"27.12.Суурь болон төрөлжсөн мэдээллийн сан нь үрэгдэх, устгагдахаас бүрэн хамгаалагдсан байх бөгөөд бүртгэлийн хамгаалалттай технологийг ашиглана."

4/29[1] дүгээр зүйл:

"**29[1] дүгээр зүйл.Хиймэл оюун бүхий систем ашиглах**

29[1].1.Мэдээлэл хариуцагч хуульд заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилгоор хиймэл оюун бүхий системийг үйл ажиллагаандаа ашиглаж болно.

29[1].2.Мэдээлэл хариуцагч хиймэл оюун бүхий систем ашиглахдаа дараах шаардлагыг хангасан байна:

29[1].2.1.хиймэл оюун бүхий системийн боловсруулалтын үр дүнг хүн баталгаажуулах боломжтой байх;

29[1].2.2.хиймэл оюун бүхий системийн боловсруулалт, ашигласан мэдээллийн эх сурвалж, гаралтын бүртгэл, хандалтын түүхийг хадгалах боломжтой байх;

29[1].2.3.хиймэл оюун бүхий системийн үр дүн нь хүн, хуулийн этгээдийг ялгаварлан гадуурхахгүй байх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байх;

29[1].2.4.хиймэл оюун бүхий системийн боловсруулалт алдаатай, дутуу, зөрүүтэй мэдээлэлд үндэслэсэн бол дахин боловсруулалт хийх боломжтой байх.

29[1].3.Хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд нөлөөлөх шийдвэр гаргахад хиймэл оюун бүхий систем ашиглах, автоматжуулсан шийдвэр гаргах бол тухайн шийдвэрийг эрх бүхий албан тушаалтан хянаж, баталгаажуулна.

29[1].4.Хиймэл оюун бүхий системийг ашиглан зөвлөмж, дүгнэлт, хариу, тайлан, шийдвэр гаргах тохиолдолд баримт бичигт тус системийг ашигласан талаарх тэмдэглэгээтэй байна.”

5/31 дүгээр зүйлийн 31.1.3 дахь заалт:

“31.1.3.цахим бизнес эрхлэгчийн бүртгэл хөтлөх, бүртгэлийн дугаар олгох, төрийн цахим үйлчилгээ авах нөхцөл, бүртгэлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журмыг батлах;”

2 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/18 дугаар зүйлийн 18.15 дахь хэсэг:

“18.15.Мэдээлэл хариуцагчаас бусад хуулийн этгээд хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх төрийн болон өөрийн үйлчилгээг энэ хуулийн 18.11-д заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаж, үндсэн системийн мэдээлэл солилцох сервис болон дэмжих системийг ашиглан үзүүлж болно.”

2/27 дугаар зүйлийн 27.11 дэх хэсэг:

“27.11.Мэдээллийн хариуцагчийн захиалгаар хөгжүүлсэн, шинэчилсэн нийтийн мэдээллийн сан, түүний өгөгдөл, өгөгдлийн бүтэц, үйлдлийн болон хандалтын бүртгэл, хандалтын эрх, нөөц хуулбар нь тухайн мэдээлэл хариуцагчийн эзэмшилд байна.”

3 дугаар зүйл.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1.3 дахь заалтын дугаарыг “31.1.4” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠔ – ᠦ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠐ – ᠖·᠑·᠑᠗ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠐ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠑ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠒ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠔ [illegible]

[illegible] ᠖·᠑·᠑᠕ [illegible]

᠔/᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ

᠑᠙᠂᠑᠂ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠙᠂᠑᠂᠑᠂ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠬ ᠵᠡᠭᠡᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠣᠷᠣᠯᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠲᠦᠦᠨ ᠦ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠯᠪᠢᠬᠤ᠄

᠑᠙᠂᠒᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠭᠠᠭ᠎ᠠ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠱᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠬᠢᠬᠦ᠄»

᠙/᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠑᠙᠂᠑᠔᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠰᠡᠷᠭᠦ ᠦᠢᠯᠡᠳᠦᠯ ᠬᠢᠭᠰᠡᠨ ᠲᠣᠬᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠦ ᠳᠤ ᠶᠣᠰᠣᠨ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠠᠪᠬᠤ᠄»

᠔/᠔᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠒᠂᠑᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠔᠒᠂᠑᠔᠂ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡ ᠳᠦ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠄»

᠑᠙᠂᠕᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠠᠰᠤᠬᠤ᠂ ᠳᠠᠬᠢᠨ ᠰᠡᠷᠭᠦᠭᠡᠬᠦ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠭᠠᠷᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠙᠂᠖᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠳᠤ ᠲᠠᠯᠪᠢᠭᠳᠠᠬᠤ ᠱᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ ᠮᠦᠷᠳᠡᠵᠦ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠡᠰᠡᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠯᠪᠢᠬᠤ᠄

᠑᠙᠂᠗᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠢᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠲᠦᠷ ᠵᠣᠭᠰᠣᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠴᠤᠴᠠᠯᠠᠬᠤ ᠲᠠᠯᠠᠭᠠᠷ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠭᠠᠷᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠙᠂᠘᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠱᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠬᠢᠬᠦ᠄

«᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ»

᠔/᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ОЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ойн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/13 дугаар зүйлийн 13.1.35 дахь заалт:

"13.1.35.ойн дагалт баялгийн нөөцийг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэх дээд хэмжээ, хугацааг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг тус бүрээр тогтоосон шийдвэр гаргах;"

2/14 дүгээр зүйлийн 14.3.26-14.3.28 дахь заалт:

"14.3.26.хуш модны самрын яс, идээний гарцыг тодорхойлох аргачлалыг батлах;

14.3.27.мод, сөөг нутагшуулах, тарималжуулахаар хийж байгаа туршилт, судалгаа, шилжүүлэх ажлын аргачлалыг батлах;

14.3.28.ойн дагалт баялгийн нөөцийг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэх дээд хэмжээ, хугацааг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг тус бүрээр тогтоосон саналыг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх."

3/38 дугаар зүйлийн 38.9-38.12 дахь хэсэг:

"38.9.Ойн дагалт баялгийг нөөцөд тохируулан ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэнэ.

38.10.Ойн дагалт баялгийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар түүж бэлтгэх нөөцийн дээд хэмжээг хуш модны самрын нийт нөөцийн 60 хувиас ихгүй, жимс, мөөгний нийт нөөцийн 40 хувиас ихгүй байхаар тогтооно.

38.11.Ойн дагалт баялгийн ахуйн зориулалтаар түүж бэлтгэх нөөцийн дээд хэмжээг хуш модны самар 50 килограмм, жимс, мөөг 20 килограмм, давирхай, хөвд, хөвх 10 килограмм, хатсан модны холтос, үйс 15 килограмм, хусны шүүс 5 литр хүртэл байхаар тогтооно.

38.12.Ойн дагалт баялгийг судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар нэг удаа түүж бэлтгэх дээд хэмжээ 5 килограмм, хусны шүүс 3 литр хүртэл байна."

4/38^{1} дүгээр зүйл:

"38^{1} дүгээр зүйл.Ойн дагалт баялгийн дуудлага худалдаа зохион байгуулах, улсын хилээр нэвтрүүлэх

38^{1}.1.Ойн дагалт баялгийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу дуудлага худалдааны журмаар олгоно.

38^{1}.2.Энэ хуулийн 38^{1}.1-д заасан дуудлага худалдааг аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар цахимаар, эсхүл танхимын хэлбэрээр зохион байгуулахаар олон нийтэд мэдээлснээс хойш ажлын 15 өдрийн дотор зохион байгуулж ялагчийг тодруулах ба ялагчид ойн дагалт баялаг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга олгоно.

38^{1}.3.Дуудлага худалдааг зохион байгуулах шийдвэр гарснаас хойш дуудлага худалдаа явуулах хэлбэр, он, сар, өдөр, цаг, байршил, хаягийг ажлын таван өдрийн дотор олон нийтэд нээлттэй мэдээлнэ.

38^{1}.4.Дуудлага худалдааг дуудлага худалдаанд оролцогчийг бүртгэх, дуудлага худалдааг явуулах, дуудлага худалдааны ялагчтай гэрээ байгуулах гэсэн дарааллын дагуу зохион байгуулна.

38^{1}.5.Дуудлага худалдааг зохион байгуулахдаа оролцогч талууд үнийн саналаа ээлж дараалан өсгөх, сонгон шалгаруулалтын явц, үр дүн нээлттэй, ил тод, талуудын тэгш, шударга оролцоог хангасан байх зарчмыг баримтална.

38^{1}.6.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга энэ хуулийн 13.1.35-д заасан үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах нөөцийн дээд хэмжээнд багтаан дуудлага худалдаанд оруулах хуш модны самрын нөөцийн хэмжээг 70 000 килограмм хүртэл бол 15 000 килограмм, 70 001 килограмм ба түүнээс дээш бол 20 000 килограммаар багцлан явуулна.

38^{1}.7.Дуудлага худалдааг цахим хэлбэрээр явуулахдаа дараах байдлаар зохион байгуулна:

38^{1}.7.1.дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаа явагдахаас ажлын таван өдрийн өмнө дуудлага худалдааны хураамж болон дэнчин тушаасан баримтын хуулбарыг хавсарган, хүсэлтээ цахимаар илгээх;

38^{1}.7.2.дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаа эхлэхээс өмнө дуудлага худалдаа явуулах системд нэвтэрч тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагаа, бэлэн байдлаа хангах;

38^{1}.7.3.үнийн санал өгөөд 30 секундын дотор өөр оролцогч үнэ өсгөөгүй тохиолдолд дуудлага худалдааны ялагч тодорсонд тооцох.

38^{1}.8.Дуудлага худалдааг танхимын хэлбэрээр зохион байгуулахад энэ зүйлийн 38^{1}.7.1-д заасан шаардлага хангасан оролцогч дуудлага худалдаа эхлэхээс 30 минутын өмнө дуудлага худалдаа зохион байгуулах танхимд ирсэн байна.

38^{1}.9.Нөөцийг бэлтгэх ойн талбайн тойм зургийг энэ хуулийн 38^{1}.6-д заасан багц тус бүрээр гаргана.

38^{1}.10.Дуудлага худалдаанд ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах мэргэжлийн байгууллага оролцоно.

38^{1}.11.Дуудлага худалдааны ойн дагалт баялгийн 1 килограмм тутмын босго үнийг ойн дагалт баялгийн нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээний 50 хувиар тооцно.

38^{1}.12.Дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаа эхлэх босго үнийн 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө холбогдох дансанд байршуулах ба дэнчин төлсөн баримт, ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээг үндэслэн дуудлага худалдааны оролцогчоор бүртгэнэ.

38^{1}.13.Дэнчин төлж, бүртгүүлсэн хуулийн этгээд, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дуудлага худалдаанд оролцож болно.

38^{1}.14.Байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл гарсан, эсхүл программ хангамж, техникийн саатал, цахилгаан эрчим хүч, сүлжээ тасарч доголдсоноос цахим дуудлага худалдаа хэвийн явагдах боломжгүй болсон тохиолдолд тухайн дуудлага худалдааг хүчингүйд тооцож, ажлын таван өдрийн дотор дахин зохион байгуулна.

38^{1}.15.Анхны үнийн санал гаргаснаар дуудлага худалдааг эхэлсэнд тооцох ба дуудлага худалдаа зохион байгуулагч сүүлийн үнийг зарласнаар дуудлага худалдааг дуусгавар болгоно. Танхимаар зохион байгуулж байгаа тохиолдолд шууд, цахимаар зохион байгуулж байгаа тохиолдолд цахимаар ялагчийг тодруулж оролцогч тус бүрд мэдэгдэнэ.

38^{1}.16.Дуудлага худалдааны үнийг өсгөх алхам нь босго үнийн 30 хувиас хэтрэхгүй байна.

38^{1}.17.Дуудлага худалдааны ялагч төлбөрийг 24 цагийн дотор холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэрийг ажлын нэг өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

38^{1}.18.Ялагчийн төлөх төлбөрт урьдчилан төлсөн дэнчинг оруулж тооцно.

38^{1}.19.Дуудлага худалдааг зохион байгуулагч дуудлага худалдааны явцад тэмдэглэл үйлдэж, дуу, дүрсний бичлэгээр баталгаажуулна. Танхимаар зохион байгуулсан тохиолдолд оролцогчид болон зохион байгуулагч талын төлөөлөл тэмдэглэлд гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

38^{1}.20.Дуудлага худалдаанд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч ялаагүй этгээдэд дэнчинг буцаан олгоно.

38^{1}.21.Дуудлага худалдааны ялагч энэ хуулийн 38^{1}.7.1-д заасан хугацаанд төлбөрийг бүрэн төлөөгүй бол дэнчинг улсын орлого болгож, дуудлага худалдааны үед дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээдэд түүний санал гаргасан үнийн дүнгээр нь 24 цагийн дотор санал тавина. Саналыг хүлээж авсан тохиолдолд тухайн этгээд төлбөрийг 24 цагийн дотор дуудлага худалдаа зохион байгуулагчийн холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэр гаргана.

38^{1}.22.Дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаатай холбоотой гомдлыг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад гаргана.

38^{1}.23.Дуудлага худалдааны ялагч төлбөрөө төлөөгүй, энэ хуулийн 38^{1}.21-д заасан дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээд татгалзсан, дуудлага худалдаанд нэгээс дээш тооны оролцогч оролцоогүй, үнийн санал гаргаагүй тохиолдолд дуудлага худалдааг дахин зохион байгуулна.

38^{1}.24.Төлбөрөө төлөөгүй ялагчийг хоёр дахь удаагийн дуудлага худалдаанд оролцуулахгүй.

38^{1}.25.Дуудлага худалдаанаас олсон нийт орлогын 50 хувийг Байгаль орчин, уур амьсгалын санд төвлөрүүлнэ.

38^{1}.26.Дуудлага худалдаанаас орон нутагт төвлөрсөн орлогын 85 хувийг ойн аж ахуйн арга хэмжээнд зарцуулна.

38[1].27.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.19-д заасан зөвшөөрлөөр ойн дагалт баялгийг улсын хилээр нэвтрүүлнэ.

38[1].28.Ойн дагалт баялгийг улсын хилээр нэвтрүүлэх хүсэлтэд ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээний болон ойн дагалт баялгийг ашиглах гэрээний хуулбар, самар түүж бэлтгэсэн талбайг хүлээн авсан акт, ойн дагалт баялгийн нөөц ашиглах эрхийн бичгийн эх хувь, лабораторийн шинжилгээний бичиг, худалдан авагч талтай байгуулсан гэрээний хуулбар, ойн дагалт баялгийн нөөц ашигласны төлбөрийн баримтыг хавсаргана.”

2 дугаар зүйл.Ойн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.5 дахь заалтын “ойн” гэсний өмнө “ойгоос мод бэлтгэх,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Ойн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/14 дүгээр зүйлийн 14.3.23 дахь заалт:

“14.3.23.ойн тооллого, зохион байгуулалт хийх, мод үржүүлэх, ойг нөхөн сэргээх, ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийж тэмцэх, ойд үйлдвэрлэлийн ашиглалт явуулах, арчилгаа, цэвэрлэгээ хийх, ойн дагалт баялгийг ашиглах, хамгаалах ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг таван жилийн хугацаагаар олгох, үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэсэн тохиолдолд эрхийг сүүлийн таван жилийн үйл ажиллгааны тайлан, гэрээ, актыг үндэслэн таван жилээр сунгах, хүчингүй болгох;”

2/23 дугаар зүйл:

“**23 дугаар зүйл.Ойн мэргэжлийн байгууллага, түүний үйл ажиллагааны чиглэл**

23.1.Ойн мэргэжлийн байгууллага нь ойн тооллого, ой зохион байгуулалт хийх, мод үржүүлэх, ойг нөхөн сэргээх, ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийж тэмцэх, ойд үйлдвэрлэлийн ашиглалт явуулах, арчилгаа, цэвэрлэгээ хийх, ойн дагалт баялгийг ашиглах, хамгаалах гэсэн чиглэлтэй байна.

23.2.Ойн мэргэжлийн байгууллагад мэргэжлийн чиглэлийн дагуу хүний нөөц, техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, судалгааны арга зүй, технологи, программ хангамжтай байх бөгөөд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, галын аюулгүй байдлыг хангаж ажиллана.

23.3.Ойн мэргэжлийн байгууллага дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

23.3.1.ойд үйлдвэрлэлийн ашиглалт явуулах, арчилгаа, цэвэрлэгээ хийх;

23.3.2.ойн тооллого, ой зохион байгуулалт, ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийх, тэмцэх;

23.3.3.мод үржүүлэх, ойг нөхөн сэргээх;

23.3.4.ойн дагалт баялгийг ашиглах, хамгаалах.

23.4.Энэ хуулийн 23.3-т заасан чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах ойн мэргэжлийн байгууллагад тавих хүний нөөц, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, ойжуулахад шаардагдах нөөц, мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх гэрээг журмаар зохицуулна.

23.5.Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар нь ойн мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлагыг хангасан эсэхийг хянана.

23.6.Ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэгч хүсэлтээ холбогдох баримт бичгийн хамт ойн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад цахим хэлбэрээр илгээнэ.”

3/38 дугаар зүйлийн 38.8 дахь хэсэг:

“38.8.Хуш модны боловсруулсан самрын идээний гарц, хорогдлыг мэргэжлийн эрдэм шинжилгээний байгууллагаар тогтоолгоно.”

4 дүгээр зүйл.Ойн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.35 дахь заалтын дугаарыг “13.1.36” гэж өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Ойн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.6 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠑ [illegible]

᠒ [illegible]

᠓ [illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Оюуны өмчийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 12.4 дэх хэсэг нэмсүгэй:

"12.4.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно."

2 дугаар зүйл.Оюуны өмчийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсгийн "Зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн" гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Оюуны өмчийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.3 дахь заалтын, 16 дугаар зүйлийн 16.2, 16.3 дахь хэсгийн, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийг, 24 дүгээр зүйлийн 24.2.6 дахь заалтын "тусгай" гэснийг, 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн ", Монгол Улсад байнга оршин суудаг Монгол Улсын" гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠠᠬᠢᠷᠠᠮᠵᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ
ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠔.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠠᠴᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ:

᠒. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠓.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ... «᠓.᠓.᠓. ...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠳᠡᠳ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ.

᠓. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒.᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «...» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ.

᠔. ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠔.᠑.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠕.᠑.᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ... ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ.

᠕. ᠡᠨᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠰᠠᠢᠳ ᠲᠤ ᠳᠠᠯᠪᠤᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ.

ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ
ᠲᠦᠷ ᠦᠨ ᠦᠦᠷᠭᠡ ᠶᠢ ᠭᠦᠢᠴᠡᠳᠬᠡᠭᠴᠢ ᠵ. ᠪᠠᠲᠤᠬᠠᠰᠠᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/22 дугаар зүйлийн 22.6-22.8 дахь хэсэг:

“22.6.Энэ хуулийн 3.1.9-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэхийг хүссэн этгээд нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийг бүрдүүлж, Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

22.6.1.үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр нь тухайн этгээдийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

22.6.2.хуулийн этгээд бол компанийн дүрмийн баталгаажуулсан хуулбар, тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх талаарх хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

22.6.3.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан болон тухайн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

22.6.4.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг.

22.7.Энэ хуулийн 3.1.10-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэхийг хүссэн этгээд нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийг бүрдүүлж, Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

22.7.1.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан болон тухайн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

22.7.2.зуучлалын үйлчилгээний ерөнхий нөхцөл, хөлс, шагналын хэмжээний мэдээлэл;

22.7.3.үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын салбарт хоёроос доошгүй жил ажилласан туршлагатай агент, эсхүл борлуулалтын ажилтныг мэргэшил, арга зүйгээр хангаж ажиллах нэгээс доошгүй брокертой байгаа талаарх мэдээлэл;

22.7.4.үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр нь тухайн этгээдийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

22.7.5.эрх бүхий албан тушаалтан, хувьцаа эзэмшигч нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг.

22.8.Энэ хуулийн 3.1.9, 3.1.10-т заасан этгээд нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг болон хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан, энэ хуулийн 22.6, 22.7-д заасан баримт бичгийн бүрдлийг ханган ирүүлсэн тохиолдолд Хороо зөвшөөрөл олгоно.”

2 дугаар зүйл.Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“6.3.Хороо энэ хуулийн 3.1.9, 3.1.10-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавих шаардлага, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг батална.”

3 дугаар зүйл.Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.11 дэх заалтын “4.1.10-т заасан этгээдийн нөлөө бүхий” гэснийг “4.1.10, 4.1.11-д заасан этгээд болон Хорооноос олгосон зөвшөөрөл эзэмшигчийн” гэж өөрчилсүгэй**.**

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

СОГТУУРУУЛАХ УНДААНЫ ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ, АРХИДАН СОГТУУРАХТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.11 дэх хэсэг:

“5.11.Энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасны дагуу бүрдүүлэх баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.11, 15.12 дахь хэсэг:

“15.11.Тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа жуулчны бааз, амралтын газрын дэргэдэх худалдаа, үйлчилгээний газар, аялал жуулчлалын гол чиглэл дагуух үйлчилгээний цогцолбор бүхий түр буудаллах цэгт согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход энэ хуулийн 15.7 дахь хэсэг хамаарахгүй.

15.12.Энэ хуулийн 15^1 дүгээр зүйлд заасны дагуу бүрдүүлэх баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

3/15^1 дүгээр зүйлийн 15^1.1.5-15^1.1.7 дахь заалт:

“15^1.1.5.дүрс бичлэгийг 24 цагийн турш хийх боломжтой, 720 цагаас багагүй буюу 30 хоног хадгалдаг, байнгын ажиллагаатай техник, хэрэгсэл суурилуулсан талаарх баримт;

15^1.1.6.өөрийн үйл ажиллагаандаа дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх дүрэм;

15^1.1.7.шөнийн цагаар үйлчилгээ үзүүлж байгаа барилга байгууламжийн 10 метр доторх зайд гадна гэрэлтүүлэг төхөөрөмжийг байршуулсан талаарх нотлох баримт.”

2 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.8 дахь хэсгийн “согтууруулах ундаа үйлдвэрлэхэд” гэсний дараа “тухайн нутаг дэвсгэрийн хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллага болон аймаг, нийслэлийн саналыг үндэслэн” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйлийн 5.2-5.4 дэх хэсэг:

“5.2.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлийг энэ хуулийн 5.1-д заасан тоонд багтаан жилд нэг удаа сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр олгоно.

5.3.Хүнсний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн уламжлалт технологиор үйлдвэрлэснээс бусад согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын оноог үндэслэн олгож, сунгаж, түдгэлзүүлж, сэргээж, хүчингүй болгоно.

5.4.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч уламжлалт технологиор үйлдвэрлэх согтууруулах ундааны тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын оноог үндэслэн олгож, сунгаж, түдгэлзүүлж, сэргээж, хүчингүй болгоно.”

2/6 дугаар зүйл:

“6 дугаар зүйл.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын журам, бүрдүүлэх баримт бичиг

6.1.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах, сонгон шалгаруулалтад оролцох тусгай зөвшөөрөл хүсэгчээс ирүүлсэн баримт бичигт үнэлгээ өгөх 7-9 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг энэ хуулийн 5.3, 5.4-т заасан эрх бүхий этгээд байгуулна.

6.2.Энэ хуулийн 6.1-д заасан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд хүнсний асуудал эрхэлсэн, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хууль сахиулах байгууллага, эрүүл мэнд, хүнсний салбарын эрдэм шинжилгээ, сургалт эрхэлсэн байгууллага болон мэргэжлийн холбооны төлөөллийг оролцуулна. Ажлын хэсгийг хүнсний

асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын, эсхүл аймаг, нийслэлийн Засаг даргын дэргэдэх хүнсний асуудал хариуцсан нэгжийн удирдлага ахална.

6.3.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох төсөл сонгон шалгаруулах зарыг олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болон байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд зарлах бөгөөд төсөл хүлээн авах хугацаа 60 хоногоос доошгүй байна.

6.4.Энэ хуулийн 5.3, 5.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

6.4.1.тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл;
6.4.2.согтууруулах ундааны төслийн баримт бичиг;
6.4.3.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан сүүлийн гурван жилийн санхүүгийн тайлан;

6.4.4.санхүүгийн чадавхийг тодорхойлсон харилцагч банкны мэдэгдэл, эсхүл нотлох бусад баримт бичиг;

6.4.5.энэ хуулийн 5.3-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь аймаг, нийслэлийн Засаг даргын санал, энэ хуулийн 5.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь сум, дүүргийн Засаг даргын санал.

6.5.Ажлын хэсэг сонгон шалгаруулалтад ирүүлсэн зөвшөөрөл хүсэгчийн баримт бичгийг холбогдох стандартын шаардлагын дагуу дараах үзүүлэлт, оноогоор үнэлнэ:

6.5.1.согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх төслийн макро, микро орчны судалгааг 0-15 хүртэлх оноогоор;

6.5.2.согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх төслийн санхүүгийн тооцооллыг 0-15 хүртэлх оноогоор;

6.5.3.үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, үүнээс нэвтрүүлэхээр төлөвлөсөн дэвшилтэт техникийг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.4.үйлдвэрлэлийн технологи, үүнээс нэвтрүүлэхээр төлөвлөсөн дэвшилтэт технологийг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.5.исгэлтийн үйлдвэрт ажиллах мэргэжлийн хүний нөөцийн байдлыг 0-5 хүртэлх оноогоор;

6.5.6.үйлдвэрлэлийн зураг төсөлд хүнсний аюулгүй байдлын үзүүлэлтийг хянах лабораторийг тусгасан байдлыг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.7.үйлдвэрлэлийн зураг төсөлд хаягдал усанд механик, хими, биологийн цэвэрлэгээний бүрэн технологи бүхий урьдчилан цэвэрлэх байгууламжийг тусгаж, төлөвлөсөн байдлыг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.8.үйлдвэрлэлийн зураг төслийн иж бүрдлийг 0-7 хүртэлх оноогоор;

6.5.9.байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийсэн байдлыг 0-8 хүртэлх оноогоор;

6.5.10.согтууруулах ундааны хайрцаг, сав, шошго, савлагааны шаардлагыг 0-6 хүртэлх оноогоор;

6.5.11.баримт бичгийн бүрдлийг 0-4 хүртэлх оноогоор.

6.6.Сонгон шалгаруулах төсөл бүрийн үзүүлэлтийг ажлын хэсгийн гишүүн бүр үнэлж, оноог гишүүдийн дундаж үнэлгээгээр гаргах бөгөөд нийлбэр дүнгээр сонгон шалгаруулалтад оролцсон төслөөс 80 ба түүнээс дээш хамгийн өндөр оноо авсан нэг зөвшөөрөл хүсэгчийг сонгон шалгаруулалтад тэнцсэнд тооцно.

6.7.Ажлын хэсэг шаардлагатай бол өргөдөл гаргагчийн баримт бичгийг холбогдох байгууллагаар нягтлан шалгуулах, магадлан шинжилгээ хийлгэх эрхтэй.

6.8.Сонгон шалгаруулалтад оролцсон төсөл бүрийг ажлын таван өдөрт багтаан, холбогдох байгууллагаар нягтлан шалгуулах, магадлан шинжилгээ хийлгэх шаардлагатай тохиолдолд ажлын таван өдрөөр сунган шалгаж, зөвшөөрөл хүсэгчид ажлын нэг өдөрт багтаан мэдэгдэнэ.

6.9.Энэ хуулийн 6.8-д заасан сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн оролцогч нь дараах баримт бичгийг сонгон шалгаруулалт явагдсанаас хойш ажлын таван өдөрт бүрдүүлж хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл харьяалах аймаг, нийслэлийн Тамгын газарт хүргүүлнэ:

6.9.1.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

6.9.2.үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн чанар, стандарт, өмчлөлийн талаарх мэдээлэл;

6.9.3.үйлдвэрлэх согтууруулах ундааны нэр төрөл, хэмжээ, үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг тодорхойлсон баримт бичиг;

6.9.4.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, хатуулгийг бүртгэх, мэдээлэх тоног төхөөрөмж суурилуулах, түүнийг нэгдсэн сүлжээнд холбох тооцоолол;

6.9.5.энэ хуулийн 6.4.2-т заасан төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн эх үүсвэр, мэргэжлийн хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

6.9.6.үйл ажиллагаа явуулах барилга, байгууламжийн гаднах орчны аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор ашиглаж байгаа дүрс бичлэгийн төхөөрөмжийн талаарх цагдаагийн байгууллагын санал;

6.9.7.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн тус бүр дахин давтагдашгүй, цахим өгөгдөл бүхий кодтой онцгой албан татварын тэмдэг наах, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд холбох тоног төхөөрөмж нь шаардлага хангасан эсэх талаар татварын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлт.

6.10.Сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн оролцогч нь энэ хуулийн 6.9-д заасан баримт бичгийн бүрдлийг хангаагүй тохиолдолд сонгон шалгаруулалтад 80 ба түүнээс дээш оноо авсан дараагийн зөвшөөрөл хүсэгчид согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл авах эрх шилжинэ.”

3/8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэг:

“8.1.Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулахад энэ хуулийн 6.4.1, 6.4.4, 6.9.2, 6.9.3, 6.9.4, 6.9.6, 6.9.7-д заасан баримт бичиг болон аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан сүүлийн гурван жилийн санхүүгийн тайланг цахимаар хүргүүлнэ.”

4/15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсэг:

“15.7.Тухайн нутаг дэвсгэрт оршин сууж байгаа хүн амын тоо, нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, эрүүгийн болон хэв журмын нөхцөл байдал, эрүүл мэнд, соёл, спортын байгууллага, оюутан, сурагчдын хичээлийн болон дотуур байрны байршлыг харгалзан нийслэлд 1000 хүн ам тутамд зургаа хүртэл, аймаг, суманд 1000 хүн ам тутамд дөрөв хүртэл согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх зөвшөөрөл олгоно.”

5/16 дугаар зүйлийн 16.6 дахь хэсэг:

“16.6.Спортын үзвэр, үйлчилгээ үзүүлдэг болон кофе, цайгаар дагнасан үйлчилгээний байгууллагад спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар үйлчлэх зөвшөөрөл олгохыг хориглоно.”

4 дүгээр зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 5 дугаар зүйлийн 5.10 дахь хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.2, 8.3 дахь хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.16 дахь хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 15.10 дахь хэсгийн, 15^1 дүгээр зүйлийн 15^1.3, 15^1.4 дэх хэсгийн, 15^2 дугаар зүйлийн 15^2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 15^1 дүгээр зүйлийн 15^1.3, 15^1.5 дахь хэсгийн, 15^2 дугаар зүйлийн 15^2.1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.2 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, 15^1 дүгээр зүйлийн 15^1.1.3 дахь заалтын “эрхлэх талаар гаргасан” гэснийг “бага эрсдэлтэй болох нь тогтоогдсон” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн гарчгийн, 15.1, 15.3, 15.4, 15.6, 15.9, 15.10 дахь хэсгийн, 15^1 дүгээр зүйлийн гарчгийн, 15^1.1 дэх хэсгийн, 15^1.1.1 дэх заалтын, мөн зүйлийн 15^1.4 дэх хэсгийн, 15^2 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 15^2.1.1 дэх заалтын, 16 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 16.1, 16.2, 16.3, 16.4 дэх хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 17.1, 17.2, 17.3 дахь хэсгийн, 18 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн, 18.1.1, 18.1.2, 18.1.3, 18.1.5, 18.1.6, 18.1.7, 18.1.10 дахь заалтын, 20 дугаар зүйлийн 20.1.6 дахь заалтын, 21 дүгээр зүйлийн 21.1.6 дахь заалтын, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 24.2, 24.3 дахь хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.3 дахь заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.1 дэх хэсгийн, 38 дугаар зүйлийн 38.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] - ᠦ ᠡᠳᠦᠷ — ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠑/[illegible] [illegible]᠄

«[illegible]»

᠒/[illegible] [illegible]᠄

«[illegible]

[illegible]»

᠓/[illegible] [illegible]᠄

᠘/᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠃ [illegible]

᠖.᠑. [illegible]

᠖.᠒. [illegible]

᠖.᠓. [illegible]

᠖.᠔. [illegible]

᠖.᠔.᠔.᠑. [illegible]

᠖.᠔.᠔.᠒. [illegible]

᠖.᠔.᠔.᠓. [illegible]

᠖.᠔.᠔.᠔. [illegible] ᠪᠢᠴᠢᠭ᠄

᠒᠐᠒᠐.᠐᠕.᠐᠑ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠤ ᠐ — ᠔ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠑.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠴᠠ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠤ ᠐ — ᠗ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;

ᠪᠦᠬᠦ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ · ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠤ ᠐ — ᠑᠐ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠗.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠬᠡᠰᠡᠭ · ᠬᠡᠰᠡᠭ · ᠪᠦᠯᠦᠭ ᠦᠨ ᠳᠤᠮᠳᠠᠳᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠷ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ

ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠤ ᠐ — ᠑᠐ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠖.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭ᠎ᠠ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ

᠒᠐᠒᠐.᠒.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠨ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠦᠯᠦᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠤ ᠐ — ᠘ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;

ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠖.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ · ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠤ ᠐ — ᠑᠐ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ

ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠙.᠐᠑ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ · ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠤ ᠐ — ᠑᠐

᠒᠐᠒᠐.᠙.᠐᠑ ᠬᠣᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠩ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤ ᠐ — ᠑᠘ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;

ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ;
᠒᠐᠒᠐.᠑᠐ ᠬᠣᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠩᠭᠡ · ᠰᠢᠩᠭᠡ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠤ ᠐ — ᠑᠘ ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ

ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ · ᠠᠩᠭᠢ ᠪᠣᠯ ᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠯ :
᠒᠐.᠑᠐ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠰᠣᠩᠭᠤᠯᠲᠠ ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ

ᠠᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠒᠐᠖ — ᠪᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠢ ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ · ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ::
᠒᠖᠒᠐.ᠠᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠒᠐᠙ — ᠪᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠢ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯ · ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ·

᠖·᠕·᠑᠐· ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠴᠢ ᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠷ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠤᠷᠲᠤ᠂ ᠥᠷᠭᠡᠨ᠂ ᠥᠨᠳᠥᠷ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠨᠢ ᠐ – ᠖ ᠪᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠖·᠕·᠑᠑· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠐ – ᠕ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ::

᠖·᠖· ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠲᠤ ᠨᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠦ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠳ ᠨᠢ ᠬᠤᠷᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠠᠷ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠯᠠᠢ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠳᠦ ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠤ
ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠠᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢ ᠤᠭ ᠰᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠬᠤ
ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠡᠢ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ ᠡᠴᠡ ᠪᠠᠷ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠨ᠎ᠠ ::

᠖·᠗· ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ᠂
ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠡᠢ ᠪᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ::

᠖·᠘· ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠭᠠᠵᠠᠷ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ ᠡᠴᠡ ᠪᠠᠷ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠰᠣᠩᠭᠣᠬᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠢ᠂
ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠬᠢᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ ::

᠖·᠙· ᠶᠡᠷᠦ ᠰᠢᠭᠦᠳ ᠲᠦ ᠖·᠘ – ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ
ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠭᠤ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠮᠢᠳᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠨᠥᠬᠥᠴᠡᠯ ᠳᠦ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠨᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶ᠎ᠠ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠲᠤ ᠪᠠᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ :

᠖·᠙·᠑· ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠬᠢᠯᠡᠯ ᠳᠦ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠖·᠙·᠒· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠡᠬᠢᠯᠡᠯ ᠲᠦ᠂ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯ ᠳᠦ;

᠖·᠙·᠓· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠨᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠪᠤᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ
ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ;

᠖·᠙·᠔· ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ
ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ;

6.2.5.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 6.2.4 – ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠠᠮᠢᠵᠢᠯᠲᠠ᠂
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ᠎ᠠ:

6.2.6.ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠪᠠ ᠬᠡᠯᠡᠪᠡᠷᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ
ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠪᠤᠯᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ:

6.2.7.ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠠᠨᠠᠯ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠨ᠎ᠠ:

6.2.8.ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠬᠡᠯᠡᠪᠡᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ 6.2 – ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ 40 ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠪᠤᠷᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ:»

3/2 ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 2.6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«2.6.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦ 6.2.6᠂ 6.2.6᠂ 6.2.6᠂ 6.2.3᠂ 6.2.6᠂ 6.2.6᠂ 6.2.6᠂ 6.2.
6.2.2 – ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ
ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ:»

9/4 ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 2.4 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«2.4.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ
ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠦ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠦ 1000 ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ 1000 ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ:»

5/69 ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 6.99 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

СТАНДАРТЧИЛАЛ, ТЕХНИКИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ, ТОХИРЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ИТГЭМЖЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.5, 9.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТАМХИНЫ ХЯНАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Тамхины хяналтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.6, 7.12 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠲᠠᠮᠢᠬᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠲᠠᠮᠢᠬᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗.᠖᠂ ᠗.᠑᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТАРИМАЛ УРГАМЛЫН ҮР, СОРТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2, 6.4, 6.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠠᠷᠢᠮᠠᠯ ᠤᠷᠭᠤᠮᠠᠯ ᠤᠨ ᠦᠷ᠎ᠡ᠂ ᠰᠣᠷᠲ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠦᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠲᠠᠷᠢᠮᠠᠯ ᠤᠷᠭᠤᠮᠠᠯ ᠤᠨ ᠦᠷ᠎ᠡ᠂ ᠰᠣᠷᠲ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 6.2᠂ 6.4᠂ 6.5 ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠭᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠣᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТАТВАРЫН МЭРГЭШСЭН ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/10 дугаар зүйлийн 10.2, 10.3 дахь хэсэг:

“10.2.Дээрх шаардлагыг хангасан зөвлөх үйлчилгээ эрхлэхийг хүссэн этгээд нь санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад мэдэгдсэний үндсэн дээр зөвлөх үйлчилгээг эрхэлнэ.

10.3.Татварын итгэмжлэгдсэн хуулийн этгээд нь дараах баримт бичгийг олон нийтэд нээлттэйгээр байршуулна:

10.3.1.татварын мэргэшсэн зөвлөх, эцсийн өмчлөгчийн анкет;

10.3.2.хуулийн этгээдийн дүрэм.”

2 дугаар зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн дараах заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/15 дугаар зүйлийн 15.1.4 дэх заалт:

“15.1.4.Эрүүгийн хуульд заасан эдийн засгийн, авлигын, өмчлөх эрхийн эсрэг, хувь хүний нууцад халдах, хувь хүний нууцыг задруулах гэмт хэрэг үйлдэж шүүхээр ял шийтгүүлж байгаагүй байх;”

3 дугаар зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 13.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 3 дугаар зүйлийн 3.1.4 дэх заалтын “татварын итгэмжлэгдсэн нягтлан бодогчийг” гэснийг “хувь хүнийг” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.1 дэх заалтын “үүсгэн байгуулагч” гэснийг “эцсийн өмчлөгч” гэж, 10.1.2 дахь заалтын “гурав” гэснийг “хоёр” гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.1.1 дэх заалтын “татварын итгэмжлэгдсэн нягтлан бодогч нь” гэснийг “татвар, эдийн засаг, санхүү,” гэж, 15.1.2 дахь заалтын “нягтлан бодогч” гэснийг “энэ зүйлийн 15.1.1-д заасан” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн, 3 дугаар зүйлийн 3.1.3 дахь заалтын, 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн, 11 дүгээр зүйлийн 11.1.5 дахь заалтын, 12 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 12.2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 13.1, 13.2, 13.3 дахь хэсгийн "тусгай" гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «...» ᠭᠡᠵᠦ᠂ [illegible] ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «...» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ ::

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓.᠖.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ ::

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ... ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋. ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ТӨЛБӨР ТООЦООГ ҮНДЭСНИЙ МӨНГӨН ТЭМДЭГТЭЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.5-4.17 дахь хэсэг:

“4.5.Монголбанк нь өөрийн үндсэн зорилт, хэрэгжүүлж байгаа мөнгөний бодлого болон гадаад валютын бодлого, зохицуулалтад нийцтэй эсэхийг харгалзан Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөл олгох, сунгах, зөвшөөрөл олгохоос татгалзах, зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох шийдвэр гаргана.

4.6.Монголбанк Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан нийтлэг шаардлагыг хангасан иргэн, хуулийн этгээдэд бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох зөвшөөрлийг дангаар, эсхүл бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрлийг нэгэн зэрэг олгоно.

4.7.Монголбанк энэ хуулийн 4.6-д заасан иргэн, хуулийн этгээд нь эдийн засгийн олон тулгуурт, оновчтой бүтцийг бий болгох, үндэсний аюулгүй байдлыг баталгаажуулахад стратегийн ач холбогдол бүхий зарим салбарыг олон улсын стандартад нийцүүлэн хөгжүүлэх, эсхүл мөнгөний бодлогын үр дүнг дээшлүүлж, үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн худалдан авах, хөрвөх чадварыг сайжруулж, тогтворжуулах үр нөлөө үзүүлэх чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх нөхцөл, шаардлагыг тогтоож болно.

4.8.Бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

4.8.1.зөвшөөрөл хүссэн хүсэлт;

4.8.2.зөвшөөрөл хүссэн үйл ажиллагааг зохицуулж байгаа гэрээний хуулбар, шаардлагатай бол түүний орчуулга;

4.8.3.бараа, ажил, үйлчилгээг баталгаажуулсан гэрээ, олон улсын хэлэлцээр;

4.8.4.бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх үйл ажиллагааны 3-5 жилийн мөнгөн урсгалын төсөөлөл;

4.8.5.мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх, авилга, хээл хахууль, эдийн засгийн гэмт хэрэгт холбоогүйг нотлох эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолт;

4.8.6.бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагаа, түүний нөхцөл, шаардлагыг тусгасан удирдлага, зохион байгуулалтын бодлого, журам, шийдвэр;

4.8.7.зөвшөөрөл хүсэгчийн үйл ажиллагааны онцлог шинжид хамаарах баримт бичиг.

4.9.Энэ хуулийн 4.8-д заасны дагуу бүрдүүлж өгсөн баримт бичигтэй холбогдуулан Монголбанк хүсэлт гаргагчаас тодруулга авч болох бөгөөд хүсэлт гаргагч, түүний үйл ажиллагаа, эрх бүхий албан тушаалтантай холбоотой асуудлаар холбогдох эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлолт, лавлагаа гаргуулан авч болно.

4.10.Монголбанк зөвшөөрөл хүссэн хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор баримт бичгийн бүрдлийг шалгаж, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.2 дугаар зүйлийн 2.1, 2.3-т заасан арга хэмжээг авна.

4.11.Зөвшөөрөл авах, зөвшөөрөл сунгуулах хүсэлт гаргагч энэ хууль болон Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаж холбогдох баримт бичгийг бүрдүүлж ирүүлснээс хойш зөвшөөрөл олгох, сунгах эсэх асуудлыг 60 хоногийн дотор шийдвэрлэж, хариу мэдэгдэнэ.

4.12.Тухайн зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагаа, хэлцэл нь энэ хуулийн 4.5-д заасан зорилт, бодлого, түүний хэрэгжилтэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй гэж Монголбанк дүгнэсэн, зөвшөөрөл авах, зөвшөөрлийн хугацаа сунгах хүсэлт гаргагч нь энэ хууль болон Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрөл олгох, сунгахаас татгалзана.

4.13.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх нөхцөл бүрдсэн тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрлийг уг нөхцөл арилсныг тогтоох хүртэлх хугацаагаар түдгэлзүүлж, энэ тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид ажлын хоёр өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

4.14.Монголбанк энэ хуулийн 4.13-т заасан зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх нөхцөл арилсныг тогтоосон тохиолдолд зөвшөөрлийг сэргээнэ.

4.15.Зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхэлж байгаа үйл ажиллагаа нь энэ хуулийн 4.12-т заасан сөргөөр нөлөөлж болзошгүй нь тогтоогдсон болон Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийг хүчингүй болгох нөхцөл бүрдсэн тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрлийг цуцалж энэ тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид ажлын хоёр өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

4.16.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн, эсхүл хүчингүй болгосон тохиолдолд Монголбанкны шийдвэрт өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрлөөр гүйцэтгэх өөрийн үйл ажиллагааг тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс эхлэн зогсоож, уг үйл ажиллагаатай холбоотой аливаа хохирол учруулсан тохиолдолд түүнийг нөхөн төлнө.

4.17.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгохтой холбоотой гарсан зардлыг зөвшөөрөл эзэмшигч хариуцан төлнө.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ [illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсэг:

“8.2.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.5-14.14 дэх хэсэг:

“14.5.Төмөр замын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлж, төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ:

14.5.1.хүний нөөцийн мэдээлэл;

14.5.2.хуулийн этгээдийн танилцуулга;

14.5.3.ажлын туршлага, шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн мэдээлэл.

14.6.Төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.6.1.төмөр замын суурь бүтэц барихтай холбоотой урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, төсөв, санхүүжилтийн эх үүсвэрийн баримт бичиг, хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, санхүүжүүлэх эх үүсвэр;

14.6.2.төслийг удирдах этгээдийн ажлын туршлагын тодорхойлолт;

14.6.3.байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ;

14.6.4.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хөтөлбөр;

14.6.5.тоног төхөөрөмжийн жагсаалт, хүчин чадлын тодорхойлолт;

14.6.6.санхүүгийн чадавхыг нотлох сүүлийн 2 жилийн санхүүгийн тайлан.

14.7.Төмөр замын суурь бүтэц ашиглах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.7.1.суурь бүтцийн эзэмших, түрээслэх, өмчлөх эрхийн гэрээ;

14.7.2.ашиглалтын дотоод журам, засвар арчлалтын төлөвлөгөө;

14.7.3.санхүүгийн чадавхыг нотлох сүүлийн 2 жилийн санхүүгийн тайлан.

14.8.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.8.1.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд ангийг үйлдвэрлэхтэй холбоотой урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл;

14.8.2.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.8.3.аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

14.8.4.үйлдвэрлэл хийх ажлын байрны мэдээлэл;

14.8.5.үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүний танилцуулга;

14.8.6.түүхий эд материалын гарал үүслийн баталгаа.

14.9.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүнийг засварлах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.9.1.хөдлөх бүрэлдэхүүний засварын цех, тоног төхөөрөмжийн мэдээлэл, эрх бүхий байгууллагаар баталгаажуулсан хэмжих хэрэгсэл, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангасан ажлын багаж, тоног төхөөрөмжийн танилцуулга;

14.9.2.засварын ажил хийх ажлын байрны болон тоног төхөөрөмжийн мэдээлэл;

14.9.3.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.9.4.аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа болон эрүүл ахуйн дотоод журам;

14.9.5.засварын тоног төхөөрөмжийн жагсаалт, техникийн үзүүлэлт;

14.9.6.чанарын хяналтын журам.

14.10.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүнийг угсрах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.10.1.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.10.2.аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

14.10.3.хөдлөх бүрэлдэхүүнийг угсрах ажлын байрны болон тоног төхөөрөмжийн мэдээлэл.

14.11.Төмөр замын тээвэрлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.11.1.суурь бүтэц эзэмшигчтэй зам ашиглах талаар байгуулсан гэрээ;

14.11.2.даатгалын гэрээ.

14.12.Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээд нь галт тэрэгний хөдөлгөөнд шууд холбоотой ажилтнууд, зорчигчдыг аяллын замд амрах, хооллох байр, буудал, техник технологийн дагуу үзлэг үйлчилгээ үзүүлэх нэмэгдэл үйлчилгээний асуудлыг бүрэн шийдвэрлэсэн байна.

14.13.Төмөр замын суурь бүтцийн зураг төсөл боловсруулах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.13.1.технологийн программ хангамж, техник хэрэгслийн танилцуулга;

14.13.2.чанарын хяналтын журам.

14.14.Техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.14.1.мэргэшсэн зөвлөх инженерүүдийн мэдээлэл;

14.14.2.хяналт шалгалтын аргачлал, дотоод журам.”

2 дугаар зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн дараах заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/14 дүгээр зүйлийн 14.1.1 дэх заалт:

“14.1.1.төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах, зураг төсөл боловсруулах, техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ;”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.1.3 дахь заалт:

“14.1.3.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах;”

3 дугаар зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 14.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

[illegible]

᠑᠗.᠑.᠓.᠑.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠭᠠᠤ᠂ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ;
᠑᠗.᠑.᠓.᠒.ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ::

᠑᠗.᠑᠗.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠂ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠤᠳ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯᠭᠡ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠳᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠡ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠪᠠᠷ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠑᠗.᠒— ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠯᠠᠨ᠎ᠠ ::

᠑᠗.᠑᠗.᠑.ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠬᠤ ;
᠑᠗.᠑᠗.᠒.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ::»

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ ᠪᠡᠷ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠤᠭᠠᠢ :

᠑/᠑᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠗.᠑.᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ :

«᠑᠗.᠑.᠑.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠬᠡᠯᠡ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠰᠤᠷᠬᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠠᠲᠧᠷᠢᠶᠠᠯ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠬᠤ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂
ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ᠂ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠤᠳ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ;»

᠒/᠑᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠗.᠑.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ :

«᠑᠗.᠑.᠒.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠬᠡᠯᠡ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠦᠯᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠰᠤᠷᠬᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠠᠲᠧᠷᠢᠶᠠᠯ ;»

᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠗.᠓᠂ ᠑᠗.᠔ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ»
ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠦᠭᠡᠢ ::

᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠶᠢᠰᠦᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠨ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨᠠ·ᠤᠴᠢᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 9.6 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“9.6.Цахим системд хиймэл оюуны технологи нэвтрүүлсэн, өөрчлөлт, шинэчлэл хийх тухай бүрд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн болон цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хамтран холбогдох шалгалт хийж, дүгнэлт өгсөн байна.”

2 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “гүйцэтгэнэ.” гэсний дараа “Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахад хиймэл оюуныг ашиглаж болно.” гэсэн өгүүлбэр, 34 дүгээр зүйлийн 34.3 дахь хэсгийн “бүртгэлтэй” гэсний дараа, 54 дүгээр зүйлийн 54.8 дахь хэсгийн “бүртгүүлсэн” гэсний дараа “, эсхүл энэ төрлийн мэдээллийг хүлээн авахаар бүртгүүлсэн иргэн,” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4 дэх хэсгийн “тус системд холбогдсон төрийн эрх бүхий байгууллагын мэдээллийн сангаас” гэснийг “нийтийн мэдээллийн дэд бүтцээс” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠨ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋ᠠ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.20, 5.21 дэх хэсэг:

“5.20.Хяналт шалгалтын байгууллага иргэн, хуулийн этгээдийн явуулж байгаа үйл ажиллагаанд хийх хяналт шалгалтын төлөвлөгөөг төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээр дамжуулан холбогдох иргэн, хуулийн этгээдэд хүргүүлнэ.

5.21.Газар дээр нь үзлэг хийх шаардлагатайгаас бусад хяналт шалгалтыг цахим хэлбэрээр гүйцэтгэнэ.”

2/5^{1} дүгээр зүйлийн 5^{1}.6 дахь хэсэг:

“5^{1}.6.Энэ хуулийн 5^{1}.2-т заасан төлөвлөгөөг батлахдаа Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 6.14-т заасныг баримтална.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР НУТГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/27 дугаар зүйлийн 19 дэх заалт:

“19/тусгай хамгаалалттай газар нутгийн талаарх бодлого, зохицуулалт, менежментийг сайжруулах, тусгай хамгаалалттай газар нутагт газар ашиглах зөвшөөрөлтэй холбоотой мэргэжлийн санал, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэдэх орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, дүрмийг батлах.”

2/41 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3 дахь заалт:

“3/тусгай хамгаалалттай газар нутагт судалгаа, шинжилгээний ажил явуулах зөвшөөрөл авах хүсэлтэд судалгаа шинжилгээний батлагдсан арга зүй, судалгааны ажлын удирдамж, хөтөлбөр, ажил гүйцэтгэх нарийвчилсан хуваарь, багийн бүрэлдэхүүний жагсаалтыг хавсарган ирүүлэх;”

2 дугаар зүйл.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 2 дахь заалтын “журам,” гэсний дараа “гэрээний загвар,” гэж, 41 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3 дахь заалтын “ажлыг” гэсний дараа “батлагдсан арга зүй, удирдамж, хөтөлбөрийн дагуу” гэж, мөн хэсгийн 4 дэх заалтын “байгууллагад” гэсний дараа “гэрээнд заасан хугацаанд” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 27 дугаар зүйлийн 12, 13 дахь заалт, 33 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг, 41 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3, 4, 5 дахь заалтын дугаарыг “4, 5, 6” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠡᠮᠡᠰᠦᠭᠡᠢ:

᠑᠐/᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠑᠐/᠑.ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠬᠢᠯᠢ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠵᠠᠬᠢᠷᠭᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠬᠢᠯᠢ ᠳᠣᠲᠣᠷᠠᠬᠢ ᠣᠷᠣᠨ ᠰᠠᠭᠤᠴᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯ ᠳᠦ᠂ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠴᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠵᠣᠷᠢᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠣᠷᠣᠨ ᠰᠠᠭᠤᠴᠠ ᠪᠠ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠷᠢ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠵᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠᠷ᠃»

᠑᠑/᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠑᠑/᠓.ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠲᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠪᠠᠭᠤᠯᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠠᠵᠢᠯ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠣᠯᠭᠣᠬᠤ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ᠂ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ᠂ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠬᠦᠷᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠢᠶᠠᠯᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ:»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠖.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠡᠳᠡᠭᠡᠷ᠂» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠡᠳᠡᠭᠡᠷ ᠵᠢᠴᠢ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠖.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠴᠢ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠣᠰ ᠲᠣᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ:

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠑᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠓.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠭᠤᠯᠭᠠᠬᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠠᠭᠤᠯᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠕.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠑᠕᠂᠒᠂᠓» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠬᠠᠰᠤᠨ ᠬᠠᠰᠤᠬᠤ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ:

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠓ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠨ᠂ᠤᠴᠠᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

"11.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно."

2 дугаар зүйл.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн "Зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн" гэж, 6 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн, 22 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 22.1 дэх хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.3, 27.4 дэх хэсгийн, 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн, 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх хэсгийн, 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн, 34 дүгээр зүйлийн 34.8, 34.9, 34.10 дахь хэсгийн, 35 дугаар зүйлийн 35.2, 35.3 дахь хэсгийн, 36 дугаар зүйлийн 36.4, 36.6 дахь хэсгийн, 37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсгийн, 41 дүгээр зүйлийн 41.1, 41.5 дахь хэсгийн, 42 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 42.1 дэх хэсгийн, 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийн "Тусгай зөвшөөрөл" гэснийг "Зөвшөөрөл" гэж, 23, 24, 35 дугаар зүйлийн гарчгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.3 дахь хэсгийн, 39 дүгээр зүйлийн гарчгийн, 39.1 дэх хэсгийн "Тусгай зөвшөөрлийн" гэснийг "Зөвшөөрлийн" гэж, 36 дугаар зүйлийн гарчгийн "Тусгай зөвшөөрлөөр" гэснийг "Зөвшөөрлөөр" гэж, 37 дугаар зүйлийн гарчгийн "Тусгай зөвшөөрлийг" гэснийг "Зөвшөөрлийг" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн, 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6, 4.1.7, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.11, 4.1.12 дахь заалтын, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.2, 6.3 дахь хэсгийн, 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.5 дахь заалтын, 11 дүгээр зүйлийн 11.2.2, 11.2.3, 11.2.4, 11.2.5, 11.2.6 дахь заалтын, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн, 12 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 12.2, 12.3 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн, 13.1, 13.2 дахь хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн

14.1.4 дэх заалтын, 14.3, 14.4, 14.5, 14.6, 14.7, 14.8, 14.9, 14.10 дахь хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 15.1 дэх хэсгийн, 15.1.2, 15.1.3 дахь заалтын, 16 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 16.1, 16.2, 16.3, 16.4 дэх хэсгийн, 16.1.1, 16.1.2, 16.1.4 дэх заалтын, Дөрөвдүгээр бүлгийн гарчгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 17.1, 17.4 дэх хэсгийн, 18 дугаар зүйлийн гарчгийн, 18.1 дэх хэсгийн, 19 дүгээр зүйлийн 19.2.1, 19.2.2, 19.3.2, 19.3.3 дахь заалтын, 19.4, 19.5, 19.6, 19.7 дахь хэсгийн, 20 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн, 20.1.5 дахь заалтын, 21 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 21.1, 21.2, 21.3 дахь хэсгийн, 21.1.1, 21.1.2 дахь заалтын, Тавдугаар бүлгийн гарчгийн, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.2, 24.3 дахь хэсгийн, Зургаадугаар бүлгийн гарчгийн, 25 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 25.1, 25.2, 25.3, 25.4, 25.5, 25.6 дахь хэсгийн, 25.2.1 дэх заалтын, 27 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 27.1, 27.2, 27.3 дахь хэсгийн, 27.1.1 дэх заалтын, 28 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 28.1 дэх хэсгийн, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 29.2 дахь хэсгийн, 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн, 34 дүгээр зүйлийн 34.1, 34.3, 34.5 дахь хэсгийн, 34.1.1, 34.5.1, 34.7.1 дэх заалтын, Долдугаар бүлгийн гарчгийн, 35 дугаар зүйлийн 35.1, 35.2, 35.3 дахь хэсгийн, 35.1.1, 35.1.2, 35.1.3 дахь заалтын, 36 дугаар зүйлийн 36.1, 36.3, 36.4, 36.5 дахь хэсгийн, 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.2, 37.3, 37.4, 37.5, 37.6 дахь хэсгийн, 37.1.1, 37.1.2, 37.1.3, 37.1.4 дэх заалтын, 38 дугаар зүйлийн 38.1, 38.2 дахь хэсгийн, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн, Есдүгээр бүлгийн гарчгийн, 41 дүгээр зүйлийн 41.3, 41.4 дэх заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ [illegible] ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ [illegible] ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠨᠡᠮᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠄

«[illegible]»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ [illegible]

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ [illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ТЭСЭРЧ ДЭЛБЭРЭХ БОДИС, ТЭСЭЛГЭЭНИЙ ХЭРЭГСЛИЙН ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 дахь заалтын, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.3 дахь хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.1.1, 16.1.2, 16.1.3 дахь заалтын, 17 дугаар зүйлийн 17.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА** **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠤᠨ ᠖.᠑.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠔᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠓.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠖᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖᠖.᠕.᠑᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠖᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖᠘.᠐.᠑᠖᠂ ᠖᠘.᠐.᠑᠒᠂ ᠖᠘.᠐.᠑᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠴᠢᠭᠤᠯᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ» ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠠᠴᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠲᠤ ᠳᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠳ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.12, 5.13 дахь хэсэг:

“5.12.Бүртгэл хөтлөхдөө төрөлжсөн мэдээллийн сангаас баримт бичиг, мэдээлэл татан бүрдүүлж эх нотлох баримт бичиг бүрдүүлж болно.

5.13.Энэ хуулийн 5.12-т заасан аргаар бүрдүүлэх боломжтой баримт бичгийг иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/11 дүгээр зүйлийн 11.9 дэх хэсэг:

“11.9.Улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн санд төрөлжсөн мэдээллийн сангаас цахим хэлбэрээр мэдээлэл оруулах, өөрчлөхөд улсын бүртгэгч баталгаажуулж болно.”

3/12 дугаар зүйлийн 12.2.5, 12.2.6 дахь заалт:

“12.2.5.хүчингүйд тооцсон өмчлөх эрхийн гэрчилгээний мэдээлэл;

12.2.6.хүчингүйд тооцсон хуулийн этгээдийн тамга, тэмдэг, гэрчилгээний дугаар.”

4/14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсэг:

“14.5.Иргэн, хуулийн этгээд өөрт хамаарах улсын бүртгэлийн мэдээлэлд өөрчлөлт оруулах хүсэлтийг төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээр дамжуулан гаргаж, шийдвэрлүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.8 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“11.8.Улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн сан дахь мэдээлэл нь цаасан эх хувьтай адил байх бөгөөд зөрсөн тохиолдолд анх бүртгэхэд ашигласан хэлбэрийн мэдээллийг баримтална.”

3 дугаар зүйл.Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.7 дах заалтын “цаасан” гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠔ — ᠦ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ:

᠑/᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠑᠔᠂ ᠒.᠑᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠒.᠑᠔.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠨᠠᠮ᠂ ᠡᠪᠰᠡᠯ ᠦᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠲᠡᠷᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡᠲᠦ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠴᠢ ᠶᠢ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

ᠰᠢᠨ᠎ᠡ ᠴᠡᠭ᠂ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠡᠪᠰᠡᠯ ᠦᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠰᠣᠩᠭᠣᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠙/᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑.᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠑᠑.᠐.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠨᠠᠮ ᠤᠨ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠳᠦ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒/᠑᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒.᠒.᠒᠂ ᠑᠒.᠒.᠖ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠯᠯᠠᠭᠠᠯ:

«᠑᠒.᠒.᠒.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ ᠤ ᠰᠠᠩ ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ ᠲᠠᠢᠯᠤᠨ᠎ᠠ;

᠑᠒.᠒.᠖.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠑/᠑᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ [illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3.2, 15.3.5 дахь заалтын “750 000” гэснийг “350 000” гэж, мөн зүйлийн 15.3.3 дахь заалтын “35 000”, 15.3.4 дэх заалтын “40 000” гэснийг “10 000” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠲᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠲᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠕.᠓.᠒, ᠑᠕.᠓.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠗᠕᠐ ᠐᠐᠐» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠓᠕᠐ ᠐᠐᠐» ᠭᠡᠵᠦ, ᠮᠥᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠕.᠓.᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠓᠕ ᠐᠐᠐», ᠑᠕.᠓.᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠔᠐ ᠐᠐᠐» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠑᠐ ᠐᠐᠐» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ.ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

УРГАМЛЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9, 18.10 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9, 18.10 дахь хэсгийн, 21 дүгээр зүйлийн 21.2.12 дахь заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“9.2.Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч иргэн, хуулийн этгээд нь хүсэлтээ энэ хуулийн 17.1, 17.2, 17.3-т заасан даатгалд даатгуулсныг нотолсон баримт бичиг, усан замын тээврийн хэрэгслийн жолооч, эсхүл багийн гишүүний усчин-аврагч гэрчилгээ болон түүнтэй адилтгах баримт бичгийг эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ [illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Усны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт, дэд заалт нэмсүгэй:

1/16^{1} дүгээр зүйлийн 16^{1}.4.15 дахь заалт:

“16^{1}.4.15.усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.6.2.а, 21.6.2.б, 21.6.2.в, 21.6.2.г дэх дэд заалт:

“21.6.2.а.усны хайгуул, судалгаа хийхэд гидрогеологи, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан;

21.6.2.б.цооног өрөмдөх, тоноглох, сэргээн засварлахад гидрологи, усны барилга байгууламжийн инженер;

21.6.2.в.усны барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулахад гидрогеологи, геофизик, өрмийн мастер, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан;

21.6.2.г.усны барилга байгууламж барих, тоноглох, сэргээн засварлахад хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан, усны барилга байгууламжийн инженер.”

2 дугаар зүйл.Усны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“21.4.Энэ хуулийн 21.1-д заасан усны мэргэжлийн байгууллагын эрхийг усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага таван жилийн хугацаагаар олгох бөгөөд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу сунгана.”

3 дугаар зүйл.Усны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 13.1.5 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 16^{1} дүгээр зүйлийн “16^{1}.4.15” дахь заалтын дугаарыг “16^{1}.4.16” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “ус хэмнэх технологи нэвтрүүлэх, усны шинжилгээ, аудит” гэснийг

“сэргээн засварлах, усны шинжилгээ” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “гүйцэтгэх үүргийг” гэснийг “гүйцэтгэх үүрэг, тавигдах шаардлагыг” гэж, мөн зүйлийн 21.6.2 дахь заалтын “нотариатаар баталгаажуулсан диплом, сертификатын хуулбар” гэснийг “мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшсэнийг нотлох баримт” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Усны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.5.4 дэх заалтын “шинэчлэх,” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

᠒᠐᠒᠖ [illegible]

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ [illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БИРЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг:

“9.3.Биржийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дотоод үйл ажиллагаандаа мөрдөх дараах дүрэм, журмыг батална:

9.3.1.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам;
9.3.2.дотоод хяналтын журам;
9.3.3.ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх журам;
9.3.4.эрсдэлийн удирдлагын журам;
9.3.5.ёс зүйн дүрэм;
9.3.6.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, эсхүл дотоод журам.”

2/17 дугаар зүйлийн 17.5-17.8 дахь хэсэг:

“17.5.Энэ хуулийн 4.1.3, 4.1.12-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүссэн хуулийн этгээд тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

17.5.1.үндсэн үйл ажиллагаанд ашиглах программ хангамжийн танилцуулга;

17.5.2.хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр;
17.5.3.эрх бүхий албан тушаалтан болон үндсэн үйл ажиллагааг эрхлэх мэргэжилтэн нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасныг нотлох баримт бичиг;

17.5.4.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт, баталгаа;

17.5.5.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

17.5.6.гурван жилийн бизнес төлөвлөгөө;

17.5.7.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалт, мэргэшсэн хүний нөөцийн талаарх танилцуулга болон холбогдох баримт бичиг;

17.5.8.техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамж, ажлын байрны найдвартай, аюулгүй ажиллагаа, нууцлал, харуул хамгаалалтын асуудлыг шийдвэрлэсэн талаарх бусад этгээдтэй байгуулсан гэрээ, дэлгэрэнгүй танилцуулга;

17.5.9.Хороонд хүсэлт гаргахаас өмнөх хугацаанд үйл ажиллагаа явуулж байсан хуулийн этгээдийн хувьд аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, дүгнэлт, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

17.5.10.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-д заасан журам;

17.5.11.итгэмжлэл олгож бүртгэх агуулах, терминал, тээвэр логистик, шинжилгээний лабораторийн талаарх мэдээлэл.

17.6.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 17.5-д зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

17.6.1.энэ хуулийн 9.2, 9.3-т заасан дүрэм, журам;

17.6.2.үнэт цаасны клирингийн болон төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах гэрээний төсөл.

17.7.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 17.5-д зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

17.7.1.үйл ажиллагаа эрхлэхэд дотооддоо дагаж мөрдөх журам;

17.7.2.уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай мэдээлэл;

17.7.3.арилжааны захиалга болон төлбөрийг гүйцэтгэх, арилжааны гүйлгээтэй холбоотой мэдээллийг хадгалах, харилцагчид мэдээлэл өгөх программ хангамжийн танилцуулга;

17.7.4.харилцагчид үзүүлэх үйлчилгээний төрөл, тэдгээрээс авах үйлчилгээний хураамжийн хувь хэмжээ, харилцагчтай байгуулах гэрээний төсөл;

17.7.5.ажлын байр нь хуулийн этгээдийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.

17.8.Хороо тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан үндэслэлээс гадна дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

17.8.1.хууль, Хорооноос тогтоосон журмыг зөрчсөн талаар холбогдох байгууллагаас гаргасан хүсэлт нь үндэслэл бүхий гэж үзсэн;

17.8.2.Хорооноос энэ хуулийн 17.4-т заасны дагуу өгсөн үүрэг, даалгаврыг биелүүлээгүй;

17.8.3.тухайн хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан нь энэ хуулийн 8.7-д заасны дагуу тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангахгүй болсон.”

2 дугаар зүйл.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.3 дахь заалтын “хүсэгч хуулийн этгээдэд” гэснийг “эзэмшигч хуулийн этгээдэд” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6 дахь заалтын “, тээвэр зуучийн байгууллага” гэснийг, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.13, 9.2.9 дэх заалтын “тээвэр логистик,” гэснийг, мөн зүйлийн 9.2.2 дахь заалтын “тээвэрлэх,” гэснийг, 17 дугаар зүйлийн 17.2.4 дэх заалтын “тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага,” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠑᠒·᠔·᠒· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠓· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠔· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠕· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠖· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠗· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠘· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠙· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠑᠐· [illegible] ;

᠑᠒·᠔·᠑᠑· [illegible] ..

᠑᠒·᠖· [illegible] ᠑᠒·᠔ — [illegible] ;

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРКИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2, 11.9 дэх хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.2, 12.3, 12.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ 2026 ᠣᠨ ᠤ 07 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ 03 ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠦᠢᠯᠡᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠯ᠂ ᠲᠧᠬᠨᠣᠯᠣᠭᠢ ᠶᠢᠨ ᠫᠠᠷᠺ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠦᠢᠯᠡᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠯ᠂ ᠲᠧᠬᠨᠣᠯᠣᠭᠢ ᠶᠢᠨ ᠫᠠᠷᠺ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 11 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 11.2᠂ 11.9 ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ᠂ 12 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 12.2᠂ 12.3᠂ 12.5 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠣᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/27 дугаар зүйлийн 27.6-27.15 дахь хэсэг:

“27.6.Үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.6.1.харилцагчтай байгуулах өмчлөх эрхийн бүртгэлийн гэрээний төсөл;

27.6.2.харилцагчийн дансны хуулганы загвар;

27.6.3.үнэт цаасыг харилцагчийн дансанд бүртгэх, үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэл хийхэд үндэслэх баримт бичгийн жагсаалт, түүнийг хадгалах заавар;

27.6.4.үнэт цаас гаргагчтай байгуулах үнэт цаасны бүртгэлийг хөтлөх гэрээний төсөл.

27.7.Үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.7.1.үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцооны болон төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.7.2.үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд үүсэх эрх, үүргийг тусгасан клирингийн үйл ажиллагаанд оролцогч этгээдтэй байгуулах гэрээний төсөл.

27.8.Үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.8.1.үнэт цаасны клирингийн болон төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.8.2.үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэхэд үүсэх эрх, үүргийг тусгасан төлбөр тооцооны үйл ажиллагаанд оролцогч этгээдтэй байгуулах гэрээний төсөл.

27.9.Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.9.1.харилцагч байгууллагатай байгуулах хадгаламжийн гэрээний төсөл;

27.9.2.харилцагчийн үнэт цаас худалдсан болон ногдол ашгийн мөнгөн хөрөнгийг байршуулан хадгалах арилжааны банктай байгуулах гэрээний төсөл.

27.10.Кастодианы үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна Монголбанк, үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцоо, клиринг, төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллага, бусад мэргэжлийн оролцогч болон харилцагчтай мэдээлэл солилцох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх тоног төхөөрөмж, техник, программ хангамжийн танилцуулгыг Хороонд ирүүлнэ.

27.11.Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.11.1.үнэт цаасны арилжааны төлбөр тооцоо, клиринг болон төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.11.2.гишүүнчлэлийн гэрээний төсөл.

27.12.Санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна зэрэглэл тогтоох аргачлал, тэмдэглэгээ, үзүүлэлт, тодорхойлолтын тухай танилцуулга, зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагааны тайлангийн загварыг Хороонд ирүүлнэ.

27.13.Андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.13.1.үнэт цаасны үнэлгээ, үнийн тооцооллыг хийх, төсөл, судалгаа, хөрөнгө оруулагч, үнэт цаас гаргагчтай харилцах чиглэлээр дагнан ажиллах гурваас доошгүй мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.13.2.үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах дүрэм, журам болон энэ чиглэлээр ажиллах мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.13.3.үнэт цаас гаргагч этгээдтэй байгуулах үйлчилгээ үзүүлэх гэрээний төсөлд дараах мэдээллийг тусгана:

27.13.3.а.гэрээ хүчин төгөлдөр байх хугацаа;
27.13.3.б.талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага;
27.13.3.в.нийтэд санал болгож байгаа үнэт цаасны захиалгын хугацаа;

27.13.3.г.үнэт цаасны захиалгыг авах, хуваарилах арга аргачлал;

27.13.3.д.үнэт цаасны үнийг тогтворжуулах хугацаа, арга хэлбэр;

27.13.3.е.үйлчилгээний хураамжийн хэмжээ.

27.14.Үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.14.1.хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх болон үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.14.2.хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээний гэрээ, хэлцлийг боловсруулж, хянах үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх хуулийн этгээдээс энэ чиглэлээр тогтмол үйлчилгээ авахаар байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.

27.15.Зохицуулалттай этгээдийн үндсэн үйл ажиллагаа хариуцсан мэргэжилтэн нь бусад хуулийн этгээдэд болон тухайн хуулийн этгээд дотроо өөр ажил, албан тушаал хавсран эрхлэхийг хориглоно.”

2/28 дугаар зүйлийн 28.3-28.14 дэх хэсэг:

“28.3.Энэ хуулийн 27.4-т заасны дагуу брокерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь харилцагчийг эрсдэлээс хамгаалах, харилцагч, хөрөнгө оруулагчдад мэдээлэл хүргэх журам, зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.4.Энэ хуулийн 27.5-д заасны дагуу дилерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.5.Энэ хуулийн 27.6-д заасны дагуу үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэл, шилжүүлэг хийхэд хяналт тавих журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.6.Үнэт цаас итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үйл ажиллагаанд үүсэж болзошгүй эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах журам болон зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.7.Энэ хуулийн 27.7-д заасны дагуу үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь хөрөнгө оруулагчийг клирингийн үйл ажиллагаатай холбоотой болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах нөхцөлийг тусгасан дотоод журам болон үнэт цаасны арилжааны болон арилжааны бус хэлцлийн дүнд үүссэн тооцоог тодорхойлох, төлбөрийг хийж гүйцэтгэх журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.8.Энэ хуулийн 27.8-д заасны дагуу үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үнэт цаасны арилжааны болон арилжааны бус хэлцлийн төлбөрийг хийж гүйцэтгэх журам, үнэт цаасны төлбөр тооцооны эрсдэлийн удирдлагын журам, хөрөнгө оруулагчийг үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаатай холбоотой болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах нөхцөлийг тусгасан дотоод журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.9.Энэ хуулийн 27.9-д заасны дагуу үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь гишүүн кастодиантай мэдээлэл тасралтгүй солилцох, зах зээлийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах тухай үйл ажиллагааны журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.10.Энэ хуулийн 27.10-д заасны дагуу кастодианы үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь харилцагчийн мэдээлэл, баримт бичгийг ашиглах, хадгалах, хамгаалах журам болон кастодианы үйлчилгээтэй холбоотой мэдээллийг харилцагчид хүргэх журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.11.Энэ хуулийн 27.11-д заасны дагуу үнэт цаасны арилжаа эрхлэх үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үнэт цаасны бүртгэлийн журам болон зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.12.Энэ хуулийн 27.12-т заасны дагуу санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үнэт цаасны хороодын олон улсын байгууллагаас гаргасан зээлжих зэрэглэлийн байгууллагуудад зориулсан ёс зүйн дүрэмд нийцүүлэн боловсруулсан Зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагааны ёс зүйн дүрэм болон тогтоосон зэрэглэлийн талаарх мэдээллийг олон нийтэд хүргэх журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.13.Энэ хуулийн 27.14-т заасны дагуу үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах дүрэм, журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.

28.14.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

3/29 дүгээр зүйлийн 29.1.8 дахь заалт:

“29.1.8.тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч энэ хуулийн 28 дугаар зүйлд заасан журмыг батлахгүйгээр үйл ажиллагаа эрхэлсэн.”

2 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/24 дүгээр зүйлийн 24.6 дахь хэсэг:

“24.6.Энэ хуулийн 24.1.1-24.1.14-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэх зохицуулалттай этгээд нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг байгуулахдаа энэ хуулийн 24.11-д заасан шаардлагыг хангасан талаарх мэдээллийг мэдэгдлээр хүргүүлнэ.”

2/27 дугаар зүйлийн 27.2 дахь хэсэг:

“27.2.Энэ хуулийн 27.1-д заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийг хавсаргана:

27.2.1.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

27.2.2.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

27.2.3.хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллагад болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

27.2.4.хувьцаа эзэмшигч нь гадаад улсын хуулийн этгээд бол тухайн улсынхаа бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлсэн хуулийн этгээдийн гэрчилгээний хуулбар;

27.2.5.хугацаа хэтэрсэн зээлийн болон шүүхийн шийдвэрээр бусдад өр, төлбөргүй талаарх тодорхойлолт;

27.2.6.эрүүгийн хариуцлага хүлээж байсан эсэх тухай тодорхойлолт;

27.2.7.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

27.2.8.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

27.2.9.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

27.2.10.Компанийн тухай хуульд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээлэл, танилцуулга;

27.2.11.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

27.2.12.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалтын танилцуулга, гурваас доошгүй жилийн бизнесийн болон эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө;

27.2.13.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтнүүдийн хувьд:

27.2.13.а.энэ хуулийн 35 дугаар зүйлд заасны дагуу ажил, үйлчилгээний төрөлд нийцсэн эрх авсан талаарх нотлох баримт;

27.2.13.б.Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан болон мэргэжил, мэргэшлийн дадлага туршлагатай гэдгийг нотлох баримт бичиг;

27.2.13.в.мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан болохыг нотлох баримт бичиг;

27.2.13.г.тухайн албан тушаалд томилогдсон шийдвэр болон өмнө ажиллаж байсан байгууллагын тодорхойлолт.

27.2.14.үйл ажиллагаанд үүсэж болзошгүй эрсдэл, ашиг сонирхлын зөрчлийг илрүүлэх, үнэлэх, удирдах дотоод хяналтын журмыг хэрэгжүүлэх хараат бус дотоод хяналтын ажилтны талаарх мэдээлэл, тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан тухай баримт бичиг;

27.2.15.харилцагчид үзүүлэх үйлчилгээний төрөл, тэдгээрээс авах үйлчилгээний хураамжийн хувь хэмжээний талаарх мэдээлэл;

27.2.16.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх дотоод хяналтын хөтөлбөр;

27.2.17.банкны нэгдлийн бусад оролцогч бол Банкны тухай хуулийн 6.4-т заасан Монголбанкны санал;

27.2.18.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь дараах харилцааг тусгаж, зохицуулсан дүрэм, журмыг баталж Хороонд ирүүлнэ:

27.2.18.а.үндсэн үйл ажиллагааны журам;
27.2.18.б.сонирхлын зөрчлийг тодорхойлох, сэргийлэх, илрүүлэх, мэдээлэх журам;

27.2.18.в.гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас үүсэж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний журам;

27.2.18.г.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн дүрэм;

27.2.18.д.үйлчлүүлэгчийн дотоод мэдээлэл, баримт материалыг ашиглах, хадгалах, хамгаалах журам;

27.2.18.е.зохицуулалттай үйл ажиллагааг хавсран эрхлэх тохиолдолд зохицуулалттай үйл ажиллагаа тус бүрийг дотооддоо удирдан зохион байгуулах нэгжийн танилцуулга болон үйл ажиллагааны эрсдэлийг тооцох аргачлал, харилцагчийн хохирлыг барагдуулах зохицуулалтыг тусгасан журам;

27.2.18.ё.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-д заасан журам.”

3/27 дугаар зүйлийн 27.4, 27.5 дахь хэсэг:

“27.4.Брокерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.4.1.үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас шинээр гишүүнээр элсүүлэхэд тавих шалгуур, арилжаанд оролцох шаардлагыг хангасан талаарх дүгнэлт;

27.4.2.үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцоо, клирингийн байгууллагын программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай тодорхойлолт.

27.5.Дилерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна энэ хуулийн 27.4.1-д заасан баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ.”

3 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.2.2 дахь заалтын “этгээдэд тавих нөхцөл,” гэснийг “этгээдийн үйл ажиллагаанд тавих” гэж, 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн “24.2-т заасан” гэснийг “24.1.1, 24.1.2, 24.1.3, 24.1.4, 24.1.5, 24.1.6, 24.1.7, 24.1.8, 24.1.9, 24.1.10, 24.1.11, 24.1.13, 24.1.14-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэх” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.2.1 дэх заалтын “олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журам болон” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.2.12 дахь заалтыг, 33 дугаар зүйлийн 33.8 дахь хэсгийг, 63 дугаар зүйлийн 63.1.6 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ - ᠤ ᠡᠳᠦᠷ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] »

[illegible] :

«[illegible]
[illegible] »

[illegible]
[illegible] :

[illegible] :

«[illegible]
[illegible]
[illegible] »

[illegible] :

«[illegible]
[illegible] :

[illegible] :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

[illegible]

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ
2026 он №31/1426/

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“15.2.Энэ хуулийн 13.4-т заасны дагуу зөвшөөрөлтэйгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид тавих нөхцөл, шаардлагыг Хороо тогтооно.”

2 дугаар зүйл.Хадгаламж зээлийн хоршооны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 9.1.17 дахь заалт нэмсүгэй:

"9.1.17.хүний нөөцийн мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшсэнийг нотлох баримт."

2 дугаар зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 дахь заалтын "хадгалах," гэсний дараа "тээвэрлэх," гэж, 6.1.5 дахь заалтын "аюултай бодисын" гэсний дараа "турших, бүртгэх," гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн "импортлох," гэсний дараа "хил дамжуулан тээвэрлэх," гэж, мөн зүйлийн 9.1.6 дахь заалтын "болзошгүй осол," гэсний өмнө "эрсдлийн үнэлгээ," гэж, 9.1.7 дахь заалтын "явуулах" гэсний дараа ", агуулах, эсхүл" гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн "тусгай" гэсний дараа "өрөө болон" гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь хэсгийн "мэдээг" гэсний дараа "энэ хуулийн 6.1.7-д заасан мэдээллийн санд тухай бүр бүртгүүлж," гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйл:

"**5 дугаар зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодис импортлох, ашиглах үйл ажиллагаа эрхлэх**

5.1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.17-д заасан тэсэрч дэлбэрэхээс бусад нэг жилийн нийт хэрэглээ нь 1000 килограмм хүртэл химийн хорт болон аюултай бодис импортлох, ашиглах үйл ажиллагаа эрхлэх энгийн зөвшөөрлийг Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага 3 жилийн хугацаатай олгоно.

5.2.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.14-т заасан тэсэрч дэлбэрэхээс бусад нэг жилийн нийт хэрэглээ нь 1000 килограммаас их химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, худалдах, ашиглах тусгай зөвшөөрлийг Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага 5 жилийн хугацаагаар олгоно.

5.3.Зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох харилцааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасны дагуу зохицуулна.”

2/6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсэг:

“6.2.Энэ хуулийн 5.1-д заасан зөвшөөрөл олгох, химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого, зохицуулалтын асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус химийн мэргэжлийн зөвлөл Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэд ажиллах бөгөөд зөвлөлийн дүрэм, бүрэлдэхүүнийг Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

3/11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэг:

“11.1.Тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд химийн хорт болон аюултай бодис худалдахдаа худалдан авсан этгээдийн хаяг, бодисын нэр, төрөл, хэмжээ, ашиглах зориулалтыг заасан мэдээллийг энэ хуулийн 6.1.7-д заасан мэдээллийн санд бүртгүүлнэ.”

4 дүгээр зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.3 дахь заалтын “жил бүр шинэчлэн батлах;” гэснийг “баталж, шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “талаар” гэснийг “талаарх болон” гэж, мөн зүйлийн 9.1.12 дахь заалтын “химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн Үндэсний зөвлөлийн шинжээчдийн багийн дүгнэлт” гэснийг “Химийн мэргэжлийн зөвлөлийн дүгнэлт” гэж, 9.1.13, 9.1.14 дэх заалтын “эх хувь” гэснийг “хуулбар хувь” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠡᠳᠦᠷ — ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

᠑ [illegible]

[illegible]

᠒ [illegible]

[illegible]

᠔/᠑ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХОВОРДСОН АМЬТАН, УРГАМАЛ, ТЭДГЭЭРИЙН ГАРАЛТАЙ ЭД ЗҮЙЛИЙН ГАДААД ХУДАЛДААГ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.6-8.8 дахь хэсэг:

“8.6.Иргэн энэ хуулийн 8.1-д заасан зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

8.6.1.амьтан агнах, барих зөвшөөрөл, гарал үүслийн тодорхойлолт худалдан авсныг нотлох баримт бичиг;

8.6.2.хүлээн авах болон илгээх хаяг;

8.6.3.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд заасан төлбөр, хураамж төлсөн баримт.

8.7.Хуулийн этгээд энэ хуулийн 8.1-д заасан зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

8.7.1.амьтан агнах, барих гэрээний хуулбар;

8.7.2.судалгааны дээж шинжлүүлэх тохиолдолд гадаадын хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээний хуулбар;

8.7.3.хүлээн авах болон илгээх хаяг;

8.7.4.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд заасан төлбөр, хураамж тушаасан баримт бичиг.

8.8.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийг хилээр нэвтрүүлэхэд Генетик нөөцийн тухай хуулийн 10.1-д заасан генетик нөөц, генетик нөөцтэй холбоотой уламжлалт мэдлэгийн бүртгэл, мэдээллийн санд бүртгүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 8.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл болон далай тэнгисээс олборлон оруулах гэрчилгээ авах хүсэлтээ Удирдан зохицуулах зөвлөлд ирүүлнэ” гэснийг “хүсэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад гаргана” гэж, 8.2 дахь хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөл уг хүсэлтийг” гэснийг “Энэ зүйлийн 8.1-д заасан хүсэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 8.5 дахь хэсгийн ”Зөвшөөрөл, гэрчилгээг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2 дахь хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөл” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 9.3 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл, гэрчилгээг” гэснийг “зөвшөөрлийг” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөлийн” гэснийг “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 8.2 дахь хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 9.1, 9.2 дахь хэсгийн “, гэрчилгээ” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх заалт, 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ::

᠑.᠒.᠖. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠶᠡᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ

᠑.᠒.᠗. ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠵᠠᠰᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠠᠤᠯᠢ;

ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠢ;

᠑.᠒.᠘. ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠤᠰ ᠶᠢᠨ

᠑.᠒.᠙. ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠢ;

᠑.᠒.᠑᠐. ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑.᠖ — ᠳᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ᠎ᠠ:

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ::

᠑.᠖.᠘. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠶᠡᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ

᠑.᠖.᠙. ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠵᠠᠰᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠬᠠᠤᠯᠢ;

ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

᠑.᠖.᠑᠐. ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ

«᠑.᠖.᠑᠑. ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠪᠠᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑.᠖ — ᠳᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ᠎ᠠ:

᠙/᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑.᠖ — ᠑.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ:

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ :: ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ
ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠲᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠶᠢᠨ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯ᠂

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠙ — ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хог хаягдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/26 дугаар зүйлийн 26.1.8, 26.1.9 дэх заалт:

“26.1.8.газар эзэмших гэрчилгээний баталгаажсан хуулбар, эсхүл түрээсийн гэрээ хийсэн байна;

26.1.9.байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан хийсэн байна.”

2/38 дугаар зүйлийн 38.3.4-38.3.6 дахь заалт:

“38.3.4.аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан;

38.3.5.аюултай хог хаягдлын лабораторийн шинжилгээний дүн;

38.3.6.экспортлох аюултай хог хаягдлын сав, баглаа, боодол, хаяг шошгыг тодорхой харуулсан фото зураг.”

2 дугаар зүйл.Хог хаягдлын тухай хуулийн дараах заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалт:

“8.1.4.аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах, экспортлох үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг хуулийн этгээдэд олгох;”

2/9 дүгээр зүйлийн 9.3.2 дахь заалт:

“9.3.2.энгийн хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн болон хог хаягдлыг сэргээн ашиглах, устгах, булшлах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгох;”

3 дугаар зүйл.Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.3.3 дахь заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.6, 37.7, 37.8 дахь хэсгийн, 38 дугаар зүйлийн 38.2, 38.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠤᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠯᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠳᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ;»

«᠔.᠑.᠖.ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤ ᠪᠦᠷᠢᠯᠳᠦᠬᠦᠨ᠂ ᠲᠣᠭᠠᠨᠲᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ᠂ ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠡᠯ᠂ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂

᠒/᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔.᠑.᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ:

ᠬᠣᠣᠰ ᠲᠠᠪᠤ..»

᠓᠔.᠓.᠖.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠤᠯᠠᠬᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠠᠵᠢᠯ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ᠂ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ᠂ ᠤᠯᠤᠰ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ
᠓᠔.᠓.᠗.ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ;

«᠓᠔.᠓.᠕.ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠨ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯ ᠢ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ᠎ᠠ;

᠔/᠓᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠔.᠓.᠕ – ᠓᠔.᠓.᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

᠓᠖.᠑.᠙.ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯ ᠢ ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠦ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ..»

«᠓᠖.᠑.᠔.ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠨ᠂ ᠵᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠬᠦᠷᠭᠡᠬᠦ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠠ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ;

᠒/᠓᠖ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠖.᠑.᠔᠂ ᠓᠖.᠑.᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠮᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ:

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ
ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ

2/6 ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠤᠨ ᠖.᠓.᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠢ :

ᠪᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠨ ᠦ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖.᠓.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «᠖.᠓.᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠖.᠓.᠔᠂ ᠖.᠓.᠕» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠢ :

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭ᠎ᠠ ᠣᠨ ᠤ ... ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ... ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨ. ᠤᠴᠠᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хот байгуулалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.2.1 дэх заалт нэмсүгэй:

“11.2.1.хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

11.2.1.а.хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

11.2.1.б.багаж, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн жагсаалт, техникийн хүчин чадлын тодорхойлолт.”

2 дугаар зүйл.Хот байгуулалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсгийн “байгууллагаас” гэсний дараа “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна энэ зүйлийн 11.2.1-д заасан баримт бичгийг бүрдүүлж, тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг хангаж” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“7.1.4.хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг тогтоох;”

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠒ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠔ – ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠑᠑᠂᠔᠂᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠰᠦᠭᠡᠢ:

«᠑᠑᠂᠔᠂᠑᠂ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠪᠤᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ:»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑᠂᠔᠂᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ:

᠑᠑᠂᠔᠂᠑᠂ᠠ᠂ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠑᠑᠂᠔᠂᠑᠑
᠑᠑᠂᠔᠂᠑᠂ᠪ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠢ᠂ ᠬᠥᠷᠥᠰᠦ᠂ ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠵᠠᠭᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠤᠨ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠵᠠᠭᠠᠬᠤ ᠤᠨ

«ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠔᠂᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕– ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑᠂᠔᠂᠑– ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ
᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑᠂᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠬᠠᠰᠤᠭᠠᠳ
ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠄»

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠂᠑᠂᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ:

«᠒᠂᠑᠂᠖᠂ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠲᠤ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠄»

᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠓ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠑ – ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨ᠂ ᠤᠴᠠᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ХОТ, СУУРИНЫ УС ХАНГАМЖ, АРИУТГАХ ТАТУУРГЫН АШИГЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь заалтын, 12 дугаар зүйлийн 12.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАРАЛТАЙ БАРАА, ТҮҮХИЙ ЭДИЙН БИРЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.12, 4.13 дахь хэсэг:

"4.12.Биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

4.12.1.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

4.12.2.үүсгэн байгуулагч, эсхүл хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллага болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

4.12.3.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

4.12.4.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

4.12.5.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай мэдээлэл;

4.12.6.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-д заасан журам;

4.12.7.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

4.12.8.эрх бүхий албан тушаалтан болон мэргэжилтэн нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг

хангасан болохыг нотлох баримт бичиг болон өмнө ажиллаж байсан байгууллагын тодорхойлолт;

4.12.9.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

4.12.10.компанийн гурван жилийн бизнесийн төлөвлөгөө болон тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалтын танилцуулга;

4.12.11.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтнийг томилсон эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн хуулбар;

4.12.12.биржийн зохицуулах зөвлөл, төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх захирлын баталсан үйл ажиллагаанд мөрдөх холбогдох дүрэм, журам;

4.12.13.биржийн байнгын болон байнгын бус гишүүн оролцогчтой байгуулах гэрээний төсөл;

4.12.14.төлбөр тооцооны үйл ажиллагааг гүйцэтгэгч этгээдтэй байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.

4.13.Энэ хуулийн 4.12-т заасны дагуу биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй этгээд нь энэ хуулийн 5.2-т заасан журмыг үйл ажиллагаа эрхлэхээс өмнө баталсан байна.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.9 дэх хэсэг:

“10.9.Биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

10.9.1.энэ хуулийн 4.12.1, 4.12.2, 4.12.3, 4.12.4, 4.12.5, 4.12.6, 4.12.7, 4.12.8, 4.12.9, 4.12.10-т заасан баримт бичиг;

10.9.2.хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлаар баталсан үйл ажиллагааны журам;

10.9.3.бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн агуулахтай бол холбогдох нотлох

баримт, эсхүл итгэмжлэгдсэн агуулах бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулсан бол гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

10.9.4.брокерийн итгэмжлэгдсэн агуулах болон гэрээт итгэмжлэгдсэн тээвэрлэлт, лабораторийн байгууллага, дотоод ажиллагааны горим нь тогтоосон шаардлагыг хангасан эсэх талаарх биржийн дүгнэлт;

10.9.5.биржээр арилжаалахаар заасан бараа, түүхий эдийн бүтээгдэхүүний нэр төрөл тус бүрд тохирсон бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн агуулахтай бол хуулийн этгээдийн биржийн итгэмжлэл, эсхүл итгэмжлэгдсэн агуулах бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулсан бол гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

10.9.6.биржээр арилжаалахаар заасан бараа, түүхий эдийн бүтээгдэхүүний нэр төрөл тус бүрд тохирсон бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн лаборатори, тээвэрлэлтийн байгууллагатай байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.”

2 дугаар зүйл.Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.9 дэх хэсгийн “арилжаанд оролцох тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага болон биржийн” гэснийг “болон биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид тавих нөхцөл, шаардлага, тэдгээрийн” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “үндэсний хөрөнгө оруулалт давамгайлсан” гэснийг “Монгол Улсад бүртгэлтэй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ /ᠪᠣᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ/ — ᠶᠢᠨ ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠠᠪᠤᠭᠳᠠᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ «ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂
᠒᠐ ᠤᠷᠤᠰᠢᠯ ᠲᠦᠪ ᠦᠨ ᠒᠐᠐᠙ ᠣᠨ ᠤ «ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨ»
ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡ ᠥᠭᠡ ᠪᠡᠷ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠲᠤᠰ ᠤᠷᠤᠰᠢᠯ ᠲᠦᠪ ᠦᠨ᠃᠃ ᠲᠤᠰ ᠤᠷᠤᠰᠢᠯ ᠲᠦᠪ ᠦᠨ ᠶᠠᠪᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠃

ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ
ᠠᠵᠢᠯ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ

ᠯᠠ᠂ ᠪᠠᠲᠤᠴᠡᠴᠡᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 17.6 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“17.6.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 18 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 18.4 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрлийн” гэж, 19, 20 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.10 дахь заалтын, 5 дугаар зүйлийн 5.2.7 дахь заалтын, 8 дугаар зүйлийн 8.3.1 дэх заалтын, Дөрөвдүгээр бүлгийн гарчгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн, 17.1, 17.2, 17.5 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 17.1.1 дэх заалтын, 18 дугаар зүйлийн 18.1, 18.2, 18.3, 18.4 дэх хэсгийн, мөн зүйлийн 18.3.1 дэх заалтын, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.3 дэх хэсгийн, 19.1.1 дэх заалтын, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн, 20.1.1, 20.1.2, 20.1.5 дахь заалтын, 21 дүгээр зүйлийн 21.1.1 дэх заалтын, 28 дугаар зүйлийн 28.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА** **С.БЯМБАЦОГТ**

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах бүлэг, зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.13, 3.1.14 дэх заалт:

“3.1.13.“хөрөнгө оруулагчийн гомдол” гэж төрийн байгууллага, албан тушаалтны үйлдэл, эс үйлдэхүйтэй холбоотойгоор хөрөнгө оруулагчаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлоо хамгаалуулахаар энэ хуулийн 23 дугаар зүйлд заасны дагуу гаргасан хүсэлтийг;

3.1.14.“хөрөнгө оруулалтын маргаан” гэж хөрөнгө оруулалт, эсхүл хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбогдуулан хөрөнгө оруулагч болон төрийн байгууллага хооронд үүссэн маргааныг.”

2/4^{1} дүгээр зүйл:

“4^{1} дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын талаар баримтлах зарчим

4^{1}.1.Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Нэгдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан зарчмаас гадна дараах зарчмыг баримтална:

4^{1}.1.1.хөрөнгө оруулагчид шударга, тэгш хандах;
4^{1}.1.2.хөрөнгө оруулагчийг үл ялгаварлан гадуурхах;
4^{1}.1.3.хөрөнгө оруулалтыг хамгаалах, хөрөнгө оруулалтын үр шим, хууль ёсоор олсон орлого, хөрөнгөө чөлөөтэй эзэмших, ашиглах, захиран зарцуулах;

4^{1}.1.4.хөрөнгө оруулалтын орчны ил тод, тогтвортой, урьдчилан таамаглахуйц байдлыг хангах;

4^{1}.1.5.гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар биелүүлэх;
4^{1}.1.6.тогтвортой, хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтыг дэмжих.”

3/5 дугаар зүйлийн 5.1.6, 5.1.7 дахь заалт:

“5.1.6.үйлдвэр, машин механизм, технологи дамжуулах, барилга байгууламжийн үндсэн хөрөнгөд биет байдлаар хөрөнгө оруулалт хийх;

5.1.7.оюуны өмчийн эрхийг холбогдох хуульд заасны дагуу эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад хөрөнгө оруулалт хийх;”

4/6 дугаар зүйлийн 6.11-6.14 дэх хэсэг:

“6.11.Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа, хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндөх хууль тогтоомжийн болон захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл, захиргааны шийдвэрийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 38.4 дэх хэсэг, Захиргааны ерөнхий хуулийн 27 дугаар зүйл, 62.1 дэх хэсэгт заасны дагуу урьдчилан мэдээлж, санал авах, сонсох ажиллагаа явуулах, хэлэлцүүлэх, албан ёсоор нийтлэх замаар ил тод байдлыг хангана.

6.12.Төрийн байгууллага, албан тушаалтны хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүйн улмаас хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь зөрчигдсөн бол түүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалж, учирсан хохирлыг хуульд заасны дагуу барагдуулна.

6.13.Хууль бус үндэслэлээр хөрөнгө оруулагчийн үйл ажиллагааг аливаа хэлбэрээр зогсоох, түдгэлзүүлэх, саад учруулахыг хориглоно.

6.14.Хөрөнгө оруулагчийн үйл ажиллагаанд хийх төрийн хяналт шалгалтыг хуульд заасан үндэслэлийн дагуу давхардалгүй төлөвлөж, хэрэгжүүлэх бөгөөд хуульд заасан хугацааг хэтрүүлэхийг хориглоно.”

5/8^1 дүгээр зүйл:

“8^1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын бүрэн эрх

8^1.1.Засгийн газар хөрөнгө оруулалтын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

8^1.1.1.хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн бодлогыг боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах;

8^1.1.2.энэ хуульд заасан хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах эрх олгох;

8^1.1.3.хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, хөрөнгө оруулалтын баталгааг хангах, хөрөнгө оруулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах чиглэлээр шийдвэр гаргах;

8^1.1.4.хөрөнгө оруулагчдад Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын баримт бичигт туссан хөгжлийн төсөл хэрэгжүүлэх нээлттэй

санал хүргүүлэх, төсөл хэрэгжүүлэгчийг олон улсын нээлттэй сонгон шалгаруулалтаар сонгох.”

6/9 дүгээр зүйлийн 9.2.15 дахь заалт:

“9.2.15.хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг хамгаалах асуудлыг Засгийн газарт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх.”

7/9^1дүгээр зүйл:

“9^1дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын чиг үүрэг

9^1.1.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

9^1.1.1.хөрөнгө оруулалтыг татах, хадгалах, дэмжих цогц үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;

9^1.1.2.хөрөнгө оруулалтын талаарх хууль, эрх зүйн орчныг сурталчлах, мэдээллээр хангах;

9^1.1.3.хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт хийх, хөрөнгө оруулалтыг тогтвортой үргэлжлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

9^1.1.4.хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг шийдвэрлэх;

9^1.1.5.хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор төрийн бусад үйлчилгээний талаар зөвлөх болон цахим нэг цонхны үйлчилгээ үзүүлэх;

9^1.1.6.хөрөнгө оруулалттай холбоотой статистик, мэдээллийг төв банк, төсөв, санхүү, татвар, нийгмийн даатгал, гааль, чөлөөт бүс, улсын бүртгэл, хөдөлмөр эрхлэлт, гадаадын иргэн, харьяат, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллагаас гаргуулж, нэгдсэн статистик, мэдээллийн санг хөтлөх;

9^1.1.7.дотоодын хуулийн этгээдэд хөрөнгө оруулалт татахтай холбоотой сургалт зохион байгуулах;

9^1.1.8.хуульд заасан бусад.”

8/22 дугаар зүйлийн 22.8 дахь хэсэг:

“22.8.Гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалт хийх хүсэлтийг хүлээн авч, шийдвэрлэх журмыг Засгийн газар батална.”

9/ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ:

“ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧИЙН ГОМДОЛ,
МАРГААНЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

23 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг шийдвэрлэх

23.1.Хөрөнгө оруулагч нь төрийн байгууллага, албан тушаалтны хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүйн улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн талаарх гомдлыг хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад гаргаж болно.

23.2.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг хянан үзэхдээ холбогдох төрийн байгууллагаас тайлбар, мэдээлэл авч болно.

23.3.Энэ хуулийн 23.2-т заасан төрийн байгууллага, албан тушаалтан гомдолд дурдсан асуудлаар үндэслэл бүхий тайлбар, мэдээллийг тав хоногт багтаан хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

23.4.Гомдлыг хянан үзэхэд холбогдох төрийн байгууллага, албан тушаалтны буруутай үйл ажиллагаа байна гэж үзсэн тохиолдолд тухайн төрийн байгууллага, албан тушаалтанд, эсхүл дээд шатны байгууллага, албан тушаалтанд шаардлагатай арга хэмжээг авхуулах тухай санал, дүгнэлт хүргүүлнэ.

23.5.Энэ хуулийн 23.4-т заасан төрийн байгууллага, албан тушаалтан Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас ирүүлсэн санал, дүгнэлтийн биелэлтийн талаар эргэн мэдэгдэж, тайлагнана.

23.6.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага гомдлыг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор хянан үзэж шийдвэрлэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд 30 хоногоор сунгаж болно. Шийдвэрлэсэн арга хэмжээний талаар хөрөнгө оруулагчид хариу мэдэгдэнэ.

23.7.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг шаардлагатай гэж үзвэл Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, шийдвэрлүүлнэ.

23.8.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага дараах тохиолдолд гомдлыг хүлээн авахаас татгалзаж, буцаана:

23.8.1.Үндсэн хуулийн цэц, шүүх, мөрдөн шалгах ажиллагааны шатанд байгаа болон хянан шийдвэрлэгдсэн эрүү, иргэн, захиргаа, зөрчлийн хэрэг, маргааны талаарх гомдол;

23.8.2.дотоодын, эсхүл гадаадын арбитр, эсхүл гадаад улсын шүүхийн шатанд шийдвэрлэгдэж байгаа болон хянан шийдвэрлэгдсэн маргаантай холбоотой гомдол;

23.8.3.тагнуул, үндэсний аюулгүй байдлыг хамгаалах, төрийн гадаад бодлогыг шууд хэрэгжүүлэхтэй холбоотой гомдол;

23.8.4.Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын хянан шалгаж байгаа хүний эрхийн зөрчлийн талаарх гомдол;

23.8.5.татварын маргаан таслах зөвлөлөөр хянагдвал зохих татварын акттай холбоотой гомдол.

23.9.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь энэ хуулийн 23.8-д заасан буюу харьяаллын бус гомдлыг хүлээн авахаас татгалзаж, 30 хоногийн дотор хариу мэдэгдэнэ.

23.10.Хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг шийдвэрлэх нь шүүх, арбитрын байгууллагаар шийдвэрлүүлэх эрхийг хязгаарлахгүй.”

10/24 дүгээр зүйл:

“24 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын маргаан

24.1.Монгол Улсын хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол хөрөнгө оруулагч болон Монгол Улсын төрийн байгууллага хооронд үүссэн хөрөнгө оруулалтын маргааныг хөрөнгө оруулалтын гэрээний дагуу шийдвэрлэх бөгөөд хэрэв хөрөнгө оруулалтын гэрээгээр зохицуулаагүй, эсхүл гэрээ байхгүй бол талууд хэлэлцээний, эсхүл эвлэрүүлэн зуучлах замаар шийдвэрлэнэ.

24.2.Хэрэв талууд маргааныг хэлэлцээний, эсхүл эвлэрүүлэн зуучлах замаар 6 сарын дотор шийдвэрлэж чадаагүй тохиолдолд талуудын харилцан тохиролцсон олон улсын, эсхүл үндэсний арбитраар шийдвэрлүүлж болно.

24.3.Энэ хуулийн 24.1-д заасан маргаанд холбогдох асуудлыг хуулиар шүүхийн онцгой харьяалалд хамааруулсан бол маргааныг Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийн “хууль бусаар” гэсний дараа “шууд болон шууд бус хэлбэрээр” гэж, мөн зүйлийн 6.5 дахь хэсгийн “зах зээлийн үнэлгээгээр” гэсний өмнө “олон улсын” гэж, мөн хэсгийн “үнийн хамт төлнө.” гэсний дараа “Тус нөхөн олговор нь бүрэн хөрвөх, чөлөөтэй шилжүүлж болохуйц байна.” гэсэн өгүүлбэр, 7 дугаар зүйлийн 7.1.8 дахь заалтын “хүлээн авах” гэсний дараа “, энэ хуулийн 23.1-д заасан хөрөнгө оруулагчийн гомдол гаргах” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “хувийг” гэсний дараа “шууд болон шууд бусаар” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.2.11 дэх заалт:

“9.2.11.тогтворжуулах гэрчилгээ эзэмшигч хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа нь төслийн бизнес төлөвлөгөө болон техник, эдийн засгийн үндэслэлд нийцсэн эсэхэд хяналт тавих;”

2/16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсэг:

“16.2.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт таваас доошгүй жилийн хугацаанд төсөл хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, нутаг дэвсгэрээс хамаарч доор дурдсан хугацаагаар тогтворжуулах гэрчилгээг олгоно:

№	**Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ /төгрөг/**		Тогтворжуулах гэрчилгээний хугацаа /жил/
	Улаанбаатар хот	Бусад	
1	20-50 тэрбум	10-50 тэрбум	10
2	50 тэрбум 1 төгрөг-100 тэрбум		15
3	100 тэрбум 1 төгрөгөөс дээш		20

”

4 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалтын “аж ахуйн нэгж” гэснийг “хуулийн этгээд” гэж, мөн заалтын “аж ахуйн нэгжийг” гэснийг “хуулийн этгээдийг” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.1.6 дахь заалтын дугаарыг “5.1.8” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, “Долоодугаар бүлэг” гэснийг “Наймдугаар бүлэг” гэж, 23 дугаар зүйлийн дугаарыг “25 дугаар зүйл” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.1, 23.2 дахь хэсгийн дугаарыг “25.1, 25.2” гэж, 24 дүгээр зүйлийн дугаарыг “26 дугаар зүйл” гэж, 24.1 дэх хэсгийн дугаарыг “26.1” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3.1 дэх заалтын “салбар” гэснийг, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “энэ хуулийн 9.3-т заасан зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.3, 9.4, 9.5 дахь хэсэг, мөн зүйлийн 9.2.4, 9.2.5, 9.2.6, 9.2.7, 9.2.8, 9.2.9, 9.2.14 дэх заалт, 16 дугаар зүйлийн 16.4, 16.5 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.2.5 дахь заалт, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.8 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐-ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ᠂ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠂ ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ ᠪᠡᠷ ᠬᠤᠪᠢᠯᠭᠠᠨ ᠠ᠄

᠑/ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠑.᠓᠐᠂ ᠓.᠑.᠓᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠓.᠑.᠓᠐.«ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠯ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠨᠢ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠦᠯ᠂ ᠡᠳᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠯ᠂ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠭᠦᠢᠴᠡᠳᠬᠡᠬᠦ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠵᠥᠪᠯᠡᠯᠢᠭ ᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠯᠡᠯ᠂ ᠬᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠣᠨ᠎ᠠ᠃

«᠓.᠑.᠓᠑.«ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠨᠢ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠣᠲᠠ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠭᠦᠢᠴᠡᠳᠬᠡᠭᠴᠢ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠢ ᠬᠡᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃»

᠒/ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ

᠘.᠑.ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠯ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠭᠦᠢᠴᠡᠳᠬᠡᠭᠴᠢ ᠨᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠘.᠑.᠑.ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠦᠯ᠂ ᠵᠢᠷᠤᠭ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠬᠦ᠂

᠘.᠑.᠒.ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠥᠪᠯᠡᠯᠢᠭ ᠦᠨ ᠳᠠᠭᠠᠤ ᠭᠦᠢᠴᠡᠳᠬᠡᠬᠦ᠂

᠘.᠑.᠓.ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠬᠢᠨᠠᠬᠤ᠂ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠯᠡᠯ᠂ ᠮᠠᠲ᠋ᠧᠷᠢᠶᠠᠯ᠂ ᠲᠣᠨᠣᠭ ᠲᠥᠬᠥᠦᠷᠦᠮᠵᠢ ᠪᠠ ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠴᠢᠨᠠᠷ᠂ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ᠃

[illegible]

᠑/᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠢᠯᠪᠤᠷᠢ

᠔.᠑.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠤᠳᠬ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠄

᠔.᠑.᠑.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠠᠵᠢᠭᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢ᠄

᠔.᠑.᠒.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ᠄

᠔.᠑.᠓.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠨᠥᠬᠥᠴᠡᠯ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ᠂ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢ ᠠᠵᠢᠭᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ
ᠬᠡᠷᠡᠭ᠂ ᠮᠠᠷᠭᠠᠨ ᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠢ᠄

᠔.᠑.᠔.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠲᠡᠭᠰᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠨᠳᠤᠬᠤ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠩᠭᠠᠯᠲᠠ ᠬᠢᠭᠡᠳ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ
ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠵᠣᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠰᠤᠷᠲᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒/᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕.᠓.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲ᠎ᠠ᠄

«᠕.᠓.᠕.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠢ ᠬᠥᠲᠥᠯᠪᠦᠷᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ
ᠬᠠᠨᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠡᠮᠪᠡ᠃»

᠓/᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ
ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ

᠖.᠑.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠄

᠖.᠑.᠑.ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠥᠲᠥᠯᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠨ᠎ᠠ᠃

ᠳᠣᠯᠣᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠦᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠢ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠦ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠠᠪᠬᠤ᠂ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠬᠦ
«᠒᠐᠒᠖.᠒.ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ»

᠖.᠔.᠒.ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠄

«᠖.᠔.᠒.ᠵᠦᠢᠯ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ᠄»

᠖.᠔.᠓.ᠵᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠯ ᠳᠦ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠖.᠔.᠔.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠪᠠᠭᠲᠠᠬᠤ ᠠᠯᠪᠠ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ᠂ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠨᠥᠭᠥᠴᠡ᠂ ᠰᠠᠩ ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠡ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠲᠥᠰᠥᠯ ᠬᠥᠲᠥᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠵᠢᠴᠢ ᠪᠣᠰᠤ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ᠂ ᠠᠶᠤᠯ ᠦᠨ ᠦᠨᠡᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠳᠦᠭᠦᠮ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠖.᠔.᠕.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠠᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠳᠦ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠰᠠᠨᠠᠭᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠢᠯᠭᠡᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠄

᠖.᠔.᠖.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ ᠳᠦ ᠰᠠᠨᠠᠯ᠂ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠳᠦᠭᠦᠮ ᠦᠨ ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠳᠤ ᠬᠡᠪ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠯᠪᠢᠬᠤ᠄

᠖.᠔.᠗.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠲᠠᠢᠯᠠᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢᠯᠡᠷᠬᠡᠢᠯᠡᠨ ᠦᠵᠡᠬᠦ᠄

᠖.᠔.᠘.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠡ ᠳᠦ ᠲᠠᠯᠠᠪᠤᠷᠢ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠳᠣᠯᠣ ᠳᠦ ᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠭᠥᠷᠥᠭᠡᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠬᠢᠨᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ᠄

᠒᠑/᠓ ᠵᠦᠢᠯ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒᠑.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:

«᠒᠑.᠓. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠪᠤᠰᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠯ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠡᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠂ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠤ ᠨᠡᠭᠡᠴᠡ ᠪᠡᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ:

№	ᠪᠠᠶᠢᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ /ᠮᠧᠲ᠋ᠷ/		ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ /ᠮᠧᠲ᠋ᠷ/
	ᠥᠷᠭᠡᠨ ᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ	ᠤᠷᠲᠤ	
᠑	ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠒᠐ – ᠓᠐	ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠒᠐ – ᠑᠐	᠑᠐
᠒	ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠡᠴᠡ ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠑᠐᠐ – ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠒᠐		᠒᠕
᠓	ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠡᠴᠡ ᠮᠧᠲ᠋ᠷ ᠑᠐᠐ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ		᠓᠐

«ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠗.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠢ «ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒.᠑.᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠢ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠑᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠕.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠢ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠒᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠕.᠒᠂ ᠒᠕.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠒᠕.᠒» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠢ «᠒᠕.᠑» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ:

᠓. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠒.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠶᠠᠪᠤᠴᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ» ᠭᠡᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ» ᠭᠡᠵᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠷ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠤᠨ᠎ᠠ:

᠖ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠃

᠗ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ [illegible] ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ [illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө тогтворжуулах гэрчилгээ авсан хуулийн этгээдийн тогтворжуулах гэрчилгээний хугацаа, нөхцөл нь уг гэрчилгээний хугацаа дуусах хүртэл хүчинтэй байна.

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулсан хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтын гэрээний хугацаа, нөхцөл уг гэрээний хугацаанд хүчинтэй байна.

3 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө тогтворжуулах гэрчилгээ авах, хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах хүсэлтийг ирүүлсэн бол тухайн хүсэлтийг Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн дагуу шийдвэрлэнэ.

4 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө улсын бүртгэлд бүртгүүлэх хүсэлт гаргасан хуулийн этгээдийн төлөх улсын тэмдэгтийн хураамжийн хэмжээ нь тухайн хүсэлт гаргах үеийн хүчин төгөлдөр хууль тогтоомжийн дагуу төлнө.

5 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө төрийн хяналт шалгалтын тухайн жилийн нэгдсэн хуваарь батлагдсан бол тухайн хуваарийн дагуу хяналт шалгалтыг хийнэ.

6 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөхөөс өмнө хөрөнгө оруулагчаас хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ирүүлсэн гомдол, хүсэлтийг хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад шилжүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠢ
ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠬᠦ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ [illegible]᠃

᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠠ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 19.15 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“19.15.Хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хүсэлтийг доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

19.15.1.хөрөнгө оруулалтын сангийн дүрэм, нэгж эрхийн танилцуулгад заасан хөрөнгө, санхүүгийн хэрэгслийг тусгаарласан дансанд бүрэн төвлөрүүлсэн тухай хөрөнгө хадгалах гэрээ байгуулсан кастодианы тодорхойлолт;

19.15.2.хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанитай байгуулсан хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ, нээлттэй төрлийн хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьд нэгж эрхийн танилцуулга, хаалттай төрлийн болон биржээр арилжаалагддаг сангийн хувьд үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгүүлсэн нэгж эрхийн танилцуулга;

19.15.3.биржээр арилжаалагддаг сангийн хувьд нэгж эрхээ анхдагч зах зээлд санхүүгийн хэрэгслээр солих ажиллагаа амжилттай явагдсан гэж үзсэн талаарх үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын дүгнэлт.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠔ – ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ
ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ
ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ [illegible] ᠑᠙.᠑᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠨᠡᠮᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠄

«᠑᠙.᠑᠒.[illegible] [illegible]

᠑᠙.᠑᠒.᠑.[illegible]

᠑᠙.᠑᠒.᠒.[illegible]

᠑᠙.᠑᠒.᠓.[illegible]»

᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ [illegible]

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨӨР БАТАЛГААЖСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.4-6.7 дахь хэсэг:

“6.4.Энэ хуулийн 6.1, 20.1, 36.2-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

6.4.1.тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

6.4.2.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

6.4.3.хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллагад болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

6.4.4.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмч бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

6.4.5.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

6.4.6.орон сууц санхүүжилтийн компани болон Хорооноос тогтоосон бусад санхүүгийн байгууллага бол хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

6.4.7.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

6.4.8.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай баримт;

6.4.9.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх дотоод хяналтын хөтөлбөр;

6.4.10.энэ хуулийн 20.1-д заасан тусгай зөвшөөрлийг хүсэгч хуулийн этгээдийн хувьд хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагааны журам болон гэрээний төсөл;

6.4.11.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-д заасан журам.

6.5.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 6.4-т заасаннаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

6.5.1.үүсгэн байгуулагч нь банк бол Монголбанкнаас, орон сууцны санхүүжилтийн компани, эсхүл бусад этгээд бол холбогдох эрх бүхий байгууллагаас тэдгээрийн зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд болон бусад хууль тогтоомжоор хүлээлгэсэн үүргийг хангаж ажиллаж байгаа эсэх талаарх дүгнэлт;

6.5.2.хөрөнгийн мэдээллийг хадгалах нэгдсэн системийн талаарх мэдээлэл;

6.5.3.тусгай зориулалтын компани байгуулах данс, уг дансны орлого, зарлагын урсгалын тодорхойлолт, тэдгээрийг захиран зарцуулах эрхтэй этгээдийн талаарх мэдээлэл;

6.5.4.тусгай зориулалтын компанийн хөндлөнгийн аудиторыг сонгох, өөрчлөх журам.

6.6.Барьцаат үнэт цаас гаргах зорилгоор хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээдэд энэ хуулийн 6.5.3, 6.5.4 дэх заалт хамаарахгүй.

6.7.Хороо тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан үндэслэлээс гадна нээлттэй хүрээнд гаргасан хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргагчийн хувьд холбогдох хууль болон Хорооноос тогтоосон журмыг зөрчсөн талаар үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас гаргасан хүсэлт нь үндэслэл бүхий бол хуульд заасан хугацаагаар түдгэлзүүлнэ.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.6 дахь хэсэг:

“20.6.Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид тавих нөхцөл, шаардлагыг Хороо тогтооно.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “удирдагч нь” гэснийг “удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Хороо олгох бөгөөд” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠖᠂᠖᠂᠖᠂ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬᠤ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠣᠷᠣᠯᠴᠠᠬᠤ᠂ ᠨᠡᠶᠢᠭᠡᠮ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠮᠵᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ
ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠖᠂᠕᠂᠗᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠡᠷᠬᠡ᠂ ᠦᠦᠷᠡᠭ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠲᠤ
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦ᠃

᠖᠂᠕᠂᠘᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠨᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠂ ᠳᠦᠷᠢᠮ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ
ᠰᠢᠭᠤᠳ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠲᠡᠢ᠃

᠖᠂᠕᠂᠙᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠃

᠖᠂᠕᠂᠑᠐᠂ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠙᠐᠂᠑— ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠭᠠᠤ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠭᠤᠳ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ
ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ ᠨᠢ ᠲᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠃

᠖᠂᠕᠂᠑᠑᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠒᠂᠑᠂᠑— ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠰᠤᠳ᠃

᠖᠂᠔᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠᠢ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖᠂᠕— ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠦᠷᠡᠭ
ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢ ᠲᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ᠃

᠖᠂᠔᠂᠑᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠪᠤᠰᠤ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠯᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬᠤ᠃

᠖᠂᠔᠂᠒᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠢᠶᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠦᠮᠦᠰ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠦ᠃

᠖᠂᠔᠂᠓᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠭᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠨᠢᠭᠡ ᠪᠤᠰᠤ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠠᠯᠪᠠ ᠨᠢ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠢ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠᠢ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬᠤ᠃

᠖.᠒.᠖.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠦᠨ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠰᠠᠨᠬᠦᠦᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ᠃

᠖.᠖.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠬᠡᠯᠡᠲᠡᠰ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ
ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖.᠒.᠔᠂ ᠖.᠒.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠖.᠒.᠗.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠭᠰᠢ ᠨᠠᠷ ᠤᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠬᠦ
ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ
ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠥᠲᠡᠯᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠵᠤ᠂ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠦᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ
ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠴᠢ ᠨᠠᠷ ᠲᠤ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠃»

᠒/᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠐.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠒᠐.᠖.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠨᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠂
ᠰᠤᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠳ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠲᠤ ᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠐.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ
«ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ» ᠭᠡᠵᠦ ᠦᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑ ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠨ.ᠤᠴᠢᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХУВИЙН ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын, 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “болон сургалт явуулах зөвшөөрөл олгох” гэснийг хассугай.

3 дугаар зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ · [illegible]

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠬᠦ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ::

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢᠶᠠᠷ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ::

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ::

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓.᠑.᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠘.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ · ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ
ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ХУВИРГАСАН АМЬД ОРГАНИЗМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хувиргасан амьд организмын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хувиргасан амьд организмын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠮᠢᠳᠤ ᠣᠷᠭᠠᠨᠢᠵᠮ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠮᠢᠳᠤ ᠣᠷᠭᠠᠨᠢᠵᠮ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 2 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 2.1 ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ᠂ 6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 6.1᠂ 6.5 ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠄

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠮᠢᠳᠤ ᠣᠷᠭᠠᠨᠢᠵᠮ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 6 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ 6.4.3 ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠰᠤᠭᠠᠢ᠄

ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠄

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ХУВЬ ХҮНИЙ ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.17 дахь хэсгийн “2024-2026 онд 90 хувиар, 2027-2029 онд” гэснийг “2024-2034 онд 90 хувиар, 2035-2040 онд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн 2041 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэл дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠋ᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠠᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ — ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠣᠷᠣᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠠᠲᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠣᠷᠣᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠠᠲᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠓᠂᠑᠗ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠒᠐᠒᠔ — ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠳᠤ ᠙᠐ ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠷ᠂ ᠒᠐᠒᠗ — ᠒᠐᠒᠙ ᠣᠨ ᠳᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «᠒᠐᠒᠔ — ᠒᠐᠓᠔ ᠣᠨ ᠳᠤ ᠙᠐ ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠷ᠂ ᠒᠐᠓᠕ — ᠒᠐᠔᠐ ᠣᠨ ᠳᠤ» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠒᠐᠔᠑ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠑ ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠢ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯ᠎ᠡ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠤ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь хэсгийн “15” гэснийг “30” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “аж ахуйн нэгжийг” гэснийг “хуулийн этгээдийг” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсгийн “аж ахуйн нэгж” гэснийг “хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 16.2.3 дахь заалтын “аж ахуйн нэгжийн” гэснийг “хуулийн этгээдийн” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.6 дахь хэсгийн “аж ахуйн нэгжийг бүртгэх эсэх талаар ажлын 10” гэснийг “хуулийн этгээдийг бүртгэх эсэх талаар ажлын 5” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.5, 10.6 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠕᠐ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕᠐.᠑.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠯᠯᠠᠯ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

᠑. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ» ᠶᠢᠨ ᠒᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒.᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ, ᠒᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ «᠐᠘» ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠒. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠐.᠒᠐.᠑᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠓. ᠡᠨᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠳ᠋.ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠭᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЦӨМИЙН ЭНЕРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/18 дугаар зүйлийн 18.12 дахь хэсэг:

“18.12.Энэ хуулийн 15.3-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл гаргагчийн баримт бичгийг магадлан шалгахдаа цацрагийн үүсгүүрийн ангилал, идэвх, төрөл, түүнд холбогдох эрсдэлийг харгалзан үзнэ.”

2/19 дүгээр зүйлийн 19.9 дэх хэсэг:

“19.9.Тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 5-д заасны дагуу цахим хэлбэрээр гаргаж болно.”

2 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэг:

“26.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага зөвшөөрлийг хүчингүй болгох үндэслэл тогтоогдсон тохиолдолд зөвшөөрөл эзэмшигчид урьдчилан мэдэгдэж, Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 6.3 дугаар зүйлд заасны дагуу зөвшөөрлийг хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлэнэ.”

2/38 дугаар зүйлийн 38.1 дэх хэсэг:

“38.1.Цөмийн материал болон цацрагийн үүсгүүрийг цацрагийн хамгаалалт, аюулгүйн шаардлагыг хангасан талаарх мэргэжлийн байгууллагын үнэлгээ хийлгэсэн зориулалтын хадгалах байранд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 8.21-д заасан тусгай зөвшөөрлийг авсны үндсэн дээр хадгална.”

3 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.6 дахь хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 36 дугаар зүйлийн 36.1.7 дахь заалтын “төрийн

захиргааны байгууллагын” гэснийг “цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9.2, 18.9.3 дахь заалт, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠲᠥᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ
ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠲᠥᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ:

᠑/᠒᠑ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠕.᠑᠓ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠔᠕.᠑᠓.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓᠕ — ᠳᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠶᠠᠪᠤᠳᠠᠯ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯ ᠬᠢᠴᠢᠶᠡᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠮᠦᠨᠡᠬᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠷᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ:»

᠑/᠒᠑ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕᠐.᠕ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠕᠐.᠕.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠶᠠᠭᠤᠮ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠶᠠᠭᠤᠮ ᠤᠨ ᠲᠥᠷᠦᠯ ᠢᠶᠡᠷ ᠬᠢᠵᠦ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮᠯᠠᠯ ᠢ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ:»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠲᠥᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠓᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠕.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠳᠣᠣᠷ᠎ᠠ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠢ:

᠑/᠒᠑ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠓᠕.᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠓᠕.᠓.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠲᠠᠢ ᠨᠠᠷᠢᠨ ᠤ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠡᠢ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠨ᠎ᠠ:»

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ.ᠲᠥᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔.᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠢ ᠲᠡᠭᠦᠰᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠰᠡᠨ ᠳᠦ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠢ:

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ
ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ᠂ ᠵᠢᠷᠤᠮᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠠᠮᠤᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠩ ᠬᠣᠤᠯᠠ

ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠣᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠠᠢ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠯᠲᠠᠢ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ «᠑᠒᠃᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠣᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠷ ᠵᠢᠷᠤᠮᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷ ᠵᠢᠷᠤᠮᠯᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠷ ᠡᠨᠡ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢ ᠳᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠰᠠᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮᠯᠠᠨ᠎ᠠ᠃ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖᠃᠑᠂ ᠖᠃᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢ «ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ» ᠭᠡᠵᠦ᠂ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠃᠑᠂ ᠗᠃᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ ᠳᠤ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦᠭᠡ ᠶᠢ «ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠃᠑᠃᠓᠂ ᠑᠒᠃᠑᠃᠔᠂ ᠑᠒᠃᠑᠃᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠃᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠮᠢᠩᠭ᠎ᠠ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠵᠢᠷᠭᠤᠭ᠎ᠠ ᠣᠨ ᠤ ᠲᠠᠪᠤᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠨ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠳ᠋ᠠ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.7.11 дэх заалтын, 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ ᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ

ᠴᠢᠯᠦᠭᠡᠲᠦ ᠪᠦᠰᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡᠲᠦ ᠪᠦᠰᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠘.᠗.᠑᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ᠂ ᠑᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠘.᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠭᠰᠡᠨ ᠢ «ᠵᠥᠪᠰᠢᠶᠡᠷᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠦᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ᠋ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠦᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭᠲᠣ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ШИЛЭН ДАНСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Шилэн дансны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь хэсгийн “Шилэн дансны мэдээллийг дуу болон дүрс бичлэгийн хэлбэрээр байрлуулж болно.” гэсний дараа “Эх хувь нь цахимаар үүссэн, баталгаажсан мэдээллийг цахим эх хувиар болон бусад мэдээллийн системтэй мэдээлэл солилцох замаар байрлуулна.” гэсэн өгүүлбэр нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6.5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“6.5.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2 дугаар зүйл.Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.3 дахь хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.2 дахь хэсгийн, 28 дугаар зүйлийн 28.2 дахь хэсгийн, 39 дүгээр зүйлийн 39.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь хэсгийн “19.10-т” гэснийг “19.5-д” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 19.17-д заасныг үндэслэнэ.” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмыг баримтална.” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

[illegible]

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр — Улаанбаатар хот

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 14.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠓ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠡᠮᠨᠡᠯᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ᠂ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠮᠨᠡᠯᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ᠂ ᠦᠢᠯᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠔᠂᠒᠂ ᠑᠔᠂᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠠᠢ᠃

ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠡᠳ ᠦᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠴᠢᠯᠥᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠰ᠂ ᠪᠢᠮᠪᠠᠴᠣᠭ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/25 дугаар зүйлийн 25.8.5-25.8.7 дахь заалт:

“25.8.5.тухайн төрөлжсөн мэргэшлээр гадаадын эмнэлгийн мэргэжилтнийг ажиллуулах үндэслэлийг тодорхойлсон эрүүл мэндийн байгууллагын тодорхойлолт;

25.8.6.гадаадын эмнэлгийн мэргэжилтний танилцуулга;

25.8.7.гадаадын эмнэлгийн мэргэжилтний тухайн улсын бүртгэлийг нотлох баримт бичиг.”

2/25 дугаар зүйлийн 25.9.3 дахь заалт:

“25.9.3.Засгийн газрын гэрээ, хэлэлцээрт заасныг хэрэгжүүлэх, шинэ технологи нэвтрүүлэх, гадаадад эмчлүүлэх иргэдийн тоог бууруулах, гамшиг, осол, нийтийг хамарсан аюул бүхий халдварт өвчний дэгдэлт үүссэн тохиолдолд 30 хоног хүртэлх хугацаагаар.”

2 дугаар зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/19 дүгээр зүйл:

“19 дүгээр зүйл.Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

19.1.Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх зориулалтын барилга байгууламж, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, хүний нөөцийн зохих шаардлага хангасан өмчийн аливаа хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагад эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл /цаашид “зөвшөөрөл” гэх/ олгоно.

19.2.Улсын хэмжээнд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай хуулийн этгээдэд эрүүл мэндийн

асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, орон нутгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдэд аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар тусгай зөвшөөрөл /цаашид "зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага" гэх/ олгоно.

19.3.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан эрүүл мэндийн чиглэлээр зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлж болно.

19.4.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн мэдээлэлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт зааснаас гадна эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага, тусламж, үйлчилгээний төрлийг тусгана.

19.5.Эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна өргөдөлд дараах мэдээлэл, баримт бичгийг хавсаргана:

19.5.1.зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл, чиглэл;

19.5.2.барилга байгууламжийн зориулалтыг нотлох баримт бичиг;

19.5.3.ажлын байрны дотоод, гадаад орчны төлөвлөлтийн зураглал;

19.5.4.хүний нөөцийн мэдээлэл, мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл;

19.5.5.техник, технологи, тоног төхөөрөмжийн хүчин чадал, баталгаажилт, стандарт болон өмчлөлийн талаарх мэдээлэл.

19.6.Тусгай зөвшөөрлийн баримт бичиг дараах шаардлагыг хангасан байна:

19.6.1.энэ хуулийн 19.5.2-т заасан баримт бичиг нь үл хөдлөх хөрөнгийн гэрчилгээ, шинээр ашиглалтад орсон барилга бол улсын комисс байнгын ашиглалтад хүлээн авсан актын хуулбар байх;

19.6.2.энэ хуулийн 19.5.4, 19.5.5-д заасан баримт бичиг нь эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, үйл ажиллагааны стандартын шаардлага хангасан байх.

19.7.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага энэ хуулийн 19.5-д заасан хүсэлт гаргагчийн баримт бичгийг хүлээн авч, өргөдлийг хянан үзэх орон тооны бус шинжээчийн баг томилон ажиллуулна.

19.8.Энэ хуулийн 19.7-д заасан шинжээчийн баг баримт бичгийн бүрдлийг дараах байдлаар хянан үзнэ:

19.8.1.энэ хуулийн 19.5.2, 19.5.3, 19.5.4, 19.5.5-д заасан баримт бичиг, түүний хэрэгжилтийг газар дээр нь магадлан шалгах;

19.8.2.тусгай зөвшөөрөл олгох эсэх дүгнэлтийг зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллагаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэх.

19.9.Тусгай зөвшөөрлийг тухайн байгууллагад анх удаа олгож байгаа бол гурав, сунгаж байгаа бол таван жилийн хугацаагаар олгоно.

19.10.Зөвшөөрлийн хугацааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу сунгана.

19.11.Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

19.11.1.нэмэлт, өөрчлөлт, оруулахыг хүссэн хүсэлт;
19.11.2.эмнэлгийн мэргэжилтний бүрэлдэхүүний мэдээлэл, хөдөлмөрийн гэрээ;

19.11.3.техник, технологи, тоног төхөөрөмжийн хүчин чадал, чанар, стандарт болон өмчлөлийн талаарх мэдээлэл;

19.11.4.барилга байгууламж болон хаяг, байршил өөрчлөгдөж байгаа тохиолдолд барилга байгууламжийн зориулалт, зураг төслийн дагуу баригдсан эсэх, улсын комисс байнгын ашиглалтад хүлээн авсан акт, үл хөдлөх эд хөрөнгийн гэрчилгээ, ажлын байрны дотоод, гадаад орчны төлөвлөлт зураглал.”

2/25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсэг:

“25.3.Эмчлэх мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг таван жилийн хугацаагаар олгоно.”

3 дугаар зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.20, 25.21 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА С.БЯМБАЦОГТ

[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] ·
[illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] · [illegible] ·
«᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]

᠑/᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]᠄

[illegible] «᠒᠒.᠐.᠓.᠒᠓» [illegible]᠄

᠒/᠒᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ [illegible]᠄

᠒᠒.᠑.᠕ [illegible] ᠄»
᠒᠒.᠑.᠖ [illegible]᠄

«᠒᠒.᠑.᠒ [illegible]᠄

᠑/᠒᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ [illegible] ᠒᠒.᠑.᠒ – ᠒᠒.᠑.᠕ [illegible]᠄

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ [illegible]᠄

[illegible] · [illegible]
[illegible]

᠒᠐᠒᠖ [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

᠑᠐·᠖·ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠳᠦ ᠬᠢᠵᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠖·᠑·ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐·᠒·᠓ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠬᠤ ᠬᠢᠭᠡᠳ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠬᠦ ᠳᠦ ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤ ᠲᠤᠰ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠳᠠᠬᠢᠨ ᠬᠦᠷᠭᠡᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠡᠨᠡ ᠨᠢ ᠪᠣᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠦᠨ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠖·᠒·ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐·᠒·᠒· ᠑᠐·᠒·᠓ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠑᠐·᠗·ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠤᠳᠤᠷᠢᠳᠤᠨ ᠬᠢᠷᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠒·᠓·ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐·᠒·᠑ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠲᠤᠰ ᠪᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠤᠰ ᠪᠡᠷ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠬᠤ ᠬᠢᠭᠡᠳ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠢᠶᠠᠷᠢ ᠳᠤ ᠰᠢᠶᠠᠳᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠒·᠓·ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠐·᠓·᠓· ᠑᠐·᠓·᠔· ᠑᠐·᠓·᠕ – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠲᠤᠰ ᠪᠡᠷ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠬᠦᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠦ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠑᠐·᠒·᠔·ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠬᠦ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ ᠦᠨ ᠲᠠᠯᠠᠪᠠᠷ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠄

᠑᠐·᠙·ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠭᠰᠡᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠰᠢᠶᠠᠳᠭᠠᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠨ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠑᠐·ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠢ ᠬᠦᠷᠭᠡᠬᠦ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤ ᠬᠦᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠭᠡᠬᠦ ᠬᠦᠰᠦᠨᠦᠭ ᠲᠤᠰ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠄

᠑᠐·᠑᠑·ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠯ ᠦᠨ ᠲᠠᠯᠠᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠨᠢᠰᠬᠡᠯ᠂ ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠷ ᠪᠦᠷᠢᠯᠳᠡᠬᠦᠨ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠄

᠑᠐·᠑᠑·᠖·ᠨᠢᠰᠬᠡᠯ᠂ ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠷ᠂ ᠬᠡᠪᠰᠢᠯ ᠳᠦ ᠪᠠᠭᠠᠵᠢ ᠪᠠᠭᠠᠵᠢ᠄

᠑᠖·᠑᠑·᠒·ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠢᠨᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠢ᠄

᠑᠖·᠑᠑·᠓·ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ᠂ ᠰᠤᠷᠭᠠᠨ ᠬᠦᠮᠦᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠵᠥᠪᠯᠡᠯᠭᠡ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠥᠭᠬᠦ᠂ ᠰᠤᠷᠳᠠᠯᠴᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ᠄

᠑᠖·᠑᠑·᠔·ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠳᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠦᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠭᠴᠢ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠳᠤ ᠪᠠ ᠳᠣᠲᠣᠭᠠᠳᠤ ᠣᠷᠴᠢᠨ᠂ ᠡᠳᠦᠷ ᠲᠤᠲᠤᠮ ᠤᠨ ᠬᠦᠳᠡᠯᠮᠦᠷᠢ᠂ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠰᠠᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠯᠠᠬᠤ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠃»

᠔/᠕᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕᠒·᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠰᠠᠯ᠄

«᠕᠒·᠓·᠒᠒·ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠪᠣᠳᠯᠣᠭ᠎ᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ᠃»

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠷᠦᠬᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠕᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠕᠒·᠒᠐᠂ ᠕᠒·᠒᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠰᠠᠯ ᠤᠨ «ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠦᠭᠡᠢ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠦᠨ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨ᠎ᠠ᠂ ᠤᠴᠢᠷᠠᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2026 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Эрчим хүчний тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/12 дугаар зүйлийн 12.8 дахь хэсэг:

“12.8.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.3 дугаар зүйлийн 1-д заасны дагуу тус хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан эрчим хүчний чиглэлээр зөвшөөрөл олгох эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн гэрээний үндсэн дээр Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3, 7.1.7-д заасан хуулийн этгээдэд шилжүүлэн гүйцэтгүүлж болно.”

2/20^{1} дүгээр зүйлийн 20^{1}.2 дахь хэсэг:

“20^{1}.2.Энэ хуулийн 20^{1}.1-д заасан чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид тавих нөхцөл, шаардлагыг эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

3/21 дүгээр зүйлийн 21.2.11, 21.2.12 дахь заалт:

“21.2.11.барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах техникийн болон улсын комиссын дүгнэлт;

21.2.12.экспортлох цахилгаан эрчим хүчийг худалдан авахыг нотлох баримт.”

2 дугаар зүйл.Эрчим хүчний тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2.1 дэх заалтын “үндэслэл” гэсний дараа “, үзүүлэлт” гэж, мөн зүйлийн 21.2.8 дахь заалтын “чадавхи” гэсний дараа “, хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэлийн аудитын тайлан” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Эрчим хүчний тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.1.3 дахь заалт:

“9.1.3.тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага, хүчин чадал, үйлчлэх хүрээ, түгээх эрчим хүчний хэмжээг тогтоох, тэдгээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хэрэгжилтийг хянах;”

2/20^{1} дүгээр зүйлийн 20^{1}.1 дэх хэсэг:

"20^{1}.1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 14.1, 14.2, 14.3, 14.4, 14.5, 14.6, 14.7-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг сонирхогч хуулийн этгээд цахим хэлбэрээр эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ирүүлнэ."

3/21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсэг:

"21.1.Эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авах, сунгуулах өргөдөл гаргасан хуулийн этгээд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ**:**

21.1.1.энэ хуулийн 20^{1}.1-д заасан эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр авах өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

21.1.1.а.хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;
21.1.1.б.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ.

21.1.2.энэ хуулийн 20^{1}.1-д заасан эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хүчинтэй хугацааг сунгуулах өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

21.1.2.а.гүйцэтгэсэн ажлын тайлан;
21.1.2.б.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ."

4/21 дүгээр зүйлийн 21.2.3 дахь заалт:

"21.2.3.үйлдвэрлэх, дамжуулах, түгээх, хангах эрчим хүчний төрөл, чанарын үзүүлэлт, эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон түгээх эрчим хүчний хэмжээг хангасныг нотлох баримт;"

4 дүгээр зүйл.Эрчим хүчний тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.5 дахь хэсгийн "1.5 МВт хүртэл хүчин чадалтай" гэснийг "нэгдсэн сүлжээнд холбогдохгүй" гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.2, 21.4 дэх хэсгийн,

22 дугаар зүйлийн 22.3 дахь хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Эрчим хүчний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.21 дэх заалтын “гэрээний загварыг батлах,” гэснийг хассугай.

6 дугаар зүйл.Эрчим хүчний тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.8, 21.9 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Эдийн засгийн эрх чөлөөний тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **С.БЯМБАЦОГТ**

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠓᠐ – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ — ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ — ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2026 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөр — Дугаар 40 — Улаанбаатар хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.12 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Засгийн газраас 2026 оны 06 дугаар сарын 04-ний өдөр Монгол Улсын Их Хуралд Бизнесийн эрх чөлөөний тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Арбитрын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Радио долгионы тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Харилцаа холбооны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Шуудангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Шүүх шинжилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг Байнгын хороо буцаах нь зүйтэй гэсэн санал, дүгнэлт гаргасныг нэгдсэн хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн тул хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — С.БЯМБАЦОГТ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠒ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ   ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠐᠓   ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ   ᠬᠦ᠂ ᠪᠤᠯᠭᠠᠨᠲᠤᠶᠠ

Хаяг:
“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeelel@parliament.mn
Утас: 262420
Хэвлэлийн хуудас: 25.25
Индекс: 200003